

Generalitat de Catalunya
**Departament de Medi Ambient
i Habitatge**

AVANTPROJECTE DE LLEI DE LA BIODIVERSITAT I EL PATRIMONI NATURAL

(6 de maig de 2010)

Avantprojecte de Llei de la biodiversitat i el patrimoni natural

Títol I : Disposicions generals

Article 1	Objecte de la Llei
Article 2	Àmbit territorial d'aplicació
Article 3	Definicions
Article 4	Objectius
Article 5	Principis rectors
Article 6	Funció social de la conservació del patrimoni natural
Article 7	Drets i deures de la ciutadania
Article 8	Deures dels poders públics

Títol II: L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural i els plans d'ordenació dels recursos naturals

Capítol 1 L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural

Article 9	Naturalesa i contingut
Article 10	Procediment d'elaboració i aprovació
Article 11	Plans sectorials

Capítol 2 Els plans d'ordenació dels recursos naturals

Article 12	Concepte i naturalesa
Article 13	Contingut
Article 14	Efectes
Article 15	Procediment d'elaboració i aprovació
Article 16	Mesures cautelars

Títol III: Instruments i mesures de caràcter general per a la conservació del patrimoni natural

Capítol 1 Integració de la conservació del patrimoni natural en les polítiques públiques

Article 17	Criteris de prioritat per a les polítiques públiques
Article 18	Polítiques d'agricultura i ramaderia
Article 19	Polítiques de pesca marítima i litoral
Article 20	Polítiques forestals
Article 21	Polítiques hidrològiques
Article 22	Polítiques mineres i energètiques
Article 23	Polítiques territorials, urbanístiques i d'infraestructures
Article 24	Polítiques turístiques i de lleure
Article 25	Polítiques ambientals

Capítol 2 Permeabilitat i connectivitat ecològica

- Article 26 Permeabilitat ecològica
Article 27 Pla de connectivitat ecològica
Article 28 Procediment d'aprovació i mesures cautelars

Capítol 3 Responsabilitat exterior en la conservació del patrimoni natural

- Article 29 Informació sobre les matèries primeres i els productes importats
Article 30 Protecció de les espècies en perill d'extinció
Article 31 Cooperació internacional

Capítol 4 Patrimoni natural i avaluació ambiental

- Article 32 Mesures compensatòries sobre conservació del patrimoni natural
Article 33 Afectació d'elements del patrimoni natural amenaçats

Títol IV: Instruments i mesures de caràcter específic per a la conservació del patrimoni natural

Capítol 1 Conservació de les espècies i poblacions silvestresSecció 1 Disposicions generals

- Article 34 Règim general de conservació d'espècies i poblacions silvestres
Article 35 Prohibicions generals en relació a les espècies silvestres
Article 36 Reintroducció d'espècies
Article 37 Xarxa de centres de fauna
Article 38 Xarxa de conservació de la flora
Article 39 Col·leccions de diversitat biològica
- Secció 2 Espècies protegides i espècies amenaçades
- Article 40 Llista d'espècies protegides
Article 41 Prohibicions per a les espècies incloses a la Llista d'espècies protegides
Article 42 Autoritzacions excepcionals
Article 43 Tinença i lliurament d'exemplars a nuclis zoològics i altres centres
Article 44 Catàlegs d'espècies amenaçades
Article 45 Efectes de la inclusió d'un tàxon o població en els Catàlegs d'espècies amenaçades
Article 46 Programes de cria o cultiu d'espècies amenaçades
Article 47 Àrees crítiques

Secció 3 Dissecació i tinença d'exemplars morts o restes d'espècies silvestres

- Article 48 Autoritzacions de dissecació
Article 49 Tallers i activitats de taxidèrmia

Secció 4 Conservació d'espècies amb relació a la caça i la pesca

- Article 50 Espècies objecte de caça i pesca
Article 51 Pràctica sostenible de la caça i la pesca continental

Article 52	Arts i mètodes prohibits
<u>Secció 5</u>	<u>Arbres i arbredes monumentals</u>
Article 53	Arbres i arbredes monumentals
Article 54	Mesures de protecció i de gestió
<u>Secció 6</u>	<u>Espècies invasores</u>
Article 55	Catàleg d'espècies exòtiques invasores
Article 56	Efectes del Catàleg
Article 57	Seguiment i control
Capítol 2	Conservació de la diversitat genètica
Article 58	Règim d'autoritzacions
Article 59	Accés i ús dels recursos genètics
Article 60	Registre de bancs de material biològic i genètic
Capítol 3	Conservació dels hàbitats
Article 61	Llista dels hàbitats
Article 62	Catàleg dels hàbitats amenaçats
Article 63	Règim jurídic del Catàleg dels hàbitats amenaçats
Article 64	Les zones humides
Capítol 4	Conservació del patrimoni geològic
Article 65	Inventari d'espais d'interès geològic
Article 66	Llista de roques i minerals protegits
Capítol 5	Sistema d'espais naturals protegits
<u>Secció 1</u>	<u>Els espais naturals protegits</u>
Article 67	Definició del Sistema d'espais naturals protegits
Article 68	Definició d'espai natural protegit
Article 69	Categories de protecció especial dels espais naturals protegits
Article 70	Les reserves naturals i les reserves naturals integrals
Article 71	Els parcs nacionals
Article 72	Els parcs naturals
Article 73	La Xarxa de parcs de Catalunya
Article 74	Els monuments naturals
Article 75	Les àrees marines protegides
Article 76	Les zones d'especial conservació
Article 77	Les zones d'especial protecció per als ocells
Article 78	Les zones humides d'importància internacional incloses a la Llista del conveni de Ramsar
Article 79	Les zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani
Article 80	Declaració dels espais naturals protegits
Article 81	Reducció o desclassificació d'un espai natural protegit
Article 82	La Xarxa natura 2000 i el Sistema d'espais naturals protegits

- Article 83 Utilitat pública i dret de tanteig i retracte
Article 84 Protecció dels terrenys forestals als espais naturals protegits
Article 85 Les zones perifèriques de protecció i les àrees d'influència socioeconòmica

Secció 2 Instruments de planificació dels espais naturals protegits

- Article 86 Planificació dels espais naturals protegits
Article 87 Objecte i naturalesa del Pla d'espais d'interès natural
Article 88 Contingut del Pla d'espais d'interès natural
Article 89 Procediment d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural
Article 90 Efectes del Pla d'espais d'interès natural
Article 91 El Pla d'acció dels Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya
Article 92 Plans de gestió
Article 93 Relació amb altres plans

Secció 3 Gestió dels espais naturals protegits

- Article 94 Règim general de gestió dels espais naturals protegits
Article 95 Òrgans per a la gestió dels espais naturals protegits
Article 96 Senyalització informativa i d'afitament

Capítol 6 Altres espais amb finalitats de conservació del patrimoni natural

- Article 97 Reserves de la biosfera
Article 98 Llocs naturals de la Llista del patrimoni de la humanitat
Article 99 Espais naturals d'interès local

Títol V: Instruments i mesures sobre informació, coneixements tradicionals, recerca científica i avaluació

- Article 100 Accés universal a la informació en matèria de biodiversitat i patrimoni natural
Article 101 Sistema d'informació sobre el patrimoni natural
Article 102 Banc de dades de biodiversitat
Article 103 Sistema de seguiment del patrimoni natural
Article 104 Coneixements tradicionals sobre la biodiversitat
Article 105 Promoció de la recerca científica
Article 106 Avaluació de les polítiques de conservació del patrimoni natural

Títol VI Instruments i mesures de participació social

- Article 107 Custòdia del territori
Article 108 Entitats de custòdia del territori
Article 109 Entitats d'estudi i conservació de la natura
Article 110 Participació de les persones titulars de finques rústiques
Article 111 Plans d'acció per a la biodiversitat

Article 112 Acords de conservació

Títol VII Competències i organització administrativa

Article 113 Participació dels ens locals en la conservació del patrimoni natural

Article 114 Consell Social de la Natura

Article 115 Comissió Científica Assessora de la Natura.

Títol VIII Instruments econòmics, fiscals i financers

Article 116 Ajuts i subvencions

Article 117 Fons de conservació del patrimoni natural

Article 118 Compensació per a la conservació del patrimoni natural

Article 119 Indemnitat de les privacions singulars

Article 120 Pagament amb finques d'alt valor natural

Article 121 Pagament per serveis ambientals

Títol IX Mesures de compliment de la Llei

Article 122 Infraccions

Article 123 Infraccions lleus per legalització efectiva

Article 124 Sancions

Article 125 Graduació de les sancions

Article 126 Mesures addicionals

Article 127 Comissos

Article 128 Subjectes responsables

Article 129 Prescripció de les infraccions

Article 130 Prescripció de les sancions

Article 131 Procediment sancionador

Article 132 Òrgans competents per a la imposició de les sancions

Article 133 Mesures provisionals

Article 134 Reparació del dany causat i restauració

Article 135 Multes coercitives

Article 136 Registre de persones infractores en relació amb el patrimoni natural

Disposicions addicionals

Primera.- Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits

Segona.- Paratges naturals d'interès nacional

- Tercera.- Llistat dels espais naturals protegits amb les categories d'espais protegits definides per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN)
- Quarta.- Inventari dels centres que utilitzen recursos genètics i bioquímics
- Cinquena.-
Sisena

Disposicions transitòries

- Primera.- Llista d'espècies protegides
- Segona.- Consell de Protecció de la Natura
- Tercera.- Correspondències dels plans vigents dels espais naturals protegits
- Quarta.- Règim transitori d'aprovació d'instruments de planificació d'espais naturals protegits
- Cinquena.- L'Inventari dels arbres i les arbredes monumentals
- Sisena.- Valoració de les espècies protegides
- Setena.- Adquisició de terrenys a les reserves naturals integrals

Disposicions derogatòries

- Primera
Segona

Disposicions finals

- Primera.- Les reserves naturals de fauna salvatge i les reserves naturals parcials
- Segona.- Règim especial dels parcs naturals del Massís del Montseny i de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
- Tercera.- Règim especial del Conselh Generau d'Aran
- Quarta.- Modificació del règim jurídic i la delimitació dels espais naturals protegits ja declarats
- Cinquena.- Paratge Natural d'Interès Nacional del Massís del Pedraforca
- Sisena.- Gestió d'espais de protecció en els plans territorials parcials
- Setena.- Denominacions d'espais naturals protegits
- Vuitena.- Rompudes forestals
- Novena.- Parc Natural de l'Albera
- Desena.- Actualització dels imports de les sancions
- Onzena.- Entrada en vigor

Preàmbul

La conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural és un element clau per preservar la vida del nostre planeta i garantir el benestar de l'ésser humà. És font de valors socials, educatius, culturals, espirituals, científics, estètics i de recursos econòmics. Malauradament els accelerats canvis socials i econòmics, determinats usos del sòl, i les activitats intenses agrícoles, ramaderes i industrials de les últimes dècades estan provocant un esgotament dels recursos naturals i la desaparició, en molts casos irreversible, d'hàbitats i d'espècies de fauna i flora.

D'aquest balanç s'ha fet ressò la comunitat internacional, que ha adoptat el compromís de reduir significativament la pèrdua de biodiversitat. Avaluacions com la dels ecosistemes del Mil·lenni, de 2005, sobre les conseqüències dels canvis ecosistèmics sobre el benestar humà a escala mundial; la Llista vermella de les espècies amenaçades, presentada el 2008 per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura, o el recent treball sobre l'Economia dels ecosistemes i la biodiversitat, promogut pel PNUMA i la Comissió Europea, aporten dades contrastades sobre l'estat de conservació de la biodiversitat a escala mundial i sobre les repercussions previsibles de no aturar-ne el deteriorament. Estudis com aquests han provocat una resposta clara, a escala internacional, en el sentit d'adoptar mesures de protecció: entre els instruments més destacats hi ha el Conveni sobre la Diversitat Biològica, de 1992, elaborat per la Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i el Desenvolupament, i el compromís que les parts signatàries del Conveni van adquirir l'any 2002, durant la Cimera de les Nacions Unides sobre Desenvolupament Sostenible, a Johannesburg, per aconseguir, l'any 2010, una reducció significativa de la pèrdua de biodiversitat a escala global, regional i local, per contribuir a minvar la pobresa i beneficiar totes les formes de vida de la Terra. A la conferència internacional organitzada per la presidència irlandesa de la Unió Europea, que va tenir lloc a Malahide, Irlanda, el 2004, es va fer pública la iniciativa *Compte enrere 2010*, auspiciada per la UICN, per ajudar els governs d'arreu del món a apropar-se cap aquest objectiu. A Europa la iniciativa compta amb més de 170 socis -15 dels quals són de Catalunya.

En l'àmbit europeu també hi ha documents d'avaluació i seguiment que han esperonat l'adopció de mesures de protecció de la biodiversitat i el patrimoni natural, principalment elaborats per l'Agència Europea de Medi Ambient, com és el document *Progrés cap a l'objectiu europeu 2010*, de l'any 2009; o la proposta d'indicadors per mesurar el progrés cap a aquest objectiu, que es van actualitzant periòdicament. Entre les mesures adoptades, quant a la protecció de la biodiversitat i el patrimoni natural, cal ressaltar els compromisos del Consell d'Europa de Göteborg, de juny de 2001; i també les nombroses disposicions que s'han desenvolupat relatives a la conservació de la biodiversitat, que obliguen els estats membres a adequar les seves legislacions a les directrius emanades de les institucions comunitàries. Destaquen la Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre, relativa a la conservació dels ocells silvestres i la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (Directiva d'hàbitats), que crea la xarxa ecològica «Natura 2000». D'altra banda, amb la

Comunicació de la Comissió de les Comunitats Europees, *Aturar la pèrdua de biodiversitat abans del 2010 i més enllà d'aquesta data. Sostenir els serveis dels ecosistemes per al benestar humà*. COM (2006) 216, de 22.5.2006, es posa l'èmfasi en la necessitat imperiosa d'adoptar mesures legislatives i estratègies per evitar la progressiva pèrdua de la diversitat biològica a què estem sotmesos.

En l'àmbit estatal, les mesures de protecció davant de la pèrdua de biodiversitat han tingut la seva màxima expressió amb la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, que estableix el règim jurídic bàsic de conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat a l'Estat espanyol, com a part del deure de conservar i del dret de gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de les persones.

A Catalunya, treballs de seguiment i avaluació, com *Protegits de fet o de dret? Primera avaluació del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya* (ICHN, 2008), els treballs de base per a l'Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica i el patrimoni natural (ICHN, 1999), o els seguiments periòdics d'indicadors vinculats determinats grups biològics (ocells, lepidòpters) constitueixen els antecedents més destacables quant a diagnòstic de la situació. Quant a mesures de protecció de rang legal, cal fer esment a la Llei 12/1985, d'espais naturals, i a la Llei 22/2003, de protecció dels animals, de les quals es parla més endavant.

Quant a riquesa del patrimoni natural, cal tenir present que a Catalunya hom troba representats bona part dels paisatges i hàbitats d'Europa i del nord d'Espanya, un fet poc habitual en països de dimensions similars, i a més tan humanitzats com el nostre. Hi ha més de 3.500 espècies autòctones de plantes superiors, un nombre d'endemismes molt alt, més de 10.000 tàxons d'invertebrats identificats i 94 hàbitats d'interès comunitari (un 47% dels que hi ha a tot Europa), per posar algunes xifres indicatives, a més d'una gran diversitat paisatgística.

Els factors de pressió a què està sotmès l'entorn natural suposen, lògicament, una amenaça per conservar-lo, i per conservar i garantir els serveis ambientals que presta: de suport (formació i retenció de sòls i nutrients, per exemple), regulació (del clima, del cicle hidrològic, del transport de sediment ...), proveïment (d'aliments, teixits, fibres ...) i socioculturals (de lleure, turisme ...). A Catalunya, la urbanització difusa del territori, la fragmentació dels hàbitats, la intensificació i l'abandonament agrícola o la introducció d'espècies exòtiques són, entre altres, alguns dels principals factors de canvi i d'amenaça per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat als quals cal fer front per complir el compromís adquirit d'aturar la pèrdua de biodiversitat. Reconèixer els beneficis dels serveis ecosistèmics sobre el benestar de les persones, i fer-hi un tractament fiscal, és una via efectiva de contribuir a frenar el deteriorament de la biodiversitat.

En desplegament del marc competencial de l'anterior Estatut d'autonomia de Catalunya, de 1979, es van aprovar un conjunt de disposicions que han configurat un ordenament propi en matèria de conservació del patrimoni natural de Catalunya. Inicialment es va aprovar la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, que va representar una gran novetat en l'àmbit de la conservació de la natura no només a Catalunya, sinó també a l'Estat espanyol. Va permetre ordenar molts aspectes relacionats amb la conservació del nostre patrimoni natural, particularment pel que fa a l'establiment d'un sistema d'àrees protegides, a través de l'aprovació del Pla d'espais d'interès natural (Decret 328/1992).

Aquesta previsió posteriorment es va completar amb normes per a la protecció dels animals, actualment regulada en el Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals i altra legislació sectorial com la forestal, la d'utilització d'animals per a experimentació i altres activitats científiques (Decret 164/1998), la llei d'intervenció integral de l'administració ambiental (Llei 3/1998), l'avaluació d'impacte ambiental (Decret 114/1988 i Llei 12/2006) i l'avaluació ambiental estratègica de plans i programes (Llei 6/2009), o la regulació de l'accés motoritzat al medi natural (Llei 9/1996 i Llei 12/2006).

Així mateix, al llarg d'aquests anys s'han aprovat altres normes que, sense regular pròpiament la conservació del patrimoni natural, contenen disposicions que hi incideixen de forma més o menys directa. És el cas de la Llei 23/1983, de política territorial, o la Llei 10/2004, d'urbanisme, la qual proclama el principi de desenvolupament urbanístic sostenible i preveu la protecció de determinats espais a través de plans urbanístics especials per a la protecció i el millorament dels espais agrícoles i forestals, dels espais fluvials i, en general, del medi natural i del paisatge. I és també el cas, per exemple, de la Llei 18/2001, d'orientació agrària; la Llei 1/2008, de contractes de conreu, i la Llei 2/2010, de pesca i acció marítimes, que introdueixen objectius relacionats amb la conservació de la biodiversitat i la sostenibilitat.

Els motius que aconsellen l'elaboració d'una llei a Catalunya per a la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural són principalment desenvolupar la normativa bàsica estatal establerta per la Llei 42/2007, de la biodiversitat i el patrimoni natural, fent ús de les competències que atorguen la Constitució i l'Estatut d'autonomia de Catalunya; així com incorporar, actualitzar i adaptar a la legislació catalana els compromisos internacionals assumits des de l'entrada en vigor de la Llei 12/1985 i de la primera llei de protecció dels animals, d'ara ja fa més de vint anys. La llei ha de permetre, d'una banda, donar compliment a les obligacions emanades de la normativa estatal, les directives comunitàries i els tractats i convenis internacionals i, de l'altra, que els poders públics disposin d'instruments de diagnòstic, planificació, gestió, avaluació i sancionadors que siguin eficaços i capaços d'adaptar-se a la nova situació, sempre amb la finalitat última de complir amb el nostre deure i compromís de participar en la conservació de la diversitat biològica i el patrimoni natural a escala global.

Més enllà de les consideracions normatives i institucionals, cal tenir present que a Catalunya els agents socials, la comunitat científica i els ens gestors del patrimoni natural s'enfronten a una gran inseguretats jurídica provocada per la dispersió i la proliferació normatives, en forma de recomanacions, decisions, programes, tractats internacionals, i normes estatals i europees. Aquest fet dificulta no només el mer coneixement de la normativa aplicable, sinó disposar d'instruments eficaços per tal d'evitar la progressiva pèrdua de biodiversitat, afrontar els efectes adversos provocats pel canvi climàtic, i donar compliment als principis del desenvolupament sostenible en les polítiques i els programes públics, objectius que formen part dels reptes del desenvolupament del mil·lenni.

III

Tenint en compte l'experiència acumulada en aquests anys, i reconeixent la funció social de la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural, aquesta Llei pretén donar resposta a les noves necessitats econòmiques, socials i ambientals, des de la perspectiva de la conservació del medi natural. En termes generals la Llei es caracteritza perquè reforça els instruments de planificació, gestió i seguiment del patrimoni natural; integra la conservació del patrimoni natural en les diferents polítiques sectorials, i reconeix la responsabilitat de la societat catalana en la conservació del patrimoni natural a escala global. Sobre aquest punt, cal remarcar que la llei permet millorar el grau de coneixement, d'informació i conscienciació de la població en relació amb els valors del patrimoni natural. Aquest fet permetrà que es puguin articular mecanismes que tinguin com objectiu minimitzar l'impacte de la societat catalana sobre la biodiversitat global. També caldrà treballar, a través dels mecanismes de cooperació i d'altres, perquè la inversió catalana en l'exterior es faci minimitzant l'impacte que aquestes inversions generin sobre el patrimoni natural dels països destí. La llei també estableix instruments per impulsar la recerca relacionada amb la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural; fomenta la participació individual i col·lectiva en els diferents nivells de presa de decisions; fomenta la coresponsabilitat entre les diferents administracions públiques, els agents socials i el públic en general; reforça les eines per efectuar el seguiment i l'avaluació dels diferents components del patrimoni natural; dota de major coherència el sistema d'espais naturals protegits de Catalunya; incorpora elements per permetre la permeabilitat i connectivitat ecològica; adequa les estructures administratives i els instruments legislatius per respondre als nous objectius de conservació i ús sostenible del patrimoni natural, amb especial esment a la biodiversitat i la geodiversitat; preveu l'avaluació de les polítiques públiques que afecten la conservació del patrimoni natural; recull un tractament fiscal beneficiós per a les accions de conservació i adequa el règim de compliment dels objectius de la llei a la legislació estatal.

IV

Aquesta Llei, d'acord amb els articles 45 i 149.1.23a de la Constitució espanyola i els articles 46 i 144 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya desenvolupa la competència en matèria de medi ambient, respectant les

competències estatals en matèries que són connexes, com ara el dret de propietat, el procediment administratiu comú o la responsabilitat mediambiental.

V

Aquesta Llei s'estructura en nou títols, sis disposicions addicionals, set disposicions transitòries, dues disposicions derogatòries i onze disposicions finals.

El títol primer conté les disposicions generals i estableix l'objecte, l'àmbit territorial d'aplicació, els objectius, els principis rectors, la funció social de la conservació del patrimoni natural, els drets i deures de la ciutadania, i els deures dels poders públics. Seguint les tendències actuals en matèria legislativa, atesa la gran quantitat de conceptes que s'hi utilitzen i, en alguns casos, el nivell tècnic d'alguns títols, s'incorpora una llista extensa de definicions que faciliten la comprensió de la disposició. A més, expressa el principi de prevalença de la protecció ambiental, l'eficiència econòmica i la cohesió social sobre l'ordenació territorial i urbanística; i també la integració en les polítiques públiques dels requeriments de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural.

El títol segon regula els instruments per a la planificació de la conservació del patrimoni natural: l'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural i els plans d'ordenació dels recursos naturals. L'Estratègia es configura com l'instrument que ha d'establir les bases de coneixement necessàries per orientar i coordinar les polítiques de conservació a Catalunya, i s'ha d'harmonitzar amb la planificació estratègica estatal i comunitària. A més, per desplegar-la, es preveu la possibilitat que els departaments competents en matèries sectorials incidents sobre el medi natural elaborin plans sectorials, amb l'objectiu la corregir els factors que incideixen negativament sobre la conservació del patrimoni natural, i promoure de les accions i les pràctiques que contribueixin a conservar-lo. Els Plans d'ordenació dels recursos naturals (PORN) són l'instrument específic per a l'ordenació i la planificació de la gestió del patrimoni natural o d'algun dels seus elements en àmbits territorials determinats –ordinàriament els dels espais naturals protegits. Els PORN ja estaven previstos a la derogada Llei estatal 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, però la seva incorporació a la legislació catalana suposa un novetat. Se'n regula el contingut, els efectes, el procediment d'elaboració i aprovació, i es reforça el sistema protecció a través de les mesures cautelars que es poden acordar durant la tramitació d'un PORN, a través de la facultat del Govern de suspendre llicències i autoritzacions en espais naturals protegits.

El títol III conté els instruments i les mesures de caràcter general per a la conservació del patrimoni natural. La Llei parteix de considerar que l'acompliment efectiu de la Llei dependrà de l'acció conjunta i global de les diferents polítiques sectorials, i de percebre i regular la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural des d'una perspectiva més àmplia. Així doncs, en el capítol 1 s'incorporen disposicions adreçades a les polítiques d'agricultura i ramaderia; de pesca marítima i gestió del litoral; forestals;

hidrològiques; mineres i energètiques; territorials, urbanístiques i d'infraestructures; de turisme i lleure, i també ambientals. S'estableixen pautes i mandats específics que aquestes polítiques esmentades han d'adoptar per assolir els objectius fixats a la Llei.

El capítol 2 estableix que les polítiques públiques han de garantir la permeabilitat ecològica del conjunt del territori i evitar la fragmentació dels hàbitats i els sistemes naturals. Amb aquesta finalitat es crea el Pla de connectivitat ecològica, que té caràcter de pla territorial sectorial, amb l'objecte d'identificar els àmbits territorials d'importància per a la connectivitat ecològica i l'adopció de determinacions i les mesures necessàries per garantir-la.

El capítol 3 es dedica a la "Responsabilitat exterior en la conservació del patrimoni natural", establint un seguit de mesures per fomentar la responsabilitat en la conservació del patrimoni natural a escala mundial. Es preveu que l'Administració de la Generalitat ha de promoure estudis i treballs necessaris per informar la ciutadania dels impactes que les matèries primeres i els productes importats provoquen sobre el patrimoni natural dels països d'origen. S'estableix la prohibició de posseir, transportar i traficar espècies de la fauna i flora en perill d'extinció o vulnerables incloses al Conveni sobre comerç internacional d'espècies amenaçades de fauna i flora silvestres (CITES), extretes de la natura fora del territori de Catalunya. També es fixen pautes en relació a la cooperació internacional, indicant, entre d'altres aspectes, que el Pla director de la cooperació al desenvolupament ha d'incloure un objectiu transversal de promoció de la sostenibilitat del desenvolupament i un objectiu estratègic de sostenibilitat ambiental, en els països on s'escaigui, per cooperar en la conservació del patrimoni natural.

En el capítol 4 s'estableixen els criteris que s'han de seguir en l'adopció de les mesures compensatòries que s'adopten en el marc dels procediments de les avaluacions ambientals. Aquestes mesures han de permetre, quan sigui possible, la recuperació de les poblacions d'espècies, dels hàbitats o altres elements del patrimoni natural que s'hagin alterat o eliminat. I quan això no sigui possible, han de permetre la restauració en altres indrets ecològicament viables de l'equivalent als elements del patrimoni natural alterats o eliminats. Subsidiàriament, es recull la possibilitat d'adquisició pública de terrenys amb presència d'hàbitats o altres elements equivalents als que s'han alterat o eliminat.

El títol IV recull els instruments i les mesures de caràcter específic per a la conservació del patrimoni natural. Conté 6 capítols, dedicats respectivament a les espècies i poblacions silvestres, la diversitat genètica, els hàbitats, el patrimoni geològic, el sistema d'espais naturals protegits i altres espais amb finalitats de conservació del patrimoni natural.

El capítol 1 d'aquest títol, dedicat a la conservació de les espècies i poblacions silvestres, conté sis seccions, la primera de les quals està integrada per les disposicions de caràcter general relatives al règim de reintroducció d'espècies, i a les prohibicions generals -com la d'introduir espècies al·lòctones, alliberar fauna autòctona sense autorització o l'ús de verins o altres productes tòxics en

el medi natural. Per tal d'incrementar la coordinació i l'eficàcia en la gestió en aquesta matèria es crea la Xarxa de centres de fauna silvestre, i la Xarxa de conservació de la flora silvestre, que funcionaran sota les directius que dicti el departament competent en matèria de medi ambient.

En relació amb les espècies protegides i amenaçades, a la secció 2 s'estableixen prohibicions específiques i autoritzacions excepcionals per a les espècies incloses a la Llista d'espècies protegides. Una de les novetats és classificar les espècies més enllà de si estan o no protegides i es preveu l'elaboració del Catàleg d'espècies amenaçades, que incorpora, a l'empara de la facultat que estableix la Llei estatal, el mecanisme de catalogació segons el risc d'extinció, per tal de determinar quines són les accions prioritàries i els instruments de gestió adequats. En cap cas les espècies incloses al Catàleg d'espècies amenaçades poden tenir una categoria inferior a l'establerta en el Catálogo Español de Especies Amenazadas. S'estableixen plans de recuperació i de conservació, per a les espècies amenaçades "en perill d'extinció" i "vulnerables", respectivament. Com a complement s'estableix que les àrees crítiques han de ser delimitades per a totes les espècies catalogades com amenaçades i per a les incloses a l'annex I de la Directiva 79/409/CEE, d'ocells salvatges i als annexos II i IV de la Directiva 92/43/CEE, d'hàbitats. El Mapa de les àrees crítiques queda integrat al Sistema d'informació sobre el patrimoni natural.

La secció 3 regula la dissecció i tinença d'exemplars morts o de restes d'espècies silvestres.

Es dedica la secció 4 a la conservació de les espècies objecte de caça i pesca continental. La finalitat és que l'aprofitament dels recursos cinegètics i piscícoles sigui compatible amb la conservació de les espècies i amb les necessitats socials i econòmiques de la població, tot col·laborant en una gestió sostenible dels hàbitats i promovent la regeneració natural dels recursos cinegètics i piscícoles. I es fa esment a les arts i els mètodes prohibits.

La secció 5 conté disposicions relatives a la protecció i conservació dels arbres i arbredes monumentals i preveu la creació del Catàleg d'arbres i arbredes monumentals, que inclou l'inventari dels arbres i arbredes monumentals d'interès nacional. Actualment són objecte de protecció els arbres i arbredes monumentals, d'interès comarcal i local mitjançant els corresponents inventaris. S'estableixen les mesures de protecció i gestió dels arbres i arbredes monumentals, i es preveu la intervenció del departament competent en matèria agrària quan els arbres i arbredes monumentals estiguin destinats a producció agrària.

La secció 6 regula el règim de prevenció i control de les espècies exòtiques invasores, que es defineixen com les que, un cop introduïdes en un lloc on no són autòctones, s'estableixen i s'expandeixen amb molta facilitat, competint o afectant les espècies autòctones, els ecosistemes o les activitats humanes. Les lleis d'espais naturals i de protecció dels animals ja contenen disposicions que fan referència a aquesta matèria. No obstant això, per tal d'incrementar el grau de prevenció front a les amenaces de les espècies invasores, es crea el

Catàleg d'espècies exòtiques invasores, que inclou les espècies, subespècies o poblacions al·lòctones introduïdes amb caràcter invasor i classificades segons el nivell d'impacte que puguin produir sobre la biodiversitat. Així, en el cas que suposin una amenaça per a la conservació de la biodiversitat o per a la salut humana, l'agronomia o els recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural s'han de classificar com a prioritàries. A més, s'estableix que les administracions públiques de Catalunya han de dur a terme un seguiment de les espècies exòtiques amb potencial invasor, en especial les que han demostrat aquest caràcter en altres països o regions, amb la finalitat de proposar-ne, si s'escau la seva inclusió al Catàleg. Es preveu la formulació d'un Programa d'actuació amb directrius de gestió, detecció ràpida i control, mitigació d'impactes i possible eradicació.

El capítol 2 es dedica a la conservació de la diversitat genètica de les espècies i subespècies autòctones presents a Catalunya. Remet a un desplegament reglamentari el règim d'autoritzacions a què s'han de sotmetre les activitats de bioprospecció, aprofitament biotecnològic o bioquímic sobre material genètic o bioquímic de les espècies i subespècies autòctones silvestres a Catalunya; l'obtenció de títols de varietats vegetals o animals i la patent de tecnologies o productes modificats genèticament; i també. l'ús de les varietats d'espècies autòctones de plantes que s'utilitzen en jardineria, hidrosembra o altres processos de revegetació i que poden contaminar els genotips silvestres. S'atribueix al Govern la potestat de determinar les condicions d'accés i ús dels recursos genètics. I es crea el Registre de bancs de material biològic i genètic, de les espècies autòctones silvestres presents a Catalunya. També s'ha d'inventariar la disponibilitat d'aquests recursos en centres de recerca, aquaris, nuclis zoològics o jardins botànics.

El capítol 3, relatiu a la conservació dels hàbitats, crea la Llista dels hàbitats, que inclou tots els tipus d'hàbitats presents a Catalunya a partir de la millor informació científica disponible. També preveu la creació del Catàleg d'hàbitats amenaçats, als quals s'atorga un règim de protecció i conservació anàleg al de les espècies amenaçades. La Llei atorga una protecció singular a les zones humides, a través del Pla de protecció de les zones humides, que té caràcter de pla territorial sectorial, amb l'objectiu de garantir la conservació i, quan s'escaigui, la recuperació de les zones humides.

En relació amb la conservació de la geodiversitat, regulada en el capítol 4, cal tenir present que la Convenció sobre la protecció del patrimoni cultural i natural mundial de la UNESCO, de 1972, estableix que el patrimoni natural està constituït per una part biològica i una altra de geològica. D'aquí emanen totes les directrius internacionals i nacionals que reconeixen la importància del coneixement i protecció del patrimoni geològic. A l'Estat espanyol i a Catalunya el règim de protecció i conservació del patrimoni geològic s'ha fet a través de diversos instruments: la creació de les reserves naturals, on un dels seus objectius és protegir d'una manera absoluta formacions geològiques i geomorfològiques; mitjançant l'Inventari d'espais d'interès ecològic, que l'any 1999 el Departament de Medi Ambient va elaborar, o la necessitat d'informes del Servei Geològic de Catalunya en el procediment d'aprovació de determinats projectes que afecten punts geològics d'interès, establerta al text

refós de la Llei d'urbanisme de Catalunya. No obstant això, la geodiversitat no gaudeix d'un règim jurídic de protecció específic i suficient. Així doncs, conscients de la importància d'incloure la conservació de la diversitat geològica al nostre ordenament, la proposta normativa atorga empara jurídica als espais d'interès geològic inclosos a l'Inventari, amb la inclusió del patrimoni paleontològic, contemplat a la Llei 9/1993 de 30 de setembre, del patrimoni cultural català. D'altra banda, les roques i minerals que mereixen una atenció especial en funció del seu valor científic o per la seva singularitat, raresa o grau d'amenaça i que s'inclouen a la Llista de roques i minerals protegits, són objecte de protecció, en el sentit de prohibir-ne la recol·lecció, extracció o aprofitament, llevat que sigui per motius de recerca científica degudament autoritzada.

El capítol 5 s'estructura en tres seccions: una dedicada als espais naturals protegits, una altra als instruments de planificació i una darrera, sobre la gestió d'aquests espais.

En la primera secció es regula el règim jurídic dels espais naturals protegits, les principals novetats del qual són resultat, d'una banda, de l'adaptació a la normativa estatal continguda a la Llei 5/2007, de creació de la xarxa de parcs nacionals, i a la Llei 42/2007 del patrimoni natural i la biodiversitat; de les disposicions relatives a la xarxa Natura 2000 i, de l'altra, per la incorporació dels instruments que, arran de l'experiència consolidada dels últims anys, es consideren necessaris per garantir un desenvolupament social i econòmic, així com una major capacitat de resposta davant els impactes nocius provocats pel canvi climàtic i la fragmentació dels hàbitats.

Un dels aspectes més innovadors de la Llei és l'establiment d'un Sistema d'espais naturals protegits. Aquest model permet donar més coherència interna al conjunt del territori i reforçar els instruments per a la conservació, planificació i gestió de l'actual model vigent d'àrees protegides. En el Sistema s'integren els espais naturals protegits; el Pla d'espais d'interès natural; el Pla d'acció del sistema d'espais naturals protegits; els instruments de planificació de cada espai, i els òrgans de govern, de gestió, de cooperació i d'assessorament. Introduir el concepte de «sistema» significa considerar que la protecció d'un espai natural protegit no és un objectiu per si mateix, sinó que és un element més per aconseguir la finalitat última de conservar el conjunt del patrimoni natural. Per aquest motiu els espais naturals deixen de ser un mer component del patrimoni natural per passar a complir requisits i funcions concrets.

La Llei considera espai natural protegit una àrea geogràficament delimitada que té un règim jurídic propi orientat a la conservació del patrimoni natural. Ho són tots els espais inclosos en el Pla d'espais d'interès natural, de manera que, a més dels espais naturals protegits propis de la Llei del patrimoni natural (reserva natural, reserva natural integral, parc nacional, parc natural, monument natural, i àrea marina protegida), també s'inclouen les categories establertes per instruments internacionals (Zones humides d'importància internacional incloses a la Llista de Ramsar, Zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani), i els espais de la xarxa Natura 2000 (Zones especials de conservació i Zones d'especial protecció per als ocells).

Amb l'objectiu de reforçar les funcions dels parcs nacionals i naturals, es crea la Xarxa de parcs de Catalunya, la gestió de la qual correspon a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, quan el territori està situat íntegrament dins els límits de Catalunya.

En relació amb la declaració dels espais naturals protegits, es manté el sistema de la Llei d'espais naturals, que n'atribueix la competència a la Generalitat de Catalunya amb la particularitat dels parcs nacionals, que s'han de declarar per Llei estatal. Es concreta el contingut de l'instrument de declaració i s'amplia la relació d'entitats que poden promoure la declaració dels espais naturals protegits. D'altra banda, en les disposicions addicionals es preveu que es pugui modificar el règim jurídic i la delimitació dels espais naturals protegits creats per llei mitjançant l'instrument jurídic que aquest avantprojecte preveu per a la categoria de protecció que correspongui. Això afecta principalment els paratges naturals d'interès nacional creats a l'empara de la Llei d'espais naturals.

En la segona secció del capítol 5, es reforça la planificació dels espais naturals protegits que es creïn a partir de l'entrada en vigor de la Llei, a través de la necessitat d'aprovar per a tots ells els instruments de planificació següents: un PORN, obligatori per als parcs nacionals i naturals, i per a les reserves naturals, que és preceptiu per a declarar-los; un pla de gestió, i plans, normes o programes sectorials o específics i els programes anuals d'actuació, d'acord amb el que prevegi la norma de declaració de cada espai natural protegit.

Es manté vigent el Pla d'espais d'interès natural com l'instrument per dotar d'una protecció bàsica els espais naturals protegits i es mantenen, en gran part, les categories d'espais naturals de protecció especial previstes a la Llei 12/1985, d'espais naturals, llevat dels paratges naturals d'interès nacional (que passen, majoritàriament, a ser monuments naturals, d'acord amb la disposició addicional segona). En el cas dels parcs nacionals, s'adequa la seva regulació a la norma bàsica estatal de xarxa de parcs nacionals. S'incorporen les categories de monuments naturals i d'àrees marines protegides, i s'adeqüen les disposicions relatives a la xarxa Natura 2000 i a les Directives d'ocells i hàbitats. D'altra banda, les categories de reserves naturals de fauna salvatge i les reserves naturals parcials es reclassifiquen en reserves naturals (d'acord amb la disposició final primera). Cada tres anys s'ha de publicar un llistat dels espais naturals protegits declarats amb la seva equivalència amb les categories d'espais protegits de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN), d'acord amb la disposició addicional tercera.

S'estableix com a obligació dels poders públics l'adopció de determinacions per a l'adquisició de sòl en els espais naturals protegits quan ho requereixi la seva gestió eficaç. En aquesta línia, per a les reserves naturals integrals s'estableix l'obligació per part de l'Administració de la Generalitat d'iniciar l'expedient d'expropiació de les finques i els drets afectats en el termini màxim de dos anys des de la declaració de reserva natural integral.

Es crea el Pla d'acció dels Sistema d'espais naturals, que defineix i preveu el desplegament dels mecanismes i els instruments de planificació, de gestió i

d'avaluació del Sistema, i que no pot tenir una vigència superior als deu anys. S'especifica el contingut dels plans de gestió propis de cada espasi natural protegit i es preveu que el Sistema d'espais naturals protegits es pugui completar, mitjançant instruments de planificació territorial o urbanística, amb la protecció d'altres espais naturals quan tinguin funcions de connector ecològic, d'amortiment de risc de degradació d'espais naturals protegits, i amb àrees d'influència hidrogeològica o amb espais propers a nuclis urbans que prioritzin funcions recreatives o educatives.

En la secció tercera del capítol 5, es millora i es reforça el model de gestió dels espais naturals protegits, incorporant diverses possibilitats de governança, i la col·laboració dels departaments sectorials, que han de formar part dels òrgans de govern d'aquests espais quan les seves competències en resultin afectades. Si bé la gestió correspon sempre al departament competent en matèria de medi ambient, es preveu la facultat de delegar-la en ens locals, consorcis, entitats sense afany de lucre o en persones propietàries, arrendatàries o titulars de drets reals. Es tracta d'augmentar la coresponsabilitat en els objectius de conservació i deixar pas a fórmules que atorguin més protagonisme a l'administració local, a les entitats de conservació de la natura, a les persones usuàries del territori i a la comunitat científica. Un altre aspecte que mereix destacar-se és el relatiu als òrgans per a la gestió dels espais naturals protegits, que s'ha dissenyat prenent com a referent el model adoptat per la Llei 4/1998, de 12 de març, de protecció del Cap de Creus: un òrgan de govern, un òrgan de gestió, un òrgan de cooperació, i un òrgan científic assessor, a cadascun dels quals la Llei atribueix les funcions pertinents.

En el capítol 6 es reconeixen altres espais amb finalitat de conservació: les Reserves de la biosfera, els Llocs naturals de la Llista del patrimoni de la humanitat de la UNESCO, i els espais naturals d'interès local.

El títol V regula els instruments i mesures sobre la informació, coneixements tradicionals, recerca científica i avaluació en matèria de patrimoni natural que han de permetre l'accés universal a la informació i complir amb el deure dels poders públics de facilitar la difusió de coneixements relatius la protecció i la conservació del patrimoni natural. Es crea el Sistema d'informació sobre el patrimoni natural, que integra el coneixement científic i tècnic disponible, i conté tota la informació procedent de catàlegs, inventaris, llistes o registres; a més dels resultats d'estudis, investigacions i recerca que provinquin d'universitats, museus i centres similars. En forma part, entre moltes altres fonts informatives, el Banc de dades de biodiversitat, integrat per la informació relativa a la distribució, abundància, l'estat de conservació, utilització i altra informació relativa a les espècies, amb l'objectiu de millorar el coneixement, la conservació, la gestió, el seguiment, l'avaluació i la divulgació. El Sistema de seguiment del patrimoni natural, amb un conjunt d'indicadors que permeten expressar de forma sintètica els resultats per poder ser transmesos a la societat i ser incorporats als processos de presa de decisions, també forma part del Sistema d'informació sobre el patrimoni natural.

Es garanteix la protecció i conservació dels coneixements tradicionals amb la

creació de l'Inventari de coneixements tradicionals relatius a la biodiversitat, que ha d'integrar les innovacions i les pràctiques de les poblacions locals relatives a la biodiversitat i el patrimoni natural, desenvolupades des de l'experiència i adaptades a la cultura i el medi ambient. En relació amb la recerca científica sobre el patrimoni natural, s'estableix el deure dels poders públics de promoure-la i, amb aquesta finalitat, s'estableix la possibilitat de subscriure convenis de col·laboració amb universitats i centres de recerca. També preveu que els plans de recerca i innovació que aprovi el Govern integrin en el seus objectius el foment de la recerca i el coneixement de la biodiversitat i la seva conservació. Al departament competent en matèria de medi ambient se li assigna l'obligació d'avaluar, almenys cada sis anys, els resultats de les polítiques de conservació del patrimoni natural.

En el títol VI es regulen els instruments i les mesures de participació social, i destaca el reconeixement de la custòdia del territori com a fórmula per implicar les persones propietàries i usuàries del territori en la conservació dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics. Es defineixen els acords de custòdia, els acords de conservació, les entitats de custòdia i es crea el Registre d'entitats i acords de custòdia. Es reconeixen determinats drets a favor de les entitats d'estudi i conservació de la natura i a les persones propietàries, arrendatàries o titulars de drets reals sobre finques rústiques, així com a les seves associacions i a organitzacions d'explotacions agràries i forestals. Amb la finalitat d'afavorir la participació i col·laboració de la societat en la conservació de la biodiversitat dins el seu respectiu àmbit material, territorial o competencial, es preveuen els Plans d'acció per a la biodiversitat, que poden ser formulats per entitats sense afany de lucre, empreses, universitats i altres institucions educatives, seguint les directius establertes pel departament competent en matèria de medi ambient. Però la participació social no s'esgota en aquest títol, ja que al llarg de tot l'articulat es preveuen altres mecanismes de participació pública com ara, a través de la participació de les entitats científiques, econòmiques, culturals, socials i ambientals, mitjançant el dret a ser consultades, en l'elaboració de l'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural, dels diferents plans, o programes que s'elaboren a l'empara de la Llei; la col·laboració entre l'administració i organitzacions per dur a terme programes de cria o cultiu d'espècies amenaçades fora del seu hàbitat; o la possibilitat, per part de les administracions públiques, de subscriure acords per delegar la gestió d'un espai natural protegit en una entitat sense afany de lucre o en persones titulars de drets reals, segons el cas.

El títol VII conté disposicions relatives a les competències i organització administrativa. Destaca la consideració que les entitats locals, dins el seu àmbit de competències, han contribuir a l'assoliment dels objectius de la Llei, cosa que poden canalitzar a través de les Comissions municipals de patrimoni natural, amb caràcter d'òrgan de participació ciutadana. També es preveu la creació de dos òrgans: el Consell Social de la Natura, com a òrgan de participació social, amb funcions de deliberació, consulta i assessorament, i la Comissió Científica Assessora de la Natura, com a òrgan consultiu, amb la finalitat d'assessorar tècnicament i científicament a l'Administració de la Generalitat i al Parlament. La composició i el funcionament de tots dos òrgans s'ha d'establir per decret del Govern, i funcionalment vénen a substituir el

Consell de Protecció de la Natura, que continua exercint les seves funcions mentre no es creï.

El títol VIII regula els instruments econòmics, fiscals i financers que han d'actuar com a incentius per a la conservació i l'aprofitament sostenible dels components de la biodiversitat. La Llei ho fa a través de diversos mecanismes entre els quals cal destacar l'establiment d'ajuts tècnics i financers per a finques, especialment les situades en els espais naturals protegits, i les que han subscrit acords de custòdia del territori i d'entitats sense afany de lucre que contribueixin a la consecució dels objectius de la Llei. Ni aquests ajuts ni altres subvencions amb càrrec a fons de les administracions públiques no poden ser concedits a activitats que incideixin desfavorablement sobre el patrimoni natural o siguin contràries als objectius de la Llei. A més, es crea el Fons de conservació del patrimoni natural, amb l'objecte de finançar actuacions de prevenció, protecció, conservació i restauració del patrimoni natural i les mesures que les fomenten, que es nodreix dels recursos que provenen de les partides assignades a través dels pressupostos de la Generalitat, d'aportacions de fons d'altres administracions i de persones físiques o jurídiques, de la part que correspon a la Generalitat de l'assignació tributària de l'IRPF a les activitats relacionades amb la defensa del medi natural i la biodiversitat i de fons comunitaris adreçats a la conservació del patrimoni natural. També s'hi destinen quanties recaptades per tributs i taxes afectes al Fons, així com els que provenen de la recaptació de les sancions derivades de les infraccions de la Llei, i d'altres fons que es determinin. Aquest fons s'emmarca dins la pràctica del nostre ordenament de crear fons de caràcter finalista com són el Fons per a la protecció, la gestió i l'ordenació del paisatge o el Fons forestal de Catalunya.

També es preveu que les administracions públiques estableixin mesures que fomentin la consecució dels objectius de la Llei, concretament beneficis fiscals per a la participació en acords de custòdia del territori i acords de conservació, i en acords entre l'Administració de la Generalitat i els titulars d'explotacions agràries. S'estableix el termini màxim d'un any per a que el Govern promogui l'establiment d'aquestes mesures. Es contempla la possibilitat, també, del pagament del deute tributari a través de la cessió de finques amb alt valor natural a favor de la Generalitat. Per últim, s'incorpora la possibilitat de crear sistemes de pagament per serveis ambientals per tal de contribuir a mantenir les activitats beneficoses per a la conservació del patrimoni natural. D'aquesta manera, es reconeix la importància dels serveis que presten els ecosistemes al benestar humà, com a valor immaterial i intangible del patrimoni natural, i al manteniment dels processos ecològics essencials. La Llei considera com a serveis dels ecosistemes: la formació de sòls i del seus cicles biogeoquímics, la regulació del cicle de l'aigua i recàrrega d'aqüífers, la pol·linització, la mitigació de desastres naturals, i els serveis culturals, entre d'altres.

El títol IX, relatiu a les mesures de compliment dels objectius de la Llei, pretén anar més enllà de regular el règim sancionador tradicional. Respon millor a la finalitat última de la potestat sancionadora, que ha de ser la de garantir el compliment dels objectius de la Llei, donant prioritat a les accions preventives i restauradores. Conté les disposicions relatives a les infraccions i la seva classificació, les sancions, i els terminis de prescripció de les corresponents

infraccions i sancions. Preveu la possibilitat que les infraccions greus o molt greus que siguin legalitzables constitueixin infracció lleu si, abans que recaigui la resolució sancionadora el presumpte infractor o infractora ha instat la legalització i s'ha aprovat. Es fa esment als comisos, a la prescripció de les infraccions i les sancions, al procediment sancionador i a les mesures provisionals. Quant a la valoració i reparació del dany causat s'ha de fer sota els criteris establerts a la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de responsabilitat mediambiental. La principal novetat que aporta aquest títol és la creació d'un Registre de persones infractores en relació amb el patrimoni natural, depenent del departament competent en matèria de medi ambient on s'inscriuen les infraccions i sancions imposades per resolució ferma. Es configura com un registre públic, amb el respecte a la normativa de protecció de dades personals. L'existència d'un registre amb aquestes dades permet disposar d'informació i de mecanismes de control pel que fa a l'atorgament de subvencions amb fons de la Generalitat en cas de comissió d'infraccions greus o molt greus o per a la contractació amb les administracions públiques, segons la normativa de contractes del sector públic.

Les disposicions addicionals estableixen terminis per a l'execució d'algunes de les mesures previstes a la Llei, com el Pla d'acció del Sistema d'espais naturals o les mesures de fiscalitat ambiental. També s'estableix l'obligació d'elaborar l'inventari de centres que utilitzen recursos genètics.

Les disposicions transitòries estableixen la vigència de la Llista d'espècies protegides, del Consell de Protecció de la Natura, dels instruments de planificació dels espais naturals protegits en tràmit abans de l'entrada en vigor de la Llei, de l'Inventari d'arbres i arbredes monumentals, de la valoració d'espècies de fauna protegides i de l'adquisició de terrenys a les reserves naturals integrals.

Aquesta Llei comporta la derogació la Llei 12/1985 de 13 de juny, d'espais naturals, llevat la disposició addicional primera i de diversos articles del Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

Mitjançant les disposicions finals es regulen aspectes relatius als canvis que es produeixen en algunes categories d'espais naturals protegits, i en alguns espais concrets com a conseqüència de les disposicions de la Llei. També es fa referència al règim especial del Conselh Generau d'Aran i a la facultat del Govern per actualitzar l'import de les sancions previstes. També es modifica l'article 23 de la Llei forestal de Catalunya, per tal de permetre la realització de rompudes en terrenys forestals no catalogats, amb la finalitat d'establir activitats agropecuàries, sempre que siguin terrenys aptes des d'un punt de vista tècnic, ambiental i econòmic.

Finalment, es preveu que l'entrada en vigor de la Llei sigui als vint dies de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Títol I Disposicions generals

Article 1. Objecte de la Llei

1. Aquesta Llei té per objecte establir el règim jurídic de la protecció, la conservació, l'ús sostenible, la gestió, la millora i la restauració del patrimoni natural i dels elements culturals i de coneixement tradicional que hi estan associats, inclosos els seus valors immaterials i intangibles, la diversitat biològica, geològica, edafològica i paisatgística, els processos ecològics i geològics que hi tenen lloc, i els serveis que presten els ecosistemes al benestar humà.

2. Els components bioquímics i genètics propis de l'espècie humana s'exclouen de l'objecte d'aquesta la Llei.

3. Els recursos fitogenètics i zoogenètics per a l'agricultura i l'alimentació s'exclouen de l'objecte d'aquesta llei i es regeixen per la seva normativa específica

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta Llei s'aplica a l'àmbit administratiu de la Generalitat, que inclou el sòl, la volada, el subsòl i el mar territorial.

2. Les administracions públiques de Catalunya i els seus òrgans han d'aplicar les disposicions de la Llei amb respecte a l'exercici legítim de les competències alienes i en el marc dels principis de lleialtat institucional, corresponsabilitat en el seu compliment, informació mútua, cooperació i assistència actives. En l'àmbit de l'administració de la Generalitat de Catalunya, les disposicions de la Llei s'han d'aplicar d'acord amb el repartiment competencial entre els diversos departaments de la Generalitat.

Article 3. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei s'estableixen les definicions següents:

- a) Àrea crítica per a una espècie: part de la zona sensible on els individus de l'espècie, subespècie o població són més vulnerables a les alteracions o transformacions del seu hàbitat, amb un risc elevat que les activitats humanes facin que desapareguin o l'abandonin, incloent els sectors de cria o hibernació
- b) Biodiversitat o diversitat biològica: varietat de vida en totes les seves formes, nivells i combinacions, inclosa la diversitat d'ecosistemes, la diversitat d'espècies (interespecífica i intraespecífica) i la diversitat genètica.

- c) **Connectivitat ecològica:** qualitat del territori que, a més del moviment i la dispersió dels organismes, permet el manteniment dels processos ecològics essencials i dels fluxos que els caracteritzen (d'aigua, de matèria, de gens, etc.).
- d) **Connector ecològic:** sector relativament ampli del territori definit a partir d'unes característiques morfològiques i d'una estructura d'hàbitats que afavoreixen la continuïtat dels fluxos biològics i ecològics, com és facilitar els moviments d'un ampli ventall d'espècies i mantenir la continuïtat de determinats processos ecològics. Per la diversitat d'hàbitats que conté, naturals o seminaturals, per les seves mides i pel fet d'acollir un gran nombre d'espècies, generalment és, alhora, hàbitat de determinades espècies.
- e) **Coneixement tradicional:** el coneixement, les innovacions i les pràctiques de les poblacions locals lligat a la biodiversitat i el patrimoni natural, desenvolupat des de l'experiència i adaptades a la cultura i el medi ambient local.
- f) **Conservació:** manteniment o restabliment en un estat favorable del patrimoni natural, així com el conjunt de mesures necessàries per aconseguir-ho i per garantir que l'ús que se'n faci sigui sostenible.
- g) **Conservació "ex situ":** la conservació de components de la diversitat biològica i geològica fora dels seus hàbitats naturals o dels seus llocs originaris.
- h) **Conservació "in situ":** la conservació de la gea, dels ecosistemes i dels hàbitats, i el manteniment i recuperació de tàxons amb l'objectiu que siguin viables en els seus entorns naturals i, en el cas de les espècies domesticades i conreades, en els entorns que hagin desenvolupat les seves propietats específiques o distintives.
- i) **Corredor biològic:** element del territori, generalment d'estructura contínua i lineal, que, amb independència del valor dels hàbitats naturals que el componen, té un interès per permetre els desplaçaments de determinades espècies entre diferents hàbitats o espais.
- j) **Ecoducte:** pas superior a una infraestructura de transport que, gràcies a les seves dimensions, permet una integració òptima de l'estructura en l'entorn i donar continuïtat als hàbitats situats a banda i banda de la infraestructura.
- k) **Edafodiversitat:** diversitat de sòls.
- l) **Espècie autòctona:** espècie silvestre existent dins de la seva àrea de distribució natural, incloses les àrees de cria, d'alimentació, d'hivernada, de pas, de dispersió i de qualsevol fase del seu cicle vital. També la que colonitza o recolonitza el territori on havia habitat com a part d'un procés natural. Una espècie autòctona extingida és la que ha desaparegut de la seva àrea de distribució natural.

- m) Espècie endèmica: la que es troba distribuïda, de manera natural, en un determinat àmbit geogràfic reduït, i que no es troba arreu més del món, de manera natural.
- n) Espècie exòtica invasora: espècie que un cop introduïda en un lloc on no és autòctona s'estableix i s'expandeix amb molta facilitat, competint o afectant les espècies autòctones, els ecosistemes o les activitats humanes.
- o) Estat de conservació favorable d'una espècie: situació en què la dinàmica de població d'una espècie indica que segueix, i pot seguir constituint a llarg termini, un element vital dels hàbitats a què pertany, en què l'àrea de distribució natural no s'està reduint ni hi ha amenaces de reducció en un futur previsible, no s'està perdent la seva diversitat genètica i en què hi ha, i probablement hi continuarà havent, un hàbitat d'extensió suficient per mantenir-ne les poblacions a llarg termini.
- p) Estat de conservació favorable d'un hàbitat: situació en què l'àrea de distribució natural d'un hàbitat és estable o s'amplia, i en què hi ha, i hi pot haver en un futur previsible, l'estructura i les funcions específiques necessaris per tal que l'hàbitat es mantingui a llarg termini, que l'estat de conservació de les seves espècies sigui favorable i que la presència d'espècies exòtiques sigui mínima o es trobi en regressió.
- q) Estat de conservació favorable del patrimoni geològic: situació en què l'àrea identificada com a patrimoni geològic manté les condicions de dimensió, integritat, visibilitat i accessibilitat que l'identifiquen, i on no hi ha amenaces de deteriorament en un futur previsible.
- r) Geodiversitat o diversitat geològica: varietat d'estructures (sedimentàries, geomorfològiques, hidrogeològiques i petrològiques) i de materials geològics (minerals, roques i fòssils), que constitueixen el substrat físic natural d'una regió, i que són el producte i registre de l'evolució de la Terra.
- s) Hàbitat: zona terrestre o aquàtica diferenciada per les seves característiques geogràfiques, abiòtiques i biòtiques, tant si són enterament naturals com seminaturals. L'hàbitat d'una espècie és el medi on viu durant una de les seves fases del seu cicle biològic.
- t) Medi natural: territori on predominen les espècies silvestres i/o els processos ecològics i geològics característics de la natura.
- u) Patrimoni geològic: conjunt d'elements geològics de valor científic, cultural i/o educatiu, ja siguin formacions, estructures, formes i processos, minerals, roques, elements hidrològics i termals, meteorits, fòssils, i altres manifestacions que permeten conèixer, estudiar i interpretar l'origen i evolució de la Terra, els processos que l'han modelat, els climes i paisatges del passat i present i l'evolució de la vida. El patrimoni geològic forma part del patrimoni natural.

- v) Patrimoni natural: conjunt d'elements, recursos, processos i àmbits del medi als quals es reconeix un valor ecològic, ambiental, científic, paisatgístic o cultural rellevant.
- w) Petjada ecològica: indicador ambiental de l'impacte que exerceix una comunitat, país, regió o ciutat sobre el seu entorn, i equival a l'àrea de terreny necessari per produir els recursos consumits i assimilar els residus generats per una població determinada.
- x) Població d'una espècie: grup d'organismes pertanyents a un tàxon determinat que viuen en una àrea geogràfica definida.
- y) Procés ecològic essencial: procés que té lloc en els ecosistemes i que en permet el funcionament i fa possible que s'hi mantingui la vida.
- z) Recurs biològic: recurs genètic, organisme o part d'un organisme, població, o qualsevol altre component biòtic dels ecosistemes de valor o utilitat reals o potencials per a la humanitat.
- aa) Recurs natural: qualsevol component de la natura susceptible de ser aprofitat per l'ésser humà per a la satisfacció de les seves necessitats i que tingui un valor actual o potencial, com ara: el paisatge natural, les aigües, superficials i subterrànies; el sòl, el subsòl i les terres d'ús agrícola, pecuari, forestal, cinegètic, piscícola i de protecció; la biodiversitat; la geodiversitat; l'agrobiodiversitat; els recursos genètics i els ecosistemes que donen suport a la vida; els hidrocarburs; els recursos hidroenergètics, eòlics, solars, geotèrmics i similars, i l'atmosfera i l'espectre radioelèctric, els minerals, les roques i altres recursos geològics renovables i no renovables.
- bb) Serveis ambientals dels ecosistemes: serveis que genera el funcionament dels ecosistemes i que són d'utilitat per al benestar de les persones i les societats humanes.

Article 4. Objectius

La present Llei té com a objectius generals:

- a) Garantir la conservació, i si s'escau la recuperació, de la diversitat dels ecosistemes, dels hàbitats, del patrimoni geològic, de la geodiversitat i dels sòls.
- b) Garantir la conservació, i si s'escau la recuperació, de la diversitat genètica i de les poblacions de la fauna i la flora autòctones.
- c) Garantir la continuïtat dels processos ecològics essencials i dels serveis ambientals que proporcionen els ecosistemes.
- d) Assegurar l'ús sostenible del patrimoni natural i els recursos naturals, establir les condicions d'accés que en regulin l'aprofitament i assegurar la distribució justa i equitativa dels beneficis i els costos que se'n derivin.

- e) Contribuir a l'esforç internacional per aturar la pèrdua de biodiversitat i salvaguardar el patrimoni geològic.
- f) Contribuir al desenvolupament sostenible de Catalunya.

Article 5. Principis inspiradors i principis rectors

1. Els principis que inspiren la Llei són la prevalença de la protecció ambiental, l'eficiència econòmica i la cohesió social sobre l'ordenació territorial i urbanística. La Llei estableix els supòsits bàsics d'aquesta prevalença.

2. Són principis rectors de la conservació del patrimoni natural:

- a) La integració en les polítiques públiques dels requeriments de la conservació, l'ús sostenible, la millora i la restauració del patrimoni natural.
- b) La prevenció en qualsevol projecte o actuació que pugui tenir efectes adversos significatius sobre el patrimoni natural.
- c) La compatibilització de la gestió i l'aprofitament dels recursos agrorurals amb la conservació del patrimoni natural.
- d) La solidaritat col·lectiva i intergeneracional en l'aprofitament i el repartiment dels recursos naturals i el gaudi del patrimoni natural.
- e) La imputació dels costos de la contaminació i la degradació ambiental a qui els origina.
- f) La col·laboració entre les administracions competents.
- g) La participació de la ciutadania en el disseny i execució de les polítiques públiques, incloses les disposicions de caràcter general.
- h) La cautela i l'impacte mínim en les accions i les decisions de les administracions públiques catalanes quan puguin afectar la conservació d'algun dels components del patrimoni natural. Especialment:
 - l'Administració s'ha de sustentar en la millor informació disponible quant als possibles beneficis i perjudicis de l'acció proposada;
 - es pot suspendre qualsevol actuació si hi ha indicis fonamentats que pugui produir danys irreparables sobre el medi natural;
 - han de tenir prioritat les decisions que anticipen, preveuen o afronten les causes de la pèrdua de patrimoni natural o les seves amenaces, enfront de les que comporten impactes al patrimoni natural i es basen en la seva restauració posterior, i

- s'ha de triar, en la mesura del possible, l'alternativa que produeix un impacte negatiu menor sobre el patrimoni natural i, en cas contrari, s'ha de justificar l'opció escollida.

Article 6. Funció social de la conservació del patrimoni natural

1. El patrimoni natural té una funció social rellevant per la seva vinculació estreta amb la vida, la salut i el benestar de les persones i per l'aportació que fa al desenvolupament social i econòmic.
2. Els béns i drets afectats per activitats encaminades a la consecució dels fins d'aquesta Llei poden ser declarats d'utilitat pública o interès social.

Article 7. Drets i deures de la ciutadania

1. En el marc dels drets i deures establerts a la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, totes les persones tenen dret a gaudir del patrimoni natural, i en especial de la biodiversitat, de la geodiversitat i del paisatge, en condicions d'igualtat, i tenen el deure de conservar-los, de fer-ne un ús responsable i d'evitar-ne el malbaratament.
2. Totes les persones estan obligades a respectar de manera general el patrimoni natural i procurar la seva conservació, sense altres excepcions que les reconegudes a les lleis.
3. Totes les persones tenen dret a accedir a la informació sobre el patrimoni natural, d'acord amb la normativa vigent d'accés a la informació en matèria de medi ambient.

Article 8. Deures dels poders públics

Les administracions públiques de Catalunya han de vetllar per la conservació, manteniment, ús racional i restauració del patrimoni natural. Amb aquesta finalitat han de:

- a) Integrar en les polítiques sectorials els objectius i les previsions necessaris per a la conservació i valoració del patrimoni natural, la protecció de la biodiversitat i la geodiversitat, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals i el manteniment i, si s'escau, la restauració de la integritat dels ecosistemes i del patrimoni geològic.
- b) Dur a terme les actuacions necessàries per evitar l'extinció dels tàxons autòctons.
- c) Prendre les determinacions procedents per a l'adquisició de sòl en els espais naturals protegits, en la mesura que ho requereix la seva gestió

eficaç i, molt particularment, dels terrenys que, per la seva fragilitat o excepcionalment pels sistemes naturals que contenen, han d'ésser objecte de la protecció més estricta.

- d) Dotar-se d'eines que permetin conèixer l'estat de conservació de la biodiversitat i de la geodiversitat, les seves tendències i les causes que en determinen els canvis.
- e) Promoure la recerca sobre la biodiversitat i el patrimoni natural, la seva conservació i el seu ús sostenible.
- f) Facilitar la difusió de coneixements sobre les millors tècniques disponibles per a la protecció i la conservació del patrimoni natural.
- g) Fomentar l'educació ambiental entre la població, amb atenció especial a l'àmbit escolar i a les persones usuàries del territori, promovent el coneixement del patrimoni natural, la seva importància i els problemes de conservació que afronta.
- h) Impulsar mecanismes de participació social que facilitin l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei, en especial la custòdia del territori i els instruments de co-responsabilitat regulats en aquesta Llei.
- i) Fomentar els acords amb les persones propietàries i usuàries dels recursos naturals en la planificació i gestió dels espais naturals protegits i els hàbitats i les espècies amenaçades i protegides.
- j) Promoure el treball de les entitats sense afany de lucre que tenen com a objecte la conservació del patrimoni natural.
- k) Adoptar les mesures oportunes per tal que els beneficis i els costos de la conservació del patrimoni natural repercuteixin en el conjunt de la societat.
- l) Adoptar les mesures oportunes, financeres i fiscals, per tal d'incentivar les activitats positives per a la conservació del patrimoni natural i desincentivar les que incideixen negativament sobre el patrimoni natural i sobre la conservació de la biodiversitat.

Títol II

L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural i els plans d'ordenació dels recursos naturals

Capítol 1. L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural

Article 9. Naturalesa i contingut

1. L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural és un instrument de planificació estratègica de la Generalitat de Catalunya en matèria de conservació del patrimoni natural.

2. L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural ha d'establir els objectius i les accions necessàries per orientar i coordinar les polítiques de conservació, respectant els continguts de la planificació estratègica de l'Estat i de la Unió Europea. La seva vigència és indefinida, sens perjudici que l'instrument que l'aprova hagi de preveure els terminis i circumstàncies per procedir a la seva revisió o modificació puntual.

3. L'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural ha de contenir:

- a) Un diagnòstic de la situació i de les tendències del patrimoni natural, amb la identificació de les amenaces i dels riscos a què està sotmès.
- b) Els objectius estratègics i operatius que s'han d'assolir durant el seu període de vigència.
- c) Les mesures i accions a desenvolupar per assolir els objectius.
- d) Un sistema d'indicadors que permeti avaluar de manera periòdica l'efectivitat de l'Estratègia durant el seu període de vigència.

Article 10. Procediment d'elaboració i aprovació

1. El departament competent en matèria de medi ambient ha de formular una proposta de l'Estratègia, que s'ha d'elaborar en col·laboració amb els altres departaments de l'Administració de la Generalitat les competències dels quals puguin resultar afectades, especialment amb els departaments competents en matèria d'agricultura, ramaderia i pesca, i política territorial.

2. En el procediment d'elaboració s'ha de consultar a entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals.

3. La proposta s'ha de sotmetre a informació pública per un període no inferior als dos mesos i hi han d'emetre informe el Consell Social de la Natura i la Comissió Científica Assessora de la Natura.

4. L'Estratègia s'aprova per Acord del Govern, es publica al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i se n'ha d'informar al Parlament.

Article 11. Plans sectorials

1. En desplegament de l'Estratègia es poden formular plans sectorials per integrar la conservació del patrimoni natural en cadascuna de les polítiques sectorials amb incidència sobre el patrimoni natural.

2. Els plans sectorials tenen com a objectiu corregir factors que incideixen negativament en la conservació del patrimoni natural i promoure les accions i les pràctiques adequades per integrar la conservació del patrimoni natural en la política sectorial objecte del pla.

3. Els plans els elabora cada departament competent en la matèria sectorial que es tracti, amb la col·laboració del departament competent en matèria de medi ambient. Són aprovats pel Govern. Prèviament s'han de sotmetre al tràmit d'informació pública, i a consulta d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals que contribueixin a la consecució dels objectius d'aquesta Llei. També s'ha de sol·licitar l'informe previ de la Comissió Científica Assessora de la Natura i del Consell Social de la Natura.

Capítol 2. Els plans d'ordenació dels recursos naturals

Article 12. Concepte i naturalesa

1. Els plans d'ordenació dels recursos naturals són instruments per a l'ordenació i la planificació de la gestió del patrimoni natural o d'algun dels seus elements en un àmbit territorial determinat. La seva vigència és indefinida.

2. L'àmbit ordinari d'aplicació dels plans d'ordenació dels recursos naturals són els espais naturals protegits. Quan el Govern així ho acordi en l'inici de la seva formulació, i a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, també poden abastar els entorns d'espais naturals protegits i altres àmbits territorials rellevants per al patrimoni natural, i poden territorialitzar els objectius que estableix l'Estratègia per a la conservació del patrimoni natural.

Article 13. Contingut

Els plans d'ordenació dels recursos naturals han de tenir, com a mínim, el contingut i la documentació següent:

a) La memòria, que ha d'incloure:

1. La delimitació de l'àmbit territorial objecte d'ordenació i la descripció i interpretació de les seves característiques físiques, geològiques, biològiques i socioeconòmiques.

2. L'avaluació de l'estat de conservació del patrimoni natural objecte de planificació.

3. La identificació de l'ús del patrimoni natural i dels riscos i les amenaces que l'afecten, amb un diagnòstic i previsió de la seva evolució futura d'acord amb les alternatives de gestió.

- b) Les normes, que han d'incloure:
- Les limitacions generals i específiques respecte dels usos i les activitats en funció de la seva incidència en la conservació del patrimoni natural.
 - Els règims de protecció dels elements del patrimoni natural, per mantenir o restaurar el seu estat de conservació favorable.
 - Les directrius orientadores de les polítiques sectorials perquè siguin compatibles amb els objectius de conservació del patrimoni natural.
 - Les mesures per garantir la connectivitat ecològica.
- c) Els plànols, d'informació i d'ordenació.
- d) El programa d'actuació, amb la identificació de les actuacions i mesures estratègiques que s'han de desenvolupar per assolir els objectius del pla i, si és el cas, la previsió del règim de protecció dels espais naturals d'acord amb les categories previstes en aquesta Llei.
- e) La memòria econòmica, amb l'anàlisi dels costos i la previsió del seu finançament.
- f) Els mecanismes d'avaluació i seguiment, per avaluar periòdicament l'efectivitat del Pla.

Article 14. Efectes

1. Els instruments d'ordenació territorial, urbanística, de recursos naturals i, en general, física que contradiguin els plans d'ordenació dels recursos naturals s'hi han d'adaptar en un termini màxim de quatre anys. Mentre no es faci l'adaptació, les determinacions dels plans d'ordenació dels recursos naturals prevalen sobre aquests instruments. Els efectes dels plans d'ordenació dels recursos naturals tenen l'abast que estableixin les seves pròpies normes d'aprovació.

2. Les actuacions, plans i programes sectorials només poden contravenir el contingut dels plans d'ordenació dels recursos naturals per raons imperioses d'interès públic de primer ordre. En aquest darrer cas, la decisió l'ha d'adoptar el Govern. La decisió ha de ser motivada i s'ha de fer pública.

3. L'aprovació del pla d'ordenació dels recursos naturals implica la declaració d'utilitat pública de les obres i les actuacions que s'hi preveuen i la necessitat d'ocupació dels béns immobles i els drets afectats.

Article 15. Procediment d'elaboració i aprovació

1. Correspon al Govern autoritzar l'inici de la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, el qual ha de formular el Pla, que s'ha de sotmetre a informació pública, a l'audiència dels ens locals, i a consulta d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals sense afany de lucre que contribueixin a la consecució dels objectius d'aquesta Llei. El departament competent en matèria de medi ambient també ha de sol·licitar informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades, a la Comissió Científica Assessora de la Natura i al Consell Social de la Natura.

2. El pla d'ordenació dels recursos naturals és aprovat per decret del Govern.

3. El departament competent en matèria de medi ambient pot delegar en altres ens públics la formulació i la tramitació dels plans d'ordenació dels recursos naturals, amb l'aprovació definitiva del Govern.

Article 16. Mesures cautelars

1. Durant la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, i mentre aquest no s'aprovi, no es poden realitzar actes que suposin una transformació sensible de la realitat física i biològica de l'àmbit del pla que pugui fer impossible o dificultar de forma important la consecució d'alguns dels seus objectius

2. L'acord d'inici de la formulació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals s'ha de notificar als ens locals i s'ha de publicar al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*. L'acord comporta que fins l'aprovació definitiva del pla no es pot atorgar cap autorització, llicència o concessió que habiliti per a la realització d'actes de transformació de la realitat física i biològica, sense l'informe favorable del departament competent en matèria de medi ambient. Aquest informe només pot ser negatiu quan concorri en l'acte pretès alguna de les circumstàncies a què es refereix l'apartat 1. L'informe s'ha d'emetre en un termini màxim de noranta dies.

3. En els espais naturals protegits, excepcionalment i per motius justificats, el departament competent en matèria de medi ambient pot proposar al Govern que adopti les mesures següents durant la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, previ informe dels departaments la competència dels quals pugui resultar afectada :

- a) Suspendre l'atorgament de llicències municipals per a alguna o totes les classes d'actes que hi estan subjectes d'acord amb els ordenaments territorial, ambiental, urbanístic i local.
- b) Suspendre l'atorgament d'autoritzacions d'aprofitaments forestals, cinegètics i piscícoles, incloses les autoritzacions de rompudes i d'obertura de camins i pistes forestals.
- c) Suspendre les autoritzacions per a la col·locació de cartells, senyals i fites.

d) Suspendre la tramitació de plans urbanístics en la part compresa dins el territori afectat.

4. Les mesures cautelars que preveu l'apartat 3 tenen una durada màxima de dos anys.

5 En els espais de protecció especial, en les mateixes condicions que preveu l'apartat 3 , també es podrà:

- Suspendre l'atorgament de permisos i de concessions mineres, i d'autorització de noves activitats extractives o d'ampliacions de les ja autoritzades.

- Paralitzar les explotacions en curs d'acord amb la legislació específica, llevat de les explotacions agroramaderes.

Títol III

Instrumentos i mesures de caràcter general per a la conservació del patrimoni natural

Capítol 1. Integració de la conservació del patrimoni natural en les polítiques públiques

Article 17. Criteris de prioritat per a les polítiques públiques

1. En aplicació del principi d'integració de la protecció ambiental en les polítiques públiques, la conservació del patrimoni natural ha d'incorporar-se a les estratègies, plans, programes, projectes i activitats sectorials o intersectorials promoguts o aprovats per les administracions públiques.

2. Els poders públics han d'atendre el criteri de l'ús prudent dels recursos naturals i la conservació del patrimoni natural quan programen i valoren les polítiques de desenvolupament socioeconòmic.

3. Les polítiques públiques han de garantir la continuïtat dels serveis ambientals dels ecosistemes a què fa referència l'article 3.

4. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'avaluar cada sis anys l'estat dels serveis ambientals dels ecosistemes, seguint les pautes de les avaluacions que realitza l'Organització de les Nacions Unides en aquesta matèria, i fer-ne públics els resultats.

Article 18. Polítiques d'agricultura i ramaderia

1. Els instruments de la política agrària i ramadera han d'incorporar mesures per afavorir la conservació de la biodiversitat, d'acord amb les directrius que s'estableixin en el marc de la política agrària comunitària.
2. A les àrees agrícoles i ramaderes d'alt valor per a la biodiversitat, la definició de les quals s'ha de fer de manera conjunta entre els departaments competents en matèria de medi ambient i d'agricultura, els instruments de la política agrària han d'adoptar mesures per evitar-ne la pèrdua i fomentar-ne el manteniment.
3. L'execució de les concentracions parcel·làries ha de fer possible el manteniment dels elements naturals del territori, i especialment aquells que tenen interès per a la conservació de la biodiversitat en els espais agraris d'alt valor per a la bioiversitat.

Article 19. Polítiques de pesca marítima i de gestió del litoral

1. Els instruments de la política de pesca marítima han d'adoptar mesures per garantir un estat de conservació favorable de les espècies i els hàbitats marins, per evitar que s'afecti negativament a les espècies no comercials, especialment la captura accidental de mamífers i rèptils marins, d'ocells marins i d'elasmobranquis, i per disminuir els danys als ecosistemes bentònics.
2. En els instruments de la política de pesca marítima s'han d'adoptar mesures per reduir l'impacte de les arts de pesca que afecten els hàbitats marins inclosos al Catàleg dels hàbitats amenaçats i les espècies marines incloses als catàlegs d'espècies amenaçades.
3. En les instal·lacions destinades a l'aqüicultura, tant en l'àmbit marí com en el continental, s'han d'adoptar mesures per evitar que s'afecti la biodiversitat autòctona i per evitar la fuga accidental d'espècies no autòctones.
4. Els programes adreçats a assolir el bon estat ecològic del medi marí han d'incloure especialment la conservació i, si escau, la recuperació de la biodiversitat marina.
5. La planificació i la gestió del domini públic marítimo-terrestre ha de tenir en compte els elements del patrimoni natural, garantint-ne la conservació, i si s'escau, la restauració.

Article 20. Polítiques forestals

1. Els instruments de planificació forestal han d'incorporar objectius de conservació de la biodiversitat i dels altres elements del patrimoni natural.
2. En els procediments de contractació pública, s'han d'adoptar mesures per evitar l'adquisició de fusta i productes derivats procedents de les tales il·legals de països tercers i per afavorir l'adquisició dels que procedeixen de boscos certificats.

3. El departament competent en matèria de medi ambient ha de garantir la gestió adequada dels boscos vells, dels boscos madurs i dels que presenten alguna singularitat ecològica, paisatgística, cultural o productiva rellevant, inclosos els que presenten una presència notable d'espècies forestals d'àrea reduïda dins el territori de Catalunya.

4. La gestió forestal ha de garantir el manteniment de les condicions ecològiques adequades per a les espècies amenaçades que tenen les seves àrees crítiques en terrenys forestals.

Article 21. Polítiques hidrològiques

1. Els instruments de la planificació hidrològica han d'adoptar les mesures adequades per garantir la conservació dels ecosistemes aquàtics continentals i la seva biodiversitat associada, i dels altres elements del patrimoni natural.

2. L'administració hidrològica de Catalunya ha d'adoptar mesures per conservar, i restaurar si cal, l'estat de conservació favorable dels ecosistemes aquàtics continentals i la biodiversitat associada, especialment pel que fa al manteniment o la recuperació dels espais fluvials com a corredors biològics.

Article 22. Polítiques mineres i energètiques

1. En els espais naturals protegits, s'ha de garantir que les activitats extractives i mineres produeixen la mínima afecció sobre el patrimoni natural d'acord amb la normativa específica que hi és d'aplicació. La quantia de les fiances per garantir-hi l'aplicabilitat de les mesures de protecció del medi ambient i els treballs de restauració previstos en l'autorització és el doble que en les activitats situades en la resta del territori.

2. La restauració de les activitats extractives ha d'incorporar els elements de la biodiversitat i del patrimoni geològic que s'hagin identificat en el seu àmbit.

3. En les àrees que estableix la legislació estatal de protecció de la fauna contra la col·lisió i electrocució en línies elèctriques s'han d'aplicar les mesures següents:

- a) En els projectes d'instal·lacions de distribució elèctrica, d'energia eòlica i d'antenes situades en el medi natural, s'han d'adoptar les millors tecnologies disponibles per a la protecció de l'avifauna per evitar-ne l'electrocució i la col·lisió.
- b) Les línies elèctriques d'alta tensió han d'adoptar mesures per evitar l'electrocució i la col·lisió dels ocells i d'altres vertebrats en els termes previstos a la legislació estatal.

- c) Les noves línies elèctriques de baixa tensió i la substitució de les existents s'ha de fer en cable trenat en els termes que preveu la legislació vigent en matèria de garantia i qualitat del subministrament elèctric.
4. Els plans i els projectes corresponents a la xarxa de transport d'energia elèctrica han d'elegir entre les alternatives viables constatades en el projecte l'opció que comporta l'impacte visual i ecològic més baix.

Article 23. Polítiques territorials, urbanístiques i d'infraestructures

1. Els instruments de la planificació territorial i, si escau, del planejament urbanístic han d'integrar la conservació del patrimoni natural i han d'incloure en el sistema d'espais oberts o similar:

- a) els espais naturals protegits ja declarats i els espais de connexió ecològica entre ells
- b) els elements més rellevants del patrimoni natural i de la biodiversitat del seu àmbit.

2. Els instruments de la planificació territorial i, si s'escau, del planejament urbanístic, a proposta del promotor han d'adoptar estratègies d'ordenació que permetin la conservació del patrimoni natural i la permeabilitat ecològica, i minimitzin l'ocupació d'hàbitats naturals, l'efecte de fragmentació dels hàbitats i l'efecte barrera, per tal de garantir la continuïtat dels sistemes d'espais oberts i la funcionalitat dels processos ecològics.

3. La implantació d'infraestructures en el medi natural ha d'adoptar mesures adreçades a garantir la conservació del patrimoni natural i, en particular, a prevenir la fragmentació dels hàbitats. Els projectes d'infraestructures públiques o privades en el medi natural, incloses les referides a serveis tècnics o urbanístics han de justificar la idoneïtat ambiental de l'alternativa elegida entre les alternatives viables constatades en el projecte, han de limitar els efectes sobre la integritat dels ecosistemes, minimitzar l'impacte paisatgístic i prendre, quan s'escaigui, mesures adequades per restaurar o condicionar les àrees alterades.

4. En el marc de l'avaluació ambiental dels projectes d'infraestructures de transport, en especial les carreteres i els ferrocarrils, s'analitzarà la viabilitat d'incloure mesures que afavoreixin la connectivitat ecològica i redueixin l'efecte barrera. També s'analitzaran les mesures de restauració adequades per al condicionament dels sòls afectats i la prevenció de l'erosió i les mesures tècniques adequades que no permetin l'entrada o la proliferació d'espècies exòtiques, tant en la fase de construcció com de funcionament.

5. En els indrets de paisatge obert, qualificat així en els plans d'ordenació dels recursos naturals, en les declaracions d'espais naturals protegits, o en el planejament territorial o urbanístic, no es permet la instal·lació de cartells publicitaris ni d'altres elements similars que limitin el camp visual per a la contemplació de les bel·leses naturals, trenquin l'harmonia del paisatge o desfigurin les perspectives.

6. Les administracions públiques de Catalunya competents en el manteniment de les carreteres han d'adoptar mesures per evitar els atropellaments de fauna, especialment en aquelles àrees que s'hagin identificat com a punts crítics.

Article 24. Polítiques turístiques i de lleure

1. Les activitats turístiques i de lleure en el medi natural s'han de portar a terme de manera que es garanteixi la conservació del patrimoni natural. El Govern pot limitar la realització d'activitats que puguin posar en risc la conservació del patrimoni natural i restringir l'accés, de manera temporal o permanent, a determinats espais.

2. L'accés al medi natural s'ha de regular mitjançant una normativa específica, que ha de fer compatible l'ordenació del lleure en el medi natural i la conservació del patrimoni natural.

3. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'adoptar mesures en relació amb l'accés a les coves i avencs d'interès per a la conservació de la biodiversitat o de la geodiversitat.

Article 25. Polítiques ambientals

1. Els plans, programes i mesures que s'adoptin a Catalunya per a l'adaptació al canvi climàtic han d'incloure mesures per conservar la biodiversitat i els altres elements del patrimoni natural que es trobin amenaçats a causa del canvi climàtic, d'acord amb la millor informació científica disponible.

2. Els instruments previstos a l'apartat anterior també han d'incloure directrius per adaptar la gestió dels ecosistemes amb l'objectiu de fer-los més resilients al canvi climàtic, especialment els hàbitats relictuals ubicats al límit meridional de la seva àrea de distribució i els hàbitats costaners.

3. Els projectes de restauració ecològica han d'incorporar en el seu disseny i en la seva execució mesures per tal de minimitzar els impactes negatius sobre el patrimoni natural, i per evitar la introducció d'espècies, la proliferació d'espècies exòtiques o l'atracció de la fauna cap a zones amb alt risc de mortalitat.

Capítol 2. Permeabilitat i connectivitat ecològica

Article 26. Permeabilitat ecològica

Les polítiques públiques amb incidència territorial han de conservar, en la mesura que sigui possible, la permeabilitat ecològica i evitar la fragmentació dels hàbitats i els sistemes naturals.

Article 27. Pla de connectivitat ecològica

1. El Pla de connectivitat ecològica té per objecte identificar els àmbits territorials d'importància per a la connectivitat ecològica i adoptar les determinacions i les mesures necessàries per garantir-la i, si s'escau, restaurar-la.
2. El Pla de connectivitat ecològica té el caràcter de pla territorial sectorial d'acord amb la legislació de política territorial.
3. Les determinacions del Pla pel que fa a la protecció d'àmbits territorials d'importància per a la connectivitat ecològica s'han d'aplicar als àmbits definits en els plans territorials parcials amb aquesta finalitat, i a aquells altres que, en base al millor coneixement científic i tècnic disponible, s'hi hagin d'incorporar.

Article 28. Procediment d'aprovació i mesures cautelars

1. Correspon al Govern iniciar la tramitació del Pla, a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, el qual ha de formular el Pla.
2. Correspon al Govern aprovar per decret el Pla, amb el tràmit previ d'informació pública, d'audiència als ens locals, de consulta a entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals, i de sol·licitud d'informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades, a la Comissió Científica Assessora de la Natura i al Consell Social de la Natura.
3. El Govern pot acordar en qualsevol moment de la tramitació del Pla l'aplicació de les mesures cautelars previstes a l'article 16.3. Aquestes mesures cautelars resten sense efecte si en el termini de dos anys no s'aprova el Pla.

Capítol 3. Responsabilitat exterior en la conservació del patrimoni natural

Article 29. Informació sobre les matèries primeres i productes importats

L'Administració de la Generalitat ha de promoure periòdicament els estudis i treballs necessaris per informar la ciutadania dels impactes que les matèries primeres i els productes importats de països tercers provoquen sobre el patrimoni natural dels seus països d'origen.

Article 30. Protecció de les espècies en perill d'extinció

Es prohibeix la possessió, el transport, el tràfic i el comerç de les espècies de la fauna o la flora que estan en perill d'extinció o són vulnerables incloses al Conveni sobre comerç internacional d'espècies amenaçades de la fauna i flora silvestres, signat a Washington el 3 de març de 1973 i esmenat a Bonn el 22 de juny de 1979, extretes de la natura fora del territori de Catalunya, en els termes que el Conveni estableix.

Article 31. Cooperació internacional

1. L'activitat de l'Administració de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament ha tenir entre les seves finalitats l'objectiu de conservar el patrimoni natural i especialment la biodiversitat. En el Pla director de la cooperació al desenvolupament s'ha d'incloure:

- a) Un objectiu transversal de promoció de la sostenibilitat del desenvolupament.
- b) Un objectiu estratègic de sostenibilitat ambiental, en els països on escaigui i amb l'assignació dels recursos adequats, que permeti cooperar en la conservació del patrimoni natural.

2. L'Administració de la Generalitat ha de promoure l'intercanvi d'informació i la consulta sobre les activitats que puguin tenir efectes negatius importants sobre el patrimoni natural, i especialment sobre la diversitat biològica, de països tercers.

3. L'Administració de la Generalitat pot promoure instruments de col·laboració amb altres administracions públiques per a la conservació del patrimoni natural quan les mesures, per ser efectives, hagin d'ultrapassar el territori de Catalunya, especialment en el seu àmbit bioregional.

Capítol 4. Patrimoni natural i avaluació ambiental

Article 32. Mesures compensatòries sobre conservació del patrimoni natural

1. Les mesures compensatòries que s'adopten en el marc dels procediments d'avaluació ambiental i que tenen per objectiu compensar la pèrdua d'elements del patrimoni natural s'han de portar a terme seguint els criteris següents:

- a) Les mesures han de permetre la recuperació, quan sigui possible, de les poblacions d'espècies, dels hàbitats o altres elements del patrimoni natural que s'hagin alterat o eliminat.

- b) Quan no sigui possible la recuperació amb mitjans raonables, les mesures han de permetre la restauració en altres llocs ecològicament viables de l'equivalent de les espècies, dels hàbitats o d'altres elements del patrimoni natural que s'hagin alterat o eliminat.
 - c) Quan, per mitjans raonables, no sigui possible adoptar les mesures anteriors, les mesures han d'incloure l'adquisició de terrenys amb presència d'hàbitats o altres elements del patrimoni natural equivalents en superfície i qualitat als que s'hagin alterat o eliminat. Els terrenys adquirits s'han de cedir gratuïtament a l'Administració de la Generalitat. Alternativament, les mesures poden consistir en la protecció de les espècies, dels hàbitats o altres elements del patrimoni natural anàlegs als que s'hagin alterat o eliminat, incloent la seva incorporació al Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya.
2. Els mecanismes de seguiment previstos a la legislació sobre avaluació ambiental han de garantir l'execució de les mesures previstes a l'apartat 1.

Article 33. Afectació d'elements del patrimoni natural amenaçats

Les avaluacions ambientals han de garantir que els plans, programes o projectes han adoptat mesures per evitar o, si això no és possible, minimitzar, corregir o compensar els impactes negatius sobre els elements del patrimoni natural que estiguin amenaçats o en perill d'extinció.

Títol IV

Instrumentes i mesures de caràcter específic per a la conservació del patrimoni natural

Capítol 1. Conservació de les espècies i poblacions silvestres

Secció 1. Disposicions generals

Article 34. Règim general de conservació d'espècies i poblacions silvestres

1. L'Administració de la Generalitat ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir la protecció, conservació i recuperació de les espècies silvestres autòctones i la conservació dels seus hàbitats naturals.

2. La recollida a la natura i l'aprofitament d'espècimens d'espècies silvestres no protegides ha de ser compatible amb el manteniment del seu estat de conservació favorable.

3. El Govern pot establir mitjançant decret el règim aplicable als aprofitaments amb finalitats comercials d'espècies silvestres no protegides, exceptuant-ne els aprofitaments forestals que es regeixen per la seva legislació específica.

4. Les polítiques de conservació de les espècies silvestres han de garantir especialment la conservació de les espècies endèmiques de Catalunya i de les espècies endèmiques d'un territori més ampli que tenen la major part de les seves poblacions a Catalunya.

5. Correspon al Govern per decret establir el valor econòmic de les espècies.

6. Es poden establir reglamentàriament les condicions que han de regir la translocació i el transport d'individus i el reforç de poblacions d'espècies silvestres autòctones.

7. S'ha de regular per decret l'anellament científic d'ocells i quiròpters, i el marcatge d'altres espècies amb finalitats científiques i de seguiment.

8. Les mesures de protecció de les espècies silvestres autòctones que desenvolupen el seu cycle vital o una part d'aquest en espais agrícoles, s'han d'establir amb la participació del departament competent en matèria d'agricultura.

Article 35. Prohibicions generals en relació a les espècies silvestres

1. Es prohibeix:

a) Introduir espècies, subespècies o races geogràfiques al·lòctones al medi natural quan siguin susceptibles de competir amb les espècies silvestres autòctones, alterar la seva puresa genètica o els equilibris ecològics.

b) Alliberar fauna autòctona sense autorització.

c) Portar a terme actuacions que modifiquin el comportament característic de la fauna silvestre, excepte en els casos específicament autoritzats.

d) Usar verins o altres productes tòxics al medi natural, llevat dels supòsits reglamentats o casos autoritzats específicament.

e) Pertorbar els espais de concentració, cria, muda, hivernada i descans de les espècies migratòries.

2. Per al cas que s'hagin d'adoptar mesures derivades de l'incompliment d'alguna de les prohibicions previstes a l'apartat 1 que afectin zones agràries, aquestes han de ser informades pel departament competent en matèria agrària.

Article 36. Reintroducció d'espècies

1. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'autoritzar la reintroducció d'espècies o poblacions en el medi natural, amb l'avaluació prèvia de la seva conveniència, viabilitat i interaccions.

2. Si l'avaluació és favorable, abans de la reintroducció s'ha de redactar un projecte de reintroducció que, fonamentat en les directrius internacionalment acceptades, descrigui les condicions de com s'ha de fer efectiva la reintroducció. El projecte s'ha de sotmetre a informació pública, a audiència dels ens locals i a l'informe previ dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades i de la Comissió Científica Assessora de la Natura. L'aprova la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient.

3. Mentre es realitza l'avaluació, el departament competent en matèria de medi ambient pot adoptar les mesures adequades per garantir la conservació de les àrees on es pugui dur a terme la reintroducció.

Article 37. Xarxa de centres de fauna silvestre

1. Constitueixen la Xarxa de centres de fauna els centres de fauna gestionats pel departament competent en matèria de medi ambient i els nuclis zoològics que hi col·laboren. L'objecte de la Xarxa és la millora de l'eficàcia del centres mitjançant el seu treball coordinat i la contribució a la conservació de la biodiversitat ex-situ. Tots els centres de la Xarxa han de complir els requeriments que la normativa estableix per als nuclis zoològics.

2. Els centres de fauna i els nuclis zoològics integrants de la Xarxa tenen les funcions principals següents:

- a) La rehabilitació i alliberament d'exemplars salvatges ingressats.
- b) La cria en captivitat i reintroducció d'espècies amenaçades quan sigui necessari.
- c) La recerca sobre les matèries a què fan referència les lletres a) i b).
- d) La prestació de serveis pericials.
- e) L'educació i sensibilització ambientals.

3. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'elaborar el Pla director de la Xarxa de centres de fauna, en el qual s'han de desplegar les directrius de la Xarxa amb la finalitat d'incrementar l'activitat d'aquests centres en la conservació de la biodiversitat.

Article 38. Xarxa de conservació de la flora silvestre

1. Constitueixen la Xarxa de conservació de la flora els centres que participen en la conservació “ex situ” de la flora autòctona i han estat degudament acreditats pel departament competent en matèria de medi ambient. L’objecte de la Xarxa és la millora de l’eficàcia del centres mitjançant el seu treball coordinat i la contribució a la conservació de la biodiversitat ex-situ.

2. Els centres participants a la Xarxa de conservació de la flora tenen les funcions principals següents:

a) La participació en els programes de conservació “ex situ” de la flora, especialment l’amençada.

b) La recerca sobre la flora autòctona i la seva conservació i recuperació.

c) La prestació de serveis pericials.

d) L’educació i sensibilització ambientals.

3. El departament competent en matèria de medi ambient ha d’elaborar, el Pla director de la Xarxa de conservació de la flora, en el qual s’han de desplegar les directrius de la Xarxa amb la finalitat d’incrementar l’activitat d’aquests centres en la conservació de la biodiversitat.

Article 39. Col·leccions de diversitat biològica

El departament competent en matèria de medi ambient, en col·laboració amb el departament competent en matèria de cultura, ha de catalogar les col·leccions catalanes públiques que tenen exemplars vius o morts d’espècies pròpies de la biodiversitat present a Catalunya. També ha d’adoptar mesures per fomentar la catalogació de col·leccions privades, per afavorir el manteniment i la millora de les col·leccions i per garantir que siguin disponibles per a la recerca en biodiversitat i per a les polítiques de conservació de la biodiversitat.

Secció 2. Espècies protegides i espècies amenaçades

Article 40. Llista d’espècies protegides

1. Es consideren espècies protegides les espècies, subespècies o poblacions autòctones de Catalunya que mereixen una atenció i protecció especials en funció del seu valor científic, ecològic o cultural, o per la seva singularitat, raresa o grau d’amença, i que s’inclouen a la Llista d’espècies protegides. Tenen també aquesta consideració les espècies que figuren com a protegides a la normativa estatal o comunitària i en els instruments internacionals ratificats per l’Estat espanyol.

2. La Llista és aprovada per decret del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient. Prèviament s'ha de sotmetre a informació pública, i a consulta de la Comissió Científica Assessora de la Natura, d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals i dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

3. La inclusió o exclusió d'un tàxon o població de la Llista s'efectua per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient, d'ofici o a proposta de la Comissió Científica Assessora de la Natura. Qualsevol persona o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment, adjuntant amb la sol·licitud la documentació científica que ho justifiqui. El departament competent en matèria d'agricultura ha d'emetre informe previ a l'adopció de la resolució quan l'espècie afectada tingui relació amb els espais o les activitats agràries o pesqueres.

4. La inclusió d'un tàxon o població a la Llista comporta l'avaluació periòdica del seu estat de conservació i l'adopció de mesures de conservació i gestió, si cal.

5. La inclusió a la Llista d'un tàxon o població que estigui sotmès a aprofitament comercial pesquer o marisquer, requereix l'informe previ vinculant i favorable del departament competent en matèria de pesca.

6. Els danys que espècies incloses a la Llista causin en béns privats s'han d'indemnitzar, sempre que s'acreditin i que no siguin imputables, directament o indirectament, a accions o omissions de la persona afectada o de tercers.

Article 41. Efectes de la inclusió en la Llista d'espècies protegides

La inclusió d'una espècie, subespècie o població a la Llista d'espècies protegides comporta les següents prohibicions, que s'apliquen a totes les fases del cicle biològic:

- a) Si es tracta de plantes, fongs, líquens o algues: recollir-les, tallar-les, mutilar-les, arrencar-les o destruir-les a la natura de forma intencionada.
- b) Si es tracta d'espècies de fauna, incloses les seves larves, cries o ous: qualsevol actuació que tingui el propòsit de matar-les, danyar-les, capturar-les, perseguir-les o molestar-les de forma intencionada, i també la destrucció o deteriorament dels seus nius, caus i àrees de reproducció, hivernada o repòs.
- c) En tots els casos: posseir, recol·lectar, naturalitzar, transportar, vendre, exposar o oferir amb finalitats de venda o intercanvi, importar o exportar exemplars vius o morts, i també els seus propàguls o restes, llevat dels casos previstos en aquesta Llei. Aquesta prohibició afecta tant les espècies vives com dissecades i tant l'espècie com els tàxons inferiors.

Article 42. Autoritzacions excepcionals

1. Excepcionalment, quan no hi hagi altra solució satisfactòria i sense que això suposi perjudicar la conservació de les poblacions en la seva àrea de distribució natural, el departament competent en matèria de medi ambient, amb la consulta prèvia als altres departaments implicats, pot autoritzar les conductes prohibides a l'article 41, si concorre alguna de les circumstàncies següents:

- a) Quan es constati que les espècies provoquen riscos per a la salut o la seguretat de les persones.
- b) Quan les espècies poden causar perjudicis importants als boscos, als arbres monumentals o a la qualitat de les aigües, o als cultius, al bestiar o a la pesca.
- c) Quan ho facin necessari raons de recerca, gestió, educació, repoblació o reintroducció, o la cria en captivitat orientada a aquestes finalitats.
- d) Per prevenir accidents aeris, en el cas dels ocells.
- e) Quan ho faci necessari la protecció d'altres espècies protegides, dels seus hàbitats naturals o dels hàbitats amenaçats.

2. L'autorització s'ha de fer pública i ha d'especificar com a mínim:

- a) L'objectiu i la justificació de l'acció.
- b) Les espècies a què es refereix.
- c) Els mitjans, les instal·lacions, els sistemes o mètodes que s'han d'utilitzar i els seus límits, i també el personal qualificat per fer-ne ús.
- d) El caràcter i les condicions de risc, les circumstàncies de temps i lloc i, si s'escau, les solucions alternatives no autoritzades i les dades científiques utilitzades.
- e) Les mesures de control que s'han d'aplicar.

3. Per ordre de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient s'ha de regular la tinença, cria i ús d'ocells rapinyaires per a la pràctica de la falconeria.

4. Excepcionalment, d'acord amb el que s'estableixi per reglament, es pot autoritzar la tinença, la cria en captivitat i l'exhibició pública d'exemplars de pinsà (*Fringilla coelebs*), cadenera (*Carduelis carduelis*), verdum (*Carduelis chloris*) i passerell (*Carduelis cannabina*) per a activitats tradicionals destinades a concursos de cant, sempre que aquestes activitats esmentades no comportin un detriment per a les poblacions silvestres i els exemplars provenguin de la cria en captivitat.

Article 43. Tinença i lliurament d'exemplars a nuclis zoològics i altres centres

1. En els procediments administratius per a la instal·lació de parcs zoològics, aquaris, centres públics i privats de recerca o conservació i jardins botànics que mantenen exemplars d'alguna de les espècies incloses a la Llista d'espècies protegides, correspon al departament competent en matèria de medi ambient verificar si les condicions de manteniment en captivitat dels exemplars s'adeqüen a la seva naturalesa i a la finalitat de la seva tinença.

2. El departament competent en matèria de medi ambient pot lliurar a nuclis zoològics o a altres centres amb finalitats científiques o educatives exemplars vius, irrecuperables per a la natura, o exemplars dissecats de les espècies protegides, tant si provenen de comisos com directament de la natura.

Article 44. Catàlegs d'espècies amenaçades

1. Els Catàlegs d'espècies amenaçades han d'incloure les espècies, subespècies o poblacions que es troben en risc de desaparició i que han de ser objecte de mesures de recuperació i conservació especials per assegurar la seva supervivència o reproducció dins la seva àrea de distribució, a partir de la millor informació científica disponible.

2. Les espècies, subespècies o poblacions incloses en els Catàlegs es classifiquen en funció del risc d'extinció en alguna de les categories següents:

- a) "En perill d'extinció": tàxons o poblacions, la supervivència dels quals és poc probable si els factors causals de la situació actual segueixen actuant, i
- b) "Vulnerables": tàxons o poblacions que corren el risc de passar a la categoria anterior en un futur immediat si els factors adversos que actuen sobre ells no es corregeixen.

3. Els Catàlegs són aprovats per decret del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient. Prèviament s'han de sotmetre a informació pública, i a consulta de la Comissió Científica Assessora de la Natura i d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals. S'ha de sol·licitar informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades

4. La inclusió o exclusió d'un tàxon o població dels Catàlegs es fa per decret del Govern d'ofici o a proposta de la Comissió Científica Assessora de la Natura. En cap cas pot tenir una categoria inferior a la del *Catálogo Español de Especies Amenazadas*. Qualsevol persona o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment, adjuntant amb la sol·licitud la documentació científica que ho justifiqui. S'ha de sol·licitar informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

5. La inclusió al Catàleg d'un tàxon o població que estigui sotmès a aprofitament comercial pesquer o marisquer, requereix l'informe previ vinculant i favorable del departament competent en matèria de pesca.

6. Les espècies incloses en el Catàlegs d'espècies amenaçades s'inclouen automàticament a la Llista d'espècies protegides.

Article 45. Efectes de la inclusió d'un tàxon o població en els Catàlegs d'espècies amenaçades

1. La inclusió d'un tàxon o població en els Catàleg d'espècies amenaçades comporta:

a) Per a les espècies, subespècies o poblacions catalogades "en perill d'extinció", la delimitació d'àrees crítiques, i l'aprovació, en un termini màxim de tres anys, d'un pla de recuperació. A les àrees crítiques i a les àrees de reintroducció o expansió potencial definides en els plans de recuperació, s'han de fixar mesures de conservació i instruments de gestió que evitin les afeccions negatives a les espècies que han motivat la delimitació de les àrees.

b) Per a les espècies catalogades com a "vulnerable", l'aprovació d'un pla de conservació, en un termini màxim de cinc anys, que inclogui les mesures adequades per al compliment dels objectius de la desaparició o mitigació dels riscos que les afecten.

2. Els plans de recuperació i conservació s'aproven per decret del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient. La proposta s'ha de sotmetre a informació pública, a audiència dels ens locals, a consulta d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals, i a informe de la Comissió Científica Assessora de la Natura i dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

3. Quan l'espècie es trobi en un espai natural protegit, l'objectiu de recuperar-la o conservar-la s'ha d'incorporar als instruments de planificació i gestió d'aquest espai, en els termes establerts en les mesures previstes al pla de recuperació o de conservació.

4. Els plans de recuperació i de conservació han d'incloure, com a mínim:

a) La descripció de la finalitat i dels objectius del pla.

b) La delimitació de l'àmbit territorial del pla.

c) Un estudi general que inclogui la descripció i la taxonomia de l'espècie objecte del pla o les seves poblacions i una exposició de les característiques de l'hàbitat i els requeriments d'aliment, de reproducció i de dispersió.

d) La normativa aplicable.

- e) Un pla d'actuació que inclogui les mesures concretes d'acció i gestió, de recerca, de foment, de sensibilització i de possible compensació.
- f) Les mesures de seguiment i control del pla.
- g) La durada del pla.

5. Cada sis anys s'han d'avaluar els resultats de les mesures implementades. També es poden fer auditories de gestió per tal d'avaluar el grau de compliment dels objectius previstos al pla i l'efectivitat dels instruments emprats. En tot cas l'aprovació d'un pla comporta la implantació d'instruments de seguiment de l'estat de les poblacions i la informació pública del seu estat.

Article 46. Programes de cria o cultiu d'espècies amenaçades

1. Quan els plans de recuperació o de conservació ho determinin, el departament competent en matèria de medi ambient ha de dur a terme, directament o en col·laboració amb altres organitzacions que tinguin com a objecte la protecció de les espècies amenaçades, programes de cria o cultiu d'espècies amenaçades fora del seu hàbitat, que tinguin per objecte la constitució de reserves genètiques o l'obtenció d'exemplars aptes per ser reintroduïts al medi natural.

2. Les organitzacions sense afany de lucre, els parcs zoològics, els aquaris, els jardins botànics, els centres públics i privats de recerca o conservació i els nuclis zoològics poden participar en els programes de cria en captivitat i cultiu d'espècies amenaçades.

3. Per poder dur a terme la cria en captivitat o cultiu d'espècies amenaçades s'han de complir les següents condicions:

- a) El pla de conservació o recuperació que ho prevegi ha d'estar aprovat.
- b) S'ha d'elaborar un projecte que descrigui les condicions tècniques de la cria en captivitat o el cultiu i n'avalui la viabilitat.
- c) El departament competent en matèria de medi ambient ha d'aprovar el projecte.

Article 47. Àrees crítiques

1. Correspon al departament competent en matèria de medi ambient delimitar les àrees crítiques de totes les espècies catalogades com a amenaçades i de les espècies incloses a l'annex I de la Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril, relativa a la conservació dels ocells salvatges, i als annexos II i IV de la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

2. La definició i cartografia de les àrees crítiques de totes les espècies a què fa referència l'apartat 1 constitueix el Mapa de les àrees crítiques per a la conservació de la fauna i la flora, i s'integra al Sistema d'informació sobre el patrimoni natural. El Mapa, i la inclusió, exclusió o modificació de les àrees crítiques, l'aprova per acord el Govern, a proposta del departament competent en matèria de medi ambient.

3. La definició i cartografia de les àrees crítiques de les espècies silvestres autòctones que desenvolupen el seu cicle vital o una part d'aquest en espais agrícoles, ha de comptar amb la participació del departament competent en matèria d'agricultura.

Secció 3. Dissecació i tinença d'exemplars morts o restes d'espècies silvestres

Article 48. Autoritzacions de dissecació

1. La dissecació o conservació dels cadàvers d'espècies silvestres de fauna i la seva permanència en centres de caràcter científic, cultural o educatiu s'ha de comunicar al departament competent en matèria de medi ambient dins dels tres mesos següents, sense perjudici del que preveu el següent apartat.

2. És permesa la tinença d'exemplars morts d'espècies protegides si s'han caçat o obtingut legalment, estan identificats i documentats i gaudeixen d'una autorització administrativa expedida pel departament competent en matèria de medi ambient.

Article 49. Tallers i activitats de taxidèrmia

1. Les entitats i persones que practiquen activitats de taxidèrmia han de comunicar-ho al departament competent en matèria de medi ambient en el termini màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei. Les noves activitats han de fer la comunicació abans de l'inici de l'activitat.

2. Les entitats i persones a què fa referència l'apartat 1 han de dur un llibre de registre en què han de constar les dades referents als exemplars d'espècies protegides de la fauna objecte de dissecació total o parcial. Aquest llibre de registre ha d'estar a disposició del departament competent en matèria de medi ambient.

Secció 4. Conservació d'espècies amb relació a la caça i la pesca continental

Article 50. Espècies objecte de caça i pesca

La pesca en aigües continentals i la caça només es pot portar a terme sobre les espècies que reglamentàriament es declari com a objecte de caça i pesca. Aquesta declaració no pot afectar les espècies, subespècies i poblacions incloses a la Llista d'espècies protegides.

Article 51. Pràctica sostenible de la caça i la pesca continental

1. El departament competent en matèria de medi ambient ha de determinar els terrenys i les aigües continentals on es poden realitzar les activitats de caça i pesca, les modalitats i les condicions per a cada espècie.
2. L'aprofitament cinegètic i piscícola l'ha de fer la persona titular del dret d'acord amb la planificació aprovada, que ha de determinar la quantia i les modalitats de les captures autoritzades.
3. L'exercici de la caça i de la pesca continental, incloses les arts i pràctiques que s'utilitzen i les repoblacions d'espècies cinegètiques i objecte de pesca, no pot comportar efectes negatius per a les espècies protegides i per als sistemes naturals en general.

Article 52. Arts i mètodes prohibits

1. Es prohibeix la tinença, utilització i comercialització de tots els procediments i mètodes prohibits per a l'exercici de la caça i la pesca continental que estableix la legislació comunitària i estatal, amb les excepcions que aquesta darrera estableix.
2. Es prohibeix la tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu quan es portin a terme en les zones humides incloses al Pla de protecció de les zones humides.

Secció 5. Arbres i arbredes monumentals

Article 53. Arbres i arbredes monumentals

1. Els arbres monumentals i les arbredes monumentals són, respectivament, els exemplars d'arbres, i els conjunts d'arbres, arbredes o bosquets, que mereixen una protecció especial perquè compleixen alguna de les condicions següents:
 - a) Tenen característiques singulars destacables, per la seva edat, grandària o morfologia excepcionals dins de la seva espècie.

b) Són rars per nombre o distribució, o bé tenen un desenvolupament o una ubicació particulars.

c) Tenen particularitats científiques.

d) Tenen interès cultural, històric o simbòlic.

2. Els arbres i les arbredes monumentals poden ser d'interès nacional, comarcal o local. La declaració d'arbres i arbredes monumentals d'interès nacional es fa per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient, llevat del supòsit previst a l'apartat següent; la d'arbres i arbredes d'interès comarcal correspon als consells comarcals i la d'arbres i arbredes d'interès local correspon als ajuntaments. Els consells comarcals i els ajuntaments han de comunicar les declaracions el departament competent en matèria de medi ambient.

3. La declaració i l'adopció de mesures sobre arbres i arbredes monumentals d'interès nacional que estiguin destinats a la producció agrària, correspon conjuntament al departament competent en matèria d'agricultura i al departament competent en matèria de medi ambient.

4. La declaració dels arbres i arbredes monumentals es pot fer d'ofici o a petició de la persona propietària del terreny on estiguin ubicats.

5 Prèviament a la declaració s'ha de donar audiència a la persona titular dels terrenys on s'ubiqui l'arbre o l'arbreda i, en el cas que siguin d'interès nacional o comarcal, a l'ajuntament corresponent. Es poden sol·licitar informes a entitats científiques, econòmiques, culturals, socials i ambientals que puguin aportar informació rellevant.

6 El Catàleg d'arbres i arbredes monumentals de Catalunya inclou l'inventari dels arbres i arbredes monumentals d'interès nacional.

7. El departament competent en matèria de medi ambient pot prohibir cautelament la intervenció sobre els arbres o arbredes que estiguin en tràmit de ser declarats arbres i arbredes monumentals d'interès nacional. També pot adoptar cautelament aquesta prohibició, en el cas d'arbres i arbredes monumentals d'interès comarcal i local quan ho sol·liciti l'òrgan competent per efectuar la declaració.

Article 54. Mesures de protecció i de gestió

1. És prohibit tallar o arrencar, totalment o parcialment, i causar qualsevol dany als arbres i les arbredes monumentals.

2. Per fer tractaments silvícoles i fitosanitaris en els arbres i arbredes monumentals cal l'autorització del departament competent en matèria de medi ambient, llevat que s'estableixi una altra cosa en un acord de conservació entre la persona propietària i el departament competent en matèria de medi ambient. En els arbres i arbredes monumentals dedicats a la producció agrària l'aplicació

dels tractaments fitosanitaris ha de ser autoritzada pel departament competent en matèria d'agricultura.

3. El departament competent en matèria de medi ambient pot atorgar ajuts per a actuacions de conservació, protecció o millora dels arbres i les arbredes monumentals, o pot portar a terme directament aquestes actuacions.

4. En el cas d'arbres o arbredes monumentals destinats a producció agrària, les mesures de gestió s'han d'establir conjuntament entre els departaments competents en matèria de medi ambient i d'agricultura

Secció 6. Espècies invasores

Article 55. Catàleg d'espècies exòtiques invasores

1. El Catàleg d'espècies exòtiques invasores inclou les espècies, subespècies o poblacions al·lòctones introduïdes, amb caràcter invasor, classificades segons el nivell d'impacte que puguin produir sobre la biodiversitat. Les que constitueixin una amenaça per a les espècies autòctones, els hàbitats o ecosistemes, l'agronomia, la salut humana o els recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural s'han de classificar com a prioritàries.

2. La inclusió o exclusió d'espècies, subespècies o poblacions en el Catàleg es fa per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient d'ofici o a proposta de la Comissió Científica Assessora de la Natura, i en tot cas amb el seu informe previ. El departament competent en matèria d'agricultura ha d'emetre informe previ a l'adopció de la resolució.

3. Qualsevol persona o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment d'inclusió o exclusió del Catàleg d'una espècie o subespècie, adjuntant amb la sol·licitud una argumentació científica de la mesura proposada.

Article 56. Efectes del Catàleg

1. La inclusió al Catàleg d'espècies exòtiques invasores comporta, a més de la prohibició de l'article 35 a), la de posseir, transportar, traficar i comerciar amb exemplars vius o morts i les seves restes o propàguls. Excepcionalment, el departament competent en matèria de medi ambient pot deixar sense efecte la prohibició quan aquestes activitats siguin necessàries per raons de recerca, salut, conservació de la biodiversitat o seguretat de les persones.

2. El departament competent en matèria de medi ambient ha de formular un programa d'actuació per a les espècies incloses en el Catàleg d'espècies exòtiques invasores, que contingui les directrius de gestió i les mesures de detecció ràpida i control, mitigació d'impactes i possible erradicació, atorgant prioritat a les espècies que suposin la major amenaça per a la conservació de

la biodiversitat o per a la salut humana. El Govern aprova aquests programes, amb consulta prèvia a la Comissió Científica Assessora de la Natura.

Article 57. Seguiment i control

1. Les administracions públiques de Catalunya han de fer el seguiment i anàlisi de risc de les espècies al·lòctones amb potencial invasor, en especial de les que han demostrat aquest caràcter en altres països o regions, amb la finalitat de proposar-ne, si s'escau, la inclusió al Catàleg.

2. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'adoptar les mesures oportunes per evitar la introducció o proliferació en el medi natural d'espècies, subespècies i poblacions al·lòctones, especialment quan puguin competir amb les autòctones, alterar-ne la puresa genètica o puguin alterar l'estructura i funció dels ecosistemes.

Capítol 2. Conservació de la diversitat genètica

Article 58. Règim d'autoritzacions

S'han de desplegar per reglament els requisits i tràmits a què s'ha de sotmetre el règim d'autoritzacions per dur a terme les activitats següents:

- a) La bioprospecció, l'aprofitament biotecnològic o bioquímic sobre material genètic o bioquímic de les espècies i subespècies autòctones silvestres de Catalunya.
- b) L'obtenció de títols de varietats vegetals o animals i la patent de tecnologies o productes modificats genèticament.
- c) L'ús de varietats d'espècies autòctones de plantes que s'utilitzen en jardineria, hidrosembra o altres processos de revegetació i que poden contaminar genotips silvestres.

Article 59. Accés i ús dels recursos genètics

1. El Govern determina en quins casos l'accés als recursos genètics i bioquímics de les espècies i subespècies autòctones silvestres de Catalunya queda sotmès als requeriments de consentiment previ informat i condicions mútuament acordades.

2. S'han de fixar per decret del Govern les condicions d'accés als recursos genètics i bioquímics "in situ" de les espècies i subespècies a les que fa

referència l'apartat anterior quan la seva recol·lecció pugui afectar la conservació i l'ús sostenible de les espècies corresponents.

Article 60. Registre de bancs de material biològic i genètic

1. El Registre de bancs de material biològic i genètic inclou material biològic i genètic de les espècies autòctones silvestres presents a Catalunya, i inventaria la disponibilitat d'aquests recursos en centres de recerca, aquaris, nuclis zoològics o jardins botànics i similars.

2. El Registre depèn del departament competent en matèria de medi ambient i ha de tenir informació actualitzada sobre les col·leccions de material biològic i genètic de les espècies autòctones silvestres presents a Catalunya.

Capítol 3. Conservació dels hàbitats

Article 61. Llista dels hàbitats

1. La Llista dels hàbitats inclou tots els tipus d'hàbitats presents a l'àmbit territorial definit a l'article 2, a partir de la millor informació científica disponible.

2. La inclusió d'un tipus d'hàbitat a la Llista es fa per decret a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, d'ofici o a proposta de la Comissió Científica Assessora de la Natura i en tot cas amb el seu informe previ. Es requereix l'informe preceptiu del departament competent en matèria agrària en el cas dels hàbitats que tenen relació amb les activitats agràries o pesqueres.

3. El departament competent en matèria de medi ambient ha d'elaborar la cartografia dels hàbitats inclosos a la Llista, i actualitzar-la com a mínim cada deu anys.

Article 62. Catàleg dels hàbitats amenaçats

1. El Catàleg dels hàbitats amenaçats ha d'incloure els tipus d'hàbitats inclosos a la Llista dels hàbitats que han de ser objecte de mesures de recuperació i conservació especials per assegurar-ne el manteniment, i si és possible, l'expansió dins la seva àrea de distribució natural, pel fet que es troben en alguna de les circumstàncies següents:

- a) Tenir la seva àrea de distribució molt reduïda i en disminució.
- b) Haver-se'n destruït en una part significativa de l'àrea de distribució natural.

c) Haver patit un deteriorament dràstic de la seva composició, estructura o funcions ecològiques en una part significativa de l'àrea de distribució natural.

d) Trobar-se en un risc elevat de transformació irreversible a curt o mitjà termini en una part significativa de l'àrea de distribució.

2. Els tipus d'hàbitats inclosos en el Catàleg es classifiquen, en funció de l'estat de conservació i el grau d'amenaça, en alguna de les categories següents:

a) "En perill de desaparició": tipus d'hàbitats el manteniment dels quals és poc probable si els factors causals de la situació present segueixen actuant.

b) "Vulnerable": tipus d'hàbitats en risc de passar a la categoria anterior en un futur immediat si els factors adversos que actuen sobre ells no es corregeixen.

3. El Catàleg és aprovat per decret del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient. Prèviament s'ha de sotmetre a informació pública, i a consulta de la Comissió Científica Assessora de la Natura i d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals. S'ha de sol·licitar informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

4. La inclusió d'un tipus d'hàbitat al Catàleg es fa per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient, d'ofici o a proposta de la Comissió Científica Assessora de la Natura i en tot cas amb el seu informe previ. En cap cas poden tenir una categoria interior a la del *Catálogo Español de Hábitats en peligro de desaparición*. Qualsevol persona o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment, adjuntant amb la sol·licitud la documentació científica que ho justifiqui. El departament competent en matèria d'agricultura i pesca ha d'emetre informe previ a l'adopció de la resolució quan l'hàbitat afectat tingui relació amb els espais o les activitats agràries o pesqueres.

Article 63. Règim jurídic del Catàleg dels hàbitats amenaçats

1. La inclusió d'un tipus d'hàbitat amenaçat al Catàleg comporta que:

a) Una superfície adequada i suficient de l'hàbitat s'ha d'incloure en el Sistema d'espais naturals protegits.

b) L'hàbitat s'ha de preservar de les activitats susceptibles de provocar-ne la destrucció, la recessió, la degradació o qualsevol alteració significativa.

c) Si l'hàbitat es classifica "en perill de desaparició", s'ha d'aprovar, en un termini màxim de tres anys, un pla de recuperació.

d) Si l'hàbitat es classifica com a "vulnerable", s'ha d'aprovar, en un termini màxim de sis anys, un pla de conservació.

e) Quan l'hàbitat es trobi en un espai natural protegit, l'objectiu de conservar-lo o recuperar-lo s'ha d'incorporar als instruments de planificació i gestió d'aquest espai, en els termes establerts en les mesures previstes al pla de recuperació o de conservació.

2. Els plans de recuperació i conservació s'aproven per decret del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient. La proposta s'ha de sotmetre a informació pública, a audiència dels ens locals i a consulta d'entitats científiques, econòmiques, culturals, socials i ambientals. També s'ha de sol·licitar informe previ als departaments les competències dels quals puguin resultar afectades i a la Comissió Científica Assessora de la Natura.

3. Els plans de recuperació i de conservació han d'incloure, com a mínim:

a) La descripció de la finalitat i dels objectius del pla.

b) La delimitació de l'àmbit territorial del pla.

c) Un estudi general que inclogui la descripció de l'hàbitat, dels seus requeriments ecològics, de l'estat de conservació i dels riscos i amenaces que l'afecten i les causes subjacents.

d) La normativa aplicable.

e) Un pla d'actuacions que inclogui les mesures d'acció i gestió, de recerca, de foment, de sensibilització i de possible compensació.

f) Les mesures de seguiment i control del pla.

g) La durada del pla.

4. Cada sis anys s'han d'avaluar els resultats de les mesures implementades. També es poden fer auditories de gestió per tal d'avaluar el grau de compliment dels objectius previstos al pla i l'efectivitat dels instruments emprats. En tot cas l'aprovació d'un pla comporta la implantació d'instruments de seguiment de l'estat de l'hàbitat i la informació pública del seu estat.

Article 64. Les zones humides

1. Es consideren zones humides les zones naturals o regenerades de maresmes, estanys, llacs, aiguamolls, torberes o aigües rases, siguin permanents o temporals, d'aigües estancades o corrents, i dolces, salabroses o salines. També són zones humides les zones d'aigües marines la profunditat de les quals no excedeix els sis metres i que es poden equiparar a les zones humides pel seu funcionament ecològic, sempre que se situïn en aigües interiors o a l'àmbit de mar territorial en el cas de continuïtat ecològica amb els ecosistemes terrestres.

2. Les zones humides no es poden destruir, dessecar, degradar, alternar-ne el funcionament natural o ser objecte de recessió. No obstant això el departament

competent en matèria de medi ambient pot, amb la finalitat de conservació, gestió o restauració ecològica, autoritzar l'alteració de les condicions naturals.

3. El planejament urbanístic general hi ha d'aplicar el règim del sòl no urbanitzable.

4. El Pla de protecció de les zones humides té per objecte identificar les zones humides i garantir-ne la conservació, i si s'escau, la recuperació. Té el caràcter de pla territorial sectorial d'acord amb la legislació sobre política territorial.

5. El Pla ha de constar de:

a) Memòria descriptiva de l'àmbit territorial, amb la cartografia de les zones humides que inclou, i justificativa.

b) Normes de protecció.

c) Programa d'actuació i memòria econòmico-financera.

6. El departament competent en matèria de medi ambient redacta i formula el Pla, que s'ha de sotmetre a informació pública, a audiència dels ens locals, a consulta d'entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals, i a l'informe previ dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades i de la Comissió Científica Assessora de la Natura. El Pla s'aprova per decret del Govern.

7. Mentre no estigui aprovat el Pla, tenen la consideració de zones humides les que s'ajustin a la definició de l'apartat 1.

Capítol 4. Conservació del patrimoni geològic

Article 65. Inventari d'espais d'interès geològic

1. L'Inventari d'espais d'interès geològic inclou els espais representatius del patrimoni geològic de Catalunya, inclòs el patrimoni paleontològic.

2. L'elaboració de l'Inventari correspon al departament competent en matèria de medi ambient en col·laboració i coordinació amb l'Institut Geològic de Catalunya.

3. L'aprovació o la inclusió d'un espai a l'Inventari es fa per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient amb informe previ de la Comissió Científica Assessora de la Natura i de l'Institut Geològic de Catalunya

4. Qualsevol persona o entitat pot sol·licitar la iniciació del procediment. Amb la sol·licitud ha d'adjuntar la documentació científica que ho justifiqui.

5. La inclusió d'un espai a l'Inventari comporta que:

- a) Se l'ha de preservar de les activitats susceptibles de provocar-ne la destrucció, la recessió, la degradació o qualsevol alteració significativa, llevat d'aquelles que tinguin per objecte la conservació o la restauració del patrimoni geològic o la recerca científica.
- b) El planejament urbanístic general hi ha d'aplicar el règim del sòl no urbanitzable d'acord amb la legislació urbanística.
- c) En cas que l'espai d'interès geològic es trobi, exclusivament o en una alta proporció, en un espai natural protegit, l'objectiu de conservar-lo i, si escau, de restaurar-lo s'ha d'incorporar als instruments de planificació i gestió de l'espai natural protegit per tal d'integrar-ne la gestió.
- d) En cas que l'espai d'interès geològic es trobi en un àmbit d'activitats extractives, el programa de restauració d'aquesta ha de vetllar per la conservació, visibilitat i accessibilitat de l'espai d'interès geològic.

6. La inclusió d'un espai a l'Inventari és compatible amb altres declaracions a l'empara de la normativa reguladora del patrimoni cultural.

Article 66. Llista de roques i minerals protegits

1. Es consideren roques i minerals protegits els que mereixen una atenció i protecció especials en funció del seu valor científic, o per la seva singularitat, raresa o grau d'amenaça, i que s'inclouen a la Llista de roques i minerals protegits.

2. L'elaboració de la Llista de roques i minerals protegits correspon al departament competent en matèria de medi ambient en col·laboració i coordinació amb l'Institut Geològic de Catalunya.

3. L'aprovació d'aquesta Llista o la inclusió o exclusió d'un tipus de roca o mineral a la Llista es fa per resolució de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient, amb informe previ de la Comissió Científica Assessora de la Natura, de l'Institut Geològic de Catalunya i de l'òrgan competent en matèria de mines. Qualsevol persona o organització pot sol·licitar que s'iniciï el procediment, adjuntant amb la sol·licitud la documentació científica que ho justifiqui.

4. La inclusió d'un tipus de roca o mineral a la Llista comporta que no es pot col·lectar i no se'n pot autoritzar la seva extracció o aprofitament, llevat de l'extracció per motius de recerca científica, autoritzada pel departament competent en matèria de medi ambient.

Capítol 5. Sistema d'espais naturals protegits

Secció 1. Els espais naturals protegits

Article 67. Definició del Sistema d'espais naturals protegits

1. El Sistema d'espais naturals protegits comprèn el conjunt dels espais naturals protegits, siguin continentals, insulars o marins, i els instruments de planificació i gestió que els articulen, hi aporten coherència i en despleguen els objectius. En concret, en formen part, a més dels espais naturals protegits:

- a) El Pla d'espais d'interès natural, que estableix les normes generals bàsiques per garantir-ne la protecció i la coherència.
- b) El Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits, que defineix i programa els instruments de planificació, gestió i avaluació per al conjunt del Sistema.
- c) Els instruments de planificació de cada espai.
- d) Els òrgans de govern, de gestió, de cooperació i d'assessorament.

2. Els objectius generals del Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya són els següents:

- a) Conservar en un estat favorable mostres adequades i suficients, en quantitat i en qualitat, de la diversitat biològica, geològica i paisatgística de Catalunya, incloent-hi la diversitat genètica, les espècies, els hàbitats i el patrimoni geològic, amb especial atenció a les espècies i els hàbitats amenaçats.
- b) Promoure i facilitar la recerca, l'estudi i el seguiment sobre el patrimoni natural i altres elements d'interès en els espais naturals protegits.
- c) Proveir oportunitats per a l'educació ambiental, el gaudi i l'ús públic de manera compatible amb la conservació dels valors naturals i culturals de cada espai, sense excloure les persones que presenten algun tipus de discapacitat.
- d) Contribuir al desenvolupament socioeconòmic de les comunitats locals vinculades als espais naturals protegits, i proveir oportunitats d'ocupació i activitat econòmica compatibles amb la conservació dels valors naturals i culturals de cada espai.
- e) Desenvolupar formes i mètodes d'aprofitament i ús sostenible dels recursos naturals, assegurant el seu potencial per a benefici de les generacions futures.

Article 68. Definició d'espai natural protegit

1. Un espai natural protegit és una àrea delimitada geogràficament que té un règim jurídic propi l'objectiu principal del qual és conservar el patrimoni natural.
2. Es poden declarar espais naturals protegits els espais que compleixen algun dels requisits i funcions següents, o mantenen el potencial per complir-los:
 - a) Tenir elements representatius de la diversitat biològica, geològica i paisatgística de Catalunya i dels processos ecològics i geològics que hi tenen lloc, amb atenció especial als elements fràgils, endèmics o amenaçats.
 - b) Tenir ecosistemes que desenvolupen serveis ambientals rellevants.
 - c) Tenir elements singulars d'interès ecològic, geològic, ambiental o científic, i complementàriament d'interès històric, cultural, social, educatiu, recreatiu o simbòlic que hi estiguin relacionats.
 - d) Tenir sistemes de gestió singular dels recursos naturals, incloses les formes tradicionals de gestió del medi natural.

Aquests requisits i funcions han de ser rellevants en el context català.

Article 69. Categories de protecció especial dels espais naturals protegits

1. En els espais naturals protegits es poden declarar, d'acord amb l'article 80, alguna de les categories de protecció especial següents:
 - a) Reserves naturals i Reserves naturals integrals.
 - b) Parcs nacionals.
 - c) Parcs naturals.
 - d) Monuments naturals.
 - e) Àrees marines protegides.
 - f) Zones especials de conservació (ZEC), integrades a la Xarxa Natura 2000.
 - g) Zones d'especial protecció per als ocells (ZEPA), integrades a la Xarxa Natura 2000.
 - h) Zones humides d'importància internacional incloses a la Llista del conveni de Ramsar.
 - i) Zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (ZEPIM) incloses a la llista del conveni de Barcelona.

2. L'instrument de declaració d'un espai en una de les categories de protecció especial i els plans corresponents han de fixar el règim que els és aplicable.

3. La declaració d'un espai en una categoria de protecció especial no exclou la possibilitat que en el seu interior hi hagi àmbits amb un règim de protecció diferent.

Article 70. Les reserves naturals i les reserves naturals integrals

1. Les reserves naturals són espais naturals protegits terrestres o marins, d'extensió reduïda i amb ecosistemes, comunitats, poblacions o altres elements biològics o geològics que mereixen una protecció estricta per la seva raresa, fragilitat, grau d'amenaça, importància o singularitat.

2. A les reserves naturals se'ls aplica el règim següent:

- a) L'explotació dels recursos naturals està limitada, llevat que sigui compatible amb la conservació dels valors objecte de protecció.
- b) Hi és prohibit recol·lectar material biològic o geològic si no ho justifiquen raons de recerca científica i es disposa de l'autorització del departament competent en matèria de medi ambient.

3. A les reserves naturals integrals no s'admeten altres usos que els destinats estrictament a la recerca i a la conservació del patrimoni natural que contenen. El règim de visites s'ha de sotmetre a control, excepte quan les visites es fan en llocs destinats a aquesta finalitat i no causen pertorbació apreciable als valors objecte de protecció.

4. La declaració de reserva natural integral comporta l'obligació per part de l'Administració de la Generalitat d'expropiar les finques i drets afectats. L'expedient d'expropiació s'ha d'iniciar en un termini màxim de dos anys des de la declaració. Passat aquest termini sense que s'iniciï queda sense efecte la declaració.

5. Les reserves naturals es declaren per decret del Govern, llevat de les reserves naturals integrals, que es declaren per llei.

Article 71. Els parcs nacionals

1. Els parcs nacionals són espais naturals protegits terrestres o marins, d'extensió relativament gran, no modificats essencialment per l'acció humana, que per la representativitat dels seus ecosistemes, la singularitat de la seva flora, fauna, gea o formacions geomorfològiques, o la bellesa dels seus paisatges, posseeixen uns valors ecològics i científics destacats, i complementàriament estètics, culturals i educatius, la conservació dels quals mereix una atenció preferent. Els parcs nacionals s'han de preservar de totes

les intervencions que poden alterar-ne la fisonomia, la integritat i l'evolució dels sistemes naturals i la geodiversitat.

2. D'acord amb la legislació específica d'aquesta categoria de protecció especial, en els parcs nacionals:

- a) No s'admet cap activitat d'explotació dels recursos naturals i cap altra susceptible d'alterar-ne el paisatge, la biodiversitat i la geodiversitat, llevat de les activitats que són compatibles amb els objectius concrets de protecció.
- b) Hi són prohibits la caça esportiva i comercial, la pesca esportiva i recreativa, els aprofitaments forestals, la captura o la pertorbació de les espècies. En el cas que s'hi practiquin en el moment de la declaració, s'han d'adoptar les mesures oportunes per eliminar-les dins el termini que prevegi la llei de declaració del parc.
- c) Hi són prohibits els aprofitaments hidroelèctrics i miners, les vies de comunicació, les xarxes energètiques i altres infraestructures i l'execució de qualsevol obra o instal·lació, llevat de les necessàries per al desenvolupament del parc o les que el Govern autoritzi, amb caràcter extraordinari i restringit i amb l'informe previ de la Comissió Científica Assessora de la Natura, quan concorrin circumstàncies excepcionals que ho justifiquin per raons de protecció ambiental o d'interès públic de primer ordre, i sempre que no hi hagi una altra solució satisfactòria.
- d) S'ha limitar l'entrada de persones visitants per garantir la protecció dels seus valors, llevat que es produeixi en unes condicions que no alterin els valors naturals.

3. Correspon al departament competent en matèria de medi ambient tramitar la proposta de declaració de parc nacional. La proposta, previ tràmit d'informació pública per un termini no inferior a tres mesos, d'audiència als ens locals, de consulta als departaments amb competències que hi tinguin relació i de consulta a entitats científiques, culturals, econòmiques, socials i ambientals, s'aprova pel Govern. L'acord de Govern d'aprovació inicial es trasllada al Parlament i, posteriorment, es trameta al Govern de l'Estat per a la seva tramitació a les Corts com a projecte de Llei. Quan l'espai no es trobi situat íntegrament en el territori de Catalunya s'han d'establir els instruments de col·laboració entre Comunitats autònomes per a la tramitació de les propostes de declaració.

Article 72. Els parcs naturals

1. Els parcs naturals són espais naturals protegits, terrestres o marins, d'extensió relativament gran que, per la representativitat o la singularitat dels seus ecosistemes, hàbitats, flora, fauna o patrimoni geològic, o per la bellesa dels seus paisatges, posseeixen uns valors ecològics i científics rellevants, i complementàriament estètics, educatius i culturals, la conservació dels quals

mereix una atenció preferent. En els parcs naturals s'ha de fer compatible la conservació del seu patrimoni natural amb l'aprofitament ordenat dels seus recursos i l'activitat dels seus i les seves habitants.

2. En els parcs naturals es pot limitar l'aprofitament dels recursos naturals i hi són prohibits els usos incompatibles amb les finalitats que n'han justificat la declaració.

3. Els parcs naturals es declaren per decret del Govern.

Article 73. La Xarxa de parcs de Catalunya

1. Els parcs nacionals i els parcs naturals constitueixen la Xarxa de parcs de Catalunya.

2. La gestió de la Xarxa de parcs de Catalunya i de cadascun dels seus espais situats íntegrament en el territori de Catalunya correspon a l'Administració de la Generalitat. En els espais que tenen un abast territorial superior, l'Administració de la Generalitat exerceix les competències de gestió sobre la part situada a Catalunya, sense perjudici de l'establiment d'instruments de gestió conjunta. Correspon a l'Administració de la Generalitat la gestió dels parcs naturals i dels parcs nacionals marins quan l'ecosistema protegit té continuïtat ecològica amb la part terrestre o amb la zona marítima-terrestre.

3. Per a cadascun dels espais de la Xarxa de Parcs de Catalunya s'ha d'aprovar un pla d'ordenació dels recursos naturals i un pla de gestió, d'acord amb el que estableix l'art. 92.

4. Els espais de la Xarxa s'administren amb règim d'autonomia econòmica.

5. S'ha de definir per ordre de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient el catàleg de serveis que han de prestar els espais de la Xarxa tant a la població local com a les persones que visitin l'espai.

6. En els espais de la Xarxa l'Administració de la Generalitat ha de crear una marca de qualitat per als productes i serveis que s'hi porten a terme.

Article 74. Els monuments naturals

1. Els monuments naturals són espais naturals protegits, terrestres o marins, d'extensió mitjana o reduïda, que tenen una singularitat, rara o bellesa notòries pel seu interès ecològic, geològic, científic, paisatgístic o educatiu, la protecció especial de la qual s'ha de garantir.

2. També es poden declarar monuments naturals les formacions geològiques, els estratotips i altres elements de la gea que tenen un interès especial per la singularitat o importància dels seus valors científics, culturals, paisatgístics o educatius, els jaciments mineralògics i els jaciments paleontològics, sense

perjudici que puguin ser objecte d'altres declaracions d'acord amb la normativa reguladora del patrimoni cultural.

3. Hi és prohibida l'explotació de recursos naturals, llevat que el departament competent en matèria de medi ambient l'autoritzi perquè sigui compatible amb la conservació dels valors que n'han motivat la declaració, o per raons de recerca científica.

4. Els monuments naturals es declaren per decret del Govern.

Article 75. Les àrees marines protegides

1. Les àrees marines protegides són espais naturals protegits exclusivament marins, d'extensió relativament gran, que contenen ecosistemes, hàbitats, espècies o poblacions d'interès especial per la seva representativitat, singularitat o grau d'amenaça la conservació dels quals s'ha de garantir, però que no disposen de les característiques necessàries per a la seva inclusió en alguna de les categories previstes en els articles 70, 71, 72 i 74.

2. En les àrees marines protegides les administracions competents poden limitar l'explotació dels recursos naturals i altres activitats marítimes, i s'ha de prohibir, en tot cas, aquelles que són incompatibles amb els objectius de conservació de l'àrea.

3. Les àrees marines protegides es declaren per decret del Govern a proposta conjunta dels departaments competents en matèria de medi ambient i de pesca.

4. L'Administració de la Generalitat pot establir amb l'Administració General de l'Estat instruments per a la gestió conjunta.

Article 76. Les zones d'especial conservació

1. Són zones d'especial conservació els espais naturals protegits que es declaren per garantir el manteniment o el restabliment, en un estat de conservació favorable, d'hàbitats d'interès comunitari i d'hàbitats de les espècies d'interès comunitari, d'acord amb la Directiva 92/43/CEE del Consell, del 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora salvatges.

2. El Govern de la Generalitat pot proposar la declaració d'un lloc d'importància comunitària (LIC), a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, en base als criteris establerts en la normativa comunitària i la informació científica pertinent, i havent-ho sotmès a informació pública i a informe previ dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades. L'acord de formulació de la proposta de LIC s'ha de publicar al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i ha de fer constar els límits geogràfics i els hàbitats i les espècies d'interès comunitari que en són objecte.

3. La formulació pel Govern de la proposta de declaració d'un LIC comporta l'aplicació preventiva i provisional de les normes generals bàsiques del Pla d'espais d'interès natural a l'espai que n'és objecte fins que el lloc sigui designat com a ZEC.

4. Una cop la Comissió europea ha aprovat el LIC, el Govern, en un termini màxim de sis anys, l'ha designar, mitjançant acord, com a zona d'especial conservació i ha d'establir les mesures de gestió corresponents.

5. El Govern ha de comunicar la declaració d'una zona d'especial conservació a l'Administració General de l'Estat, per tal que ho comuniqui a la Comissió europea.

Article 77. Les zones d'especial protecció per als ocells

1. Són zones d'especial protecció per als ocells (ZEPA) els espais naturals protegits que tenen per objecte assegurar la supervivència, la reproducció, la muda i la hivernada de les espècies d'ocells que consten a l'annex I de la Directiva 79/409/CEE, del Consell, del 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació dels ocells salvatges, i també les espècies migratòries que arriben regularment a Catalunya.

2. El Govern ha de declarar com a ZEPA els territoris més adequats en nombre i en superfície per a la conservació de les espècies d'ocells. En el cas de les espècies migratòries no reproductores a Catalunya s'ha de tenir en compte les necessitats de protecció de les seves àrees d'hivernada i les seves zones de descans migratori, i s'ha d'atorgar una importància especial a les zones humides, molt especialment a les declarades d'importància internacional.

3. Les ZEPA es declaren per acord del Govern a proposta del departament competent en matèria de medi ambient, en el qual ha de constar la delimitació geogràfica i les espècies que en són objecte, i prèviament s'ha d'haver sotmès al tràmit d'informació pública i a informe previ dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

4. El Govern ha de traslladar la declaració d'una ZEPA a l'Administració General de l'Estat, per tal que ho comuniqui a la Comissió europea.

5. En aquests espais s'han d'aplicar mesures de conservació especials per assegurar la supervivència i la reproducció de les espècies d'ocells en la seva àrea de distribució.

Article 78. Les zones humides d'importància internacional incloses a la Llista del conveni de Ramsar

1. Són zones humides d'importància internacional les zones humides que es declarin com a tals perquè compleixen els requisits que estableix la Convenció

relativa als Aiguamolls d'Importància Internacional, especialment com Hàbitat d'Ocells Aquàtics (Conveni de Ramsar).

2. La proposta de declaració la formula el Govern i s'ha de trametre als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat per tal que continuï la tramitació derivada de l'execució del Conveni de Ramsar.

Article 79. Les zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani

1. Són zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (ZEPIM) aquells espais naturals protegits, litorals o marins, que tenen per objecte contribuir a l'assoliment dels objectius del Conveni de Barcelona de protecció de la Mediterrània.

2. La proposta de declaració la formula el Govern i s'ha de trametre als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat per tal que continuï la tramitació derivada del Conveni de Barcelona de protecció de la Mediterrània.

Article 80. Declaració dels espais naturals protegits

1. Correspon a la Generalitat de Catalunya declarar els espais naturals protegits, excepte els parcs nacionals.

2. La declaració d'un espai natural protegit es pot efectuar:

- a) Mitjançant la inclusió en el Pla d'espais d'interès natural, quan l'espai no s'inclou en alguna de les categories de protecció especial previstes a l'article 69. Aquesta inclusió es fa mitjançant decret.
- b) Mitjançant alguna de les categories de protecció especial, la qual comporta automàticament la inclusió al Pla d'espais d'interès natural.

3. L'instrument de declaració de l'espai natural protegit n'ha de definir els objectius específics i la contribució a l'assoliment dels objectius generals del Sistema, i, excepte en el cas de que constin en el PORN, ha d'incorporar:

- a) La justificació.
- b) La delimitació cartogràfica i escrita.
- c) El model de gestió, d'acord amb el que es preveu en l'article 92.
- d) Els mecanismes de finançament.
- e) Les normes específiques i, si escau, la categoria o categories de protecció especial.

4. En el moment de la declaració, s'han d'incorporar en el Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits, previst a l'article 91, les prescripcions oportunes per a l'espai declarat.

5. La declaració d'espais naturals protegits requereix d'incoació prèvia d'un expedient, iniciat d'ofici pel departament competent en matèria de medi ambient, o a instància dels ens locals del seu àmbit territorial, de les persones titulars dels terrenys, de les entitats sense afany de lucre que tenen entre les seves finalitats la protecció del patrimoni natural o de la Comissió Científica Assessora de la Natura. Les sol·licituds de declaració han de contenir una justificació, una proposta de delimitació, del model de gestió i de normes específiques i, si escau, la categoria o categories de protecció especial a declarar.

6. Les sol·licituds s'han de resoldre en el termini màxim de sis mesos des de la recepció de la sol·licitud. El silenci té caràcter negatiu.

7. Durant la tramitació de l'expedient de declaració d'un espai natural protegit, el departament competent en matèria de medi ambient pot adoptar les mesures cautelars regulades a l'article 16.

8. La tramitació de la declaració d'un espai natural protegit ha d'incloure un tràmit d'informació pública, d'audiència als ens locals i de consulta a entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals. S'ha de sol·licitar informe previ a la Comissió Científica Assessora de la Natura i al Consell Social de la Natura, i als departaments amb competències que hi tenen relació.

9. Les normes reguladores dels espais naturals protegits han de determinar els instruments jurídics, financers i materials que es considerin necessaris per complir eficaçment els fins perseguits amb la seva declaració.

Article 81. Reducció o desclassificació d'un espai natural protegit

La reducció o desclassificació d'un espai natural protegit que afecti significativament la representació del patrimoni natural en el Sistema d'espais naturals protegits comporta l'aplicació de les mesures compensatòries previstes a l'article 32.

Article 82. La Xarxa Natura 2000 i el Sistema d'espais naturals protegits

1. La Xarxa Natura 2000 és una xarxa ecològica europea coherent, formada per les Zones especials de conservació i les Zones d'especial protecció per als ocells, creada amb la finalitat de garantir el manteniment i, si escau, el restabliment en un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari en la seva àrea de distribució natural, i també de les espècies de l'annex I de la Directiva 2009/147/CE, de 30 de novembre, relativa a la conservació dels ocells silvestres.

2. Respecte les Zones especials de conservació i les Zones d'especial protecció per als ocells, el departament competent en matèria de medi ambient ha de fixar les mesures de conservació necessàries, que responguin a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats i de les espècies presents en aquests espais, que han d'implicar:

a) Plans o altres instruments de gestió, específics de cada espai o integrats en altres plans, que incloguin, almenys, els objectius de conservació de l'espai i les mesures apropiades per mantenir els espais en un estat de conservació favorable.

b) Mesures reglamentàries, administratives o contractuals apropiades.

3. Igualment, el departament competent en matèria de medi ambient ha d'adoptar les mesures adequades, especialment en els plans i altres instruments de gestió, per evitar en els espais de la Xarxa Natura 2000 el deteriorament dels hàbitats i dels hàbitats de les espècies, així com les alteracions que repercuteixin en les espècies que han motivat la designació d'aquests espais, en la mesura en què aquestes alteracions puguin tenir un efecte apreciable pel que fa als objectius d'aquesta Llei.

4. Les mesures de gestió que s'adoptin de conformitat amb els articles 76 i 77 i amb els apartats anteriors han de tenir en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, i les particularitats locals.

5. La Xarxa Natura 2000 a Catalunya s'integra, com un subconjunt, en el Sistema d'espais naturals protegits. Tots els espais inclosos a la Xarxa Natura 2000 formen part del Sistema d'espais naturals protegits i s'inclouen en el Pla d'espais d'interès natural, d'acord amb el que estableix l'article 80.

6. Qualsevol pla, programa o projecte que, sense tenir relació directa amb la gestió d'espais inclosos a la Xarxa Natura 2000 o sense ser necessari per a la gestió d'aquests espais, pugui afectar de forma apreciable als espais esmentats, ja sigui individualment o en combinació amb altres plans i projectes, s'ha de sotmetre a una avaluació adequada de les seves repercussions en l'espai protegit. L'avaluació s'ha de fer d'acord amb el que estableix la legislació vigent, tenint en compte els objectius de conservació. A la vista de les conclusions de l'avaluació de les repercussions, i supeditat al que es preveu al següent apartat, l'Administració competent per aprovar aquests plans, programes o projectes només pot declarar-los conformes quan s'hagi assegurat que no perjudicaran la integritat de l'espai protegit i, si escau, després d'haver-ho sotmès a informació pública.

7. Si, malgrat les conclusions negatives de l'avaluació de les repercussions i pel fet de no haver-hi solucions alternatives, s'ha d'executar un pla, programa o projecte per raons imperioses d'interès públic de primer ordre, incloses les raons socials o econòmiques, cal prendre totes les mesures compensatòries que calgui per garantir que quedi protegida la coherència global de la Xarxa Natura 2000. Les mesures compensatòries adoptades s'han de comunicar a la Comissió europea. En el cas que l'espai contingui un tipus d'hàbitat natural o una espècies prioritari, només es poden al·legar consideracions:

- a) relacionades amb la salut humana i la seguretat pública
- b) relatives a conseqüències positives d'importància primordial per al medi ambient,
- c) bé, prèvia consulta a la Comissió Europea, altres raons imperioses d'interès públic de primer ordre.

Correspon al Govern mitjançant Acord determinar aquestes raons imperioses d'interès públic de primer ordre, que ha de ser motivat i públic.

8. L'adopció de les mesures compensatòries s'ha de portar a terme, en el seu cas, durant el procediment d'avaluació ambiental de plans i programes i d'avaluació ambiental de projectes, d'acord amb la normativa aplicable. Aquestes mesures s'han d'aplicar en la fase de planificació i d'execució que estableixi l'avaluació ambiental.

9. La realització o l'execució de qualsevol pla, programa o projecte que pugui afectar negativament espècies catalogades com en perill d'extinció només es pot dur a terme quan, en absència d'altres alternatives, concorri alguna de les causes citades a l'apartat anterior. L'adopció de les mesures compensatòries corresponents s'ha de dur a terme d'acord amb el que es preveu a l'apartat 7.

10. Des del moment en què l'espai figuri a la llista de Llocs d'importància comunitària aprovada per la Comissió europea, aquest queda sotmès al que disposen els apartats 6 i 7 d'aquest article.

11. Des del moment de la declaració d'una zona d'especial protecció per als ocells, aquesta queda sotmesa al que disposen els articles 6 i 7 d'aquest article.

Article 83. Utilitat pública i dret de tanteig i retracte

1. La declaració d'un espai natural protegit mitjançant les categories de protecció especial de les lletres a), b), c) i d) de l'article 69.1 comporta la utilitat pública, a efectes d'expropiació forçosa, dels béns i drets afectats, i també la facultat de l'Administració de la Generalitat d'exercir els drets de tanteig i de retracte respecte dels actes o negocis jurídics de caràcter onerosos i celebrats inter vius que comportin la creació, transmissió o modificació de drets reals sobre béns immobles situats a l'interior de l'espai natural protegit. En les finques de dedicació agrícola incloses en les categories de protecció especial de les lletres c) i d) de l'article 69.1 preval el dret preferent d'adquisició de la persona arrendatària, d'acord amb el que preveu la legislació vigent en matèria de contractes de conreu.

2. La persona que vol transmetre un dret mitjançant un dels actes o negocis previstos a l'apartat 1 ha de notificar de manera fefaent al departament competent en matèria de medi ambient el preu i les condicions essencials de la transmissió pretesa. Dins els tres mesos següents a la notificació,

l'Administració de la Generalitat pot exercir el dret de tanteig, obligant-se al pagament del preu convingut en un període no superior a un any.

3. L'Administració de la Generalitat pot exercir, en els mateixos termes previstos per al dret de tanteig, el de retracte en el termini de sis mesos a partir del dia en què tingui coneixement fefaent de la transmissió, o en tot cas, des de la data de la seva inscripció en el Registre de la propietat.

Article 84. Protecció dels terrenys forestals als espais naturals protegits

1. La declaració d'un espai natural protegit comporta, per als terrenys forestals presents a l'espai que són propietat d'entitats públiques, la inclusió en el Catàleg de forests d'utilitat pública, i per als de propietat privada la condició de forests protectores.

2. Els plans d'ordenació de recursos forestals han d'establir directrius i preveure mesures de gestió forestal en els espais naturals protegits que en permetin assolir els objectius definits en els seus instruments de declaració.

3. Els instruments de planificació i de gestió destinats a la prevenció d'incendis forestals han d'adoptar mesures específiques en els espais naturals protegits per articular adequadament la conservació dels valors que n'han justificat la declaració i els requeriments de la prevenció.

Article 85. Les zones perifèriques de protecció i les àrees d'influència socioeconòmica

La declaració d'un espai natural protegit o la proposta de declaració com a parc nacional poden preveure zones perifèriques de protecció amb la finalitat d'evitar impactes paisatgístics o ecològics sobre l'espai natural protegit. També poden preveure la delimitació d'àrees d'influència socioeconòmica en les que, amb la finalitat d'afavorir el desenvolupament econòmic dels municipis i fer-lo compatible amb la conservació de l'espai natural protegit, es determini un règim econòmic i les compensacions adequades a les limitacions establertes.

Secció 2. Instruments de planificació dels espais naturals protegits

Article 86. Planificació dels espais naturals protegits

1. L'ordenació i la planificació de la gestió dels espais naturals protegits, quan ho prevegin els instruments previstos a la secció 2 d'aquest capítol, s'ha d'establir mitjançant els instruments de planificació següents:

- a) Plans d'ordenació dels recursos naturals, d'acord amb el que estableixen els articles 12 i següents.
- b) Plans de gestió, d'acord amb el que estableix l'article 92.
- c) Els plans, normes o programes sectorials o específics, i els programes anuals d'actuació, que en tot cas s'han de preveure en la norma de declaració de l'espai natural protegit.

2. Els plans d'ordenació dels recursos naturals són obligatoris per als parcs nacionals, els parcs naturals i les reserves naturals. En el cas dels parcs nacionals i naturals, és preceptiva l'aprovació prèvia del pla per poder procedir a la declaració corresponent. En el cas de les reserves naturals el Pla d'espais d'interès natural fa les funcions d'instrument d'ordenació dels recursos naturals.

3. En el cas d'ampliacions de parcs ja declarats amb pla d'ordenació dels recursos naturals aprovat, la norma d'aprovació de l'ampliació ha d'establir el període màxim dins el qual el pla d'ordenació s'ha d'adaptar a la nova realitat de l'espai natural protegit.

4. Excepcionalment, quan ho justifiquin raons d'interès públic degudament motivades i expressades en l'expedient de declaració, es poden declarar parcs nacionals i parcs naturals sense l'aprovació prèvia del pla d'ordenació dels recursos naturals. En aquests casos, el Pla d'espais d'interès natural substitueix l'instrument de planificació establert en la normativa bàsica estatal si bé les previsions d'aquest s'han de concretar en el pla d'ordenació de l'espai, que s'ha de tramitar en el termini màxim de tres anys a partir de la declaració.

Article 87. Objecte i naturalesa del Pla d'espais d'interès natural

1. El Pla d'espais d'interès natural inclou tots els espais naturals protegits de Catalunya i té per objecte:

- a) Dotar d'un règim jurídic comú a tots els espais naturals protegits.
- b) Exercir les funcions bàsiques d'ordenació i planificació dels recursos naturals per al conjunt dels espais naturals protegits
- c) Declarar espais naturals protegits, d'acord amb l'article 80
- d) Articular harmònicament els espais naturals protegits amb el conjunt d'instruments de les polítiques públiques que hi tinguin incidència, i particularment amb la política territorial i el planejament urbanístic.

2. El Pla d'espais d'interès natural té el caràcter de pla territorial sectorial d'acord amb la legislació de política territorial.

3. El Pla d'espais d'interès natural té vigència indefinida. Cada sis anys el departament competent en matèria de medi ambient l'ha de sotmetre a avaluació.

Article 88. Contingut del Pla d'espais d'interès natural

1. El Pla d'espais d'interès natural ha de contenir com a mínim el següent:

- a) La descripció de les característiques principals de cada espai i els requisits i funcions que compleix per a la seva incorporació al Pla, d'entre els establerts a l'article 68.
- b) La delimitació l'espai, tant gràfica com escrita.
- c) L'avaluació del seu estat de conservació i dels riscos i les amenaces a què està sotmès.
- d) El objectius específics de l'espai i la seva contribució a l'assoliment dels objectius generals del Sistema definits a l'article 67.2.
- e) Les normes generals bàsiques per garantir la protecció dels espais que hi són inclosos i, en els espais que calgui, l'establiment d'actuacions preventives.
- f) La definició dels beneficis tècnics i financers de caràcter general per a les comunitats locals i les seves activitats, així com per a l'assoliment dels objectius generals del Sistema definits a l'article 67.2.

2. En els espais inclosos en alguna de les categories de protecció especial, el Pla d'espais d'interès natural incorpora els continguts de l'apartat anterior que inclou l'instrument de declaració, des del moment de la seva aprovació.

Article 89. Procediment d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

L'aprovació del Pla d'espais d'interès natural i de les seves modificacions segueix el procediment d'elaboració i tramitació del PORN, previst a l'article 15, i la que preveu la legislació en matèria de política territorial pels plans territorials sectorials, i s'aprova per decret del Govern, excepte en els casos d'incorporacions automàtiques derivades de la declaració de categories de protecció especial.

Article 90. Efectes del Pla d'espais d'interès natural

1. En els espais inclosos al Pla d'espais d'interès natural s'aplica de manera preventiva el règim del sòl no urbanitzable previst a la legislació urbanística. Els instruments de planejament urbanístic i la planificació específica per a les zones de muntanya i del litoral s'han d'adequar al contingut del Pla.

2. Es poden incloure al Pla d'espais d'interès natural sòls que, independentment de la seva classificació en el planejament urbanístic vigent, tinguin la qualificació de zona verda, sistema d'espais lliures o similar.
3. En els espais inclosos al Pla es prohibeix la circulació de vehicles amb motor camp a través i per camins, pistes forestals o senders no autoritzats. La legislació específica pot establir excepcions a aquesta prohibició.
4. En aquests espais no es poden establir àrees destinades a l'aprofitament piscícola i cinegètic intensiu.
5. A partir de l'inici dels treballs preparatoris per incloure un espai en el Pla d'espais d'interès natural, el Govern pot ordenar l'aplicació preventiva de la regulació continguda en els apartats anteriors. Aquesta resolució resta sense efecte si en el termini d'un any no s'acorda incloure l'espai en el Pla.

Article 91. El Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya

1. El Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya defineix i preveu el desplegament dels mecanismes i els instruments de planificació, de gestió i d'avaluació del Sistema.
2. El període de vigència del Pla d'acció és el que estableix el seu instrument d'aprovació i no pot ser superior a deu anys.
3. El Pla d'acció ha de contenir, com a mínim:
 - a) La definició dels instruments de planificació que s'han d'aplicar als espais naturals protegits.
 - b) La definició dels mecanismes de governança que s'han d'aplicar als espais naturals protegits.
 - c) La definició dels mecanismes i els instruments de gestió que s'han d'aplicar de manera preferent a cada espai natural protegit.
 - d) Les accions que s'han de dur a terme per garantir les finalitats i els objectius generals que l'article 67 defineix per al conjunt del Sistema.
 - e) La definició dels instruments de seguiment i d'avaluació de l'efectivitat del Pla d'acció en compliment dels seus objectius.
4. Correspon al departament competent en matèria de medi ambient formular el Pla d'acció i les seves modificacions i revisions.
5. La tramitació del Pla d'acció ha d'incloure l'audiència als ens locals, la consulta a entitats científiques, socials, econòmiques, culturals i ambientals i l'informe de la Comissió Científica Assessora de la Natura. El Pla s'aprova per

ordre de la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient.

Article 92. Plans de gestió

1. D'acord amb l'instrument de declaració de l'espai natural protegit, el Pla de gestió ha de programar les actuacions i establir les altres determinacions necessàries per a la gestió de l'espai. La seva vigència és de sis anys, que es poden prorrogar si les seves previsions continuen vigents.

2. La tramitació del Pla ha d'incloure un tràmit d'informació pública, d'audiència als ens locals, de consulta a entitats científiques, econòmiques, socials, culturals i ambientals, d'informe a la Comissió Científica Assessora de la Natura i d'informe dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades. Correspon a la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient formular i aprovar per ordre el Pla. En el cas de la gestió delegada en un ens públic, correspon a aquest la formulació i la tramitació del Pla de gestió.

3. El Pla de gestió té, com a mínim, el contingut següent:

- a) La identificació dels reptes i les amenaces que afecten l'espai natural protegit pel que fa a la gestió.
- b) Els objectius de gestió.
- c) Les accions necessàries per assolir els objectius.
- d) La memòria econòmica, amb l'anàlisi dels costos i la previsió del seu coneixement.
- e) Els mecanismes de seguiment i d'avaluació del compliment dels objectius del pla.

4. Els plans de gestió poden contenir normes de desplegament d'aquelles incloses als plans d'ordenació dels recursos naturals o a l'instrument de declaració de l'espai natural protegit.

Article 93. Relació amb altres plans

El Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya es pot complementar a escala regional, comarcal i local amb la protecció d'altres espais naturals mitjançant els instruments de la planificació territorial, el planejament urbanístic o d'altres instruments. Particularment poden ser objecte d'aquests instruments els espais naturals:

- a) Amb funcions de connector ecològic entre espais naturals protegits.

- b) Amb funcions d'amortiment del risc de degradació d'espais naturals protegits, i les àrees d'influència hidrogeològica.
- c) Els propers a nuclis urbans que acullin funcions recreatives o educatives.

Secció 3. Gestió dels espais naturals protegits

Article 94. Règim general de gestió dels espais naturals protegits

1. Correspon al departament competent en matèria de medi ambient la gestió dels espais naturals protegits situats íntegrament en el territori de Catalunya, i de la part situada a Catalunya dels espais que ultrapassen el seu territori, d'acord amb els instruments de gestió conjunta que s'estableixin amb les altres comunitats autònomes interessades.

2. La gestió dels espais naturals protegits inclou, com a mínim:

- a) La intervenció administrativa sobre els usos i les activitats que s'hi desenvolupen, mitjançant l'emissió d'informes, autoritzacions, concessions i altres fórmules reconegudes en la legislació, inclòs el règim sancionador.
- b) La gestió dels recursos naturals.
- c) La promoció i execució de projectes i actuacions de conservació i restauració del patrimoni natural, d'ordenació de l'ús públic i de dotació d'infraestructures i serveis.
- d) L'adopció de mesures de foment, com per exemple subvencions, incentius econòmics i accions de formació i capacitació, entre d'altres, que es poden establir en coordinació amb els departaments competents.
- e) La promoció i execució de projectes i actuacions de recerca científica, d'estudi, de divulgació, i d'educació i interpretació ambientals.
- f) Les actuacions de seguiment, control i vigilància.

3. Quan en un espai natural protegit coexisteixen diverses figures de protecció, la modalitat de gestió ha de ser única.

4. Els parcs nacionals i els parcs naturals es gestionen amb règim d'autonomia econòmica

5. L'Administració de la Generalitat pot subscriure acords de conservació, promoure acords de custòdia del territori i establir mesures econòmiques o compensatòries amb relació a la gestió de finques que no són propietat de la Generalitat de Catalunya.

6. El departament competent en matèria de medi ambient pot delegar la gestió d'un espai natural protegit a una entitat local, consorci, entitat privada sense

afany de lucre i, en cas que es tracti de terrenys de titularitat privada, a la persona propietària, arrendatària o titular d'un dret real que impliqui possessió.

7. L'instrument de delegació ha de preveure la durada, el contingut, el règim de relació amb el departament competent en matèria de medi ambient i els mitjans econòmics, materials i humans per tal de dur a terme la gestió eficaç de l'espai o conjunt d'espais de què es tracti.

8. Es poden crear organismes per a la gestió conjunta d'un espai amb altres administracions o entitats privades.

Article 95. Òrgans per a la gestió dels espais naturals protegits

1. Són òrgans per a la gestió dels espais naturals protegits:

- a) L'òrgan de govern, col·legiat o unipersonal.
- b) L'òrgan de gestió, que constitueix una unitat tècnica.
- c) L'òrgan de cooperació, per garantir la participació pública en la gestió.
- d) L'òrgan assessor científic.

2. La composició i el funcionament d'aquests òrgans els ha d'establir l'instrument de declaració de l'espai natural protegit o les seves normes de desplegament. Per part de l'Administració de la Generalitat hi ha d'haver representació dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades.

Els parcs nacionals i els parcs naturals s'han de dotar de la totalitat dels òrgans previstos en aquest article.

3. Correspon a l'òrgan de govern:

- a) Establir les directrius per a exercir la gestió de l'espai natural protegit i per supervisar-ne l'execució, d'acord amb les disposicions reguladores de l'espai.
- b) Aprovar la memòria anual de gestió.
- c) Aprovar el programa anual d'actuació i el pressupost, d'acord amb el pressupost de la Generalitat de Catalunya.
- d) Aprovar els plans o programes sectorials o específics.
- e) Coordinar les actuacions de les administracions que hi participen que afecten l'espai natural protegit, i fer-ne el seguiment.
- f) Ésser consultat preceptiva abans de l'aprovació de les disposicions, els plans i els programes que es formulen per desplegar l'instrument de declaració de l'espai natural protegit.

- g) Proposar i promoure mesures i actuacions per a la millor protecció de l'espai natural protegit, per al foment del coneixement i el gaudi ordenat dels seus valors i per contribuir al desenvolupament socioeconòmic sostenible en el seu àmbit territorial.
- h) Proposar, si escau, un major grau de protecció per als espais que ho requereixin i proposar la declaració de noves figures de protecció o la substitució de les adoptades per una figura de protecció superior.

4. Correspon a l'òrgan de gestió:

- a) Gestionar l'espai natural protegit d'acord amb les directrius de l'òrgan de govern i l'assessorament científic, i amb la participació efectiva de les entitats i els sectors socials interessats.
- b) Donar suport i assessorament a les iniciatives públiques i privades congruents amb els objectius i la naturalesa de l'espai natural protegit.
- c) Formular la proposta de programa anual d'actuació. En aquest document s'ha de preveure l'execució de les previsions dels instruments de planificació de l'espai natural protegit i tots els altres treballs de promoció, de recerca, de manteniment, d'inversió, entre d'altres, necessaris per assolir els objectius de la protecció.
- d) Formular la proposta de memòria anual de gestió.
- e) Executar les obres i altres actuacions que requereixi la gestió de l'espai.
- f) Emetre informe preceptiu previ a l'atorgament de les autoritzacions necessàries per a l'execució de qualsevol pla, projecte, actuació, obra, moviment de terres o explotació dels recursos naturals, dins i fora de l'espai natural protegit i que poden afectar-lo. En aquest darrer supòsit cal el vistiplau de l'òrgan de govern.
- g) Administrar els fons procedents de la utilització dels serveis propis i els recursos que pot rebre de terceres persones o entitats.
- h) Vetllar pel compliment a l'interior de l'espai natural protegit de les normes generals de protecció que estableix aquesta Llei i de la reglamentació pròpia de l'espai.

5. Correspon a l'òrgan de cooperació:

- a) Establir criteris i promoure mesures per coordinar harmònicament els interessos i les activitats dels sectors representats amb els objectius i l'actuació de l'espai natural protegit.
- b) Fomentar la cooperació de les entitats que hi són representades, o d'altres que es dediquin als mateixos objectius, amb l'espai natural protegit i la seva gestió, i concertar actuacions d'interès comú amb aquesta finalitat.

- c) Plantejar a les administracions actuants iniciatives, propostes i suggeriments adreçats a la defensa dels interessos representats i a l'assoliment de les finalitats de cooperació, harmonització i participació, i, en general, dels objectius dels espais naturals protegits.
- d) Emetre informes sobre els afers que els altres òrgans de l'espai natural protegit sotmetin a la seva consideració.
- e) Ésser informat regularment dels plans, els projectes i les actuacions duts a terme en la gestió de l'espai natural protegit.

6. Correspon a l'òrgan científic assessor:

- a) Assessorar, a partir del coneixement científic, l'òrgan de govern i l'òrgan de gestió de l'espai natural protegit sobre les actuacions a portar a terme a l'espai.
- b) Formular propostes de millora de la gestió de l'espai natural protegit per a un millor assoliment dels seus objectius.
- c) Formular propostes per a la recerca en l'àmbit de l'espai natural protegit.
- d) Emetre informes sobre els afers que els altres òrgans de l'espai natural protegit sotmetin a la seva consideració.
- e) Ésser informat regularment dels plans, els projectes i les actuacions duts a terme en la gestió de l'espai natural protegit.

7. Quan hi ha criteris contradictoris entre els organismes competents per atorgar l'autorització de les activitats en els espais naturals protegits i els òrgans de gestió, la qüestió es resol d'acord amb la regulació sobre conflictes d'atribucions.

8. Quan en un mateix espai natural protegit se solapen diferents categories de protecció, els òrgans han de ser únics per a tot l'espai natural protegit.

9. En el cas de la delegació prevista a l'article 94.6 les atribucions als òrgans dels apartats 3, 4, 5 i 6 d'aquest article estan condicionades al contingut de la delegació.

Article 96. Senyalització informativa i d'afitament

- 1. En els espais naturals protegits es poden instal·lar senyals informatius i d'afitament, que han de seguir les directrius de disseny, ubicació i construcció que estableixi la Generalitat per a elements de senyalització del medi natural, per tal d'assegurar una homogeneïtat adequada.
- 2. Els terrenys inclosos en un espai natural protegit estan subjectes a servitud d'instal·lació de senyals informatius i d'afitament. Els predis servents estan

obligats a donar pas i permetre la realització dels treballs necessaris per a la seva col·locació, conservació i renovació dels senyals.

Capítol 6. Altres espais amb finalitats de conservació del patrimoni natural

Article 97. Reserves de la biosfera

1. El Govern, mitjançant acord, pot proposar la declaració de reserva de la biosfera per aquells espais que reuneixin els criteris establerts pel marc estatutari de la Xarxa mundial de reserves de la biosfera.
2. La proposta de declaració s'ha de trametre als òrgans competents de l'Administració General de l'Estat per tal que la traslladin al Consell Internacional de Coordinació del Programa sobre l'home i la biosfera de l'Organització de Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO).

Article 98. Llocs naturals de la Llista del patrimoni mundial

El Govern, mitjançant acord, pot aprovar la sol·licitud d'inscripció a la Llista indicativa espanyola dels espais que reuneixen els criteris per a ésser inclosos a la Llista del patrimoni mundial de la Convenció sobre la protecció del patrimoni mundial, cultural i natural, adoptada per la Conferència General de la UNESCO en l'edició celebrada a París el 16 de novembre de 1972.

Article 99. Espais naturals d'interès local

1. Els ajuntaments poden declarar espais naturals d'interès local en el seu terme municipal en terrenys no inclosos en espais naturals protegits, i ho han de comunicar al departament competent en matèria de medi ambient. El departament competent en matèria de medi ambient els ha d'incloure en un registre públic.
2. Els espais naturals d'interès local han d'estar inclosos en els sistemes de protecció dels plans territorials parcials, i tenen els efectes que preveu la seva norma de declaració.

Títol V

Instrumentos i mesures sobre informació, coneixements tradicionals, recerca científica i avaluació

Article 100. Accés universal a la informació en matèria de biodiversitat i patrimoni natural

Qualsevol informació relativa a la biodiversitat i el patrimoni natural de Catalunya i a les matèries regulades en aquesta Llei, en forma escrita, visual, sonora, electrònica o qualsevol altra, que estigui en poder de les administracions públiques o d'altres subjectes que la posseeixin en el nom de les administracions, és accessible al públic, en les condicions i amb els requisits que estableix la normativa d'accés a la informació ambiental.

Article 101. Sistema d'informació sobre el patrimoni natural

1. El Sistema d'informació sobre el patrimoni natural integra el coneixement científic i tècnic disponible en aquesta matèria. El Sistema té per funció facilitar l'accés a la informació sobre la biodiversitat i el patrimoni natural, i també l'intercanvi d'informació en processos de planificació, gestió, seguiment i avaluació.

2. El departament competent en matèria de medi ambient és el responsable de gestionar el Sistema d'informació sobre el patrimoni natural.

3. D'acord amb els principis d'informació mútua, cooperació i col·laboració, les administracions públiques de Catalunya han de facilitar la informació que sigui de rellevància per a la seva integració en el Sistema. Igualment s'ha d'integrar al Sistema d'informació la informació d'interès que prové de centres d'estudi o recerca, universitats, museus, jardins botànics, aquaris i parcs zoològics de titularitat pública.

4. També s'hi pot integrar la informació que prové de la iniciativa d'entitats de conservació de la natura, de col·leccions i instal·lacions privades o d'altres centres de titularitat privada. Si la informació s'ha obtingut o elaborat mitjançant finançament públic, la integració al Sistema és obligatòria.

5. L'accés al Sistema d'informació és públic, gratuït i universal, amb les excepcions que preveu la legislació sobre accés a la informació ambiental.

6. El Sistema d'informació està integrat, almenys, per la següent informació:

- a) El Banc de dades de biodiversitat.
- b) La Llista d'espècies protegides.
- c) Els Catàlegs d'espècies amenaçades.
- d) El Mapa de les àrees crítiques de la fauna i la flora.
- e) El Catàleg d'arbres i arbredes monumentals.

- f) El Catàleg d'espècies exòtiques invasores.
- g) El Registre de bancs de material biològic i genètic.
- h) La Llista dels hàbitats de Catalunya.
- i) La Cartografia dels hàbitats.
- j) El Catàleg dels hàbitats amenaçats.
- k) L'Inventari de boscos singulars.
- l) El Pla de protecció de les zones humides.
- m) L'Inventari d'espais d'interès geològic.
- n) El Sistema d'espais naturals protegits.
- o) Les Reserves de la Biosfera i els espais declarats Patrimoni de la Humanitat.
- p) Els espais naturals d'interès local.
- q) L'Inventari de coneixements tradicionals relatius a la biodiversitat.
- r) El Sistema de seguiment del patrimoni natural.

7. El Sistema d'informació sobre el patrimoni natural ha de proporcionar informació a la Infraestructura de dades espacials de Catalunya i ha de complir els requeriments que la legislació vigent a Catalunya estableix per a la informació de caràcter geogràfic, especialment en la definició de les metadades.

Article 102. Banc de dades de biodiversitat

1. El Banc de dades de biodiversitat de Catalunya integra la informació relativa a la distribució, l'abundància, l'estat de conservació i la utilització i qualsevol altra informació que es consideri necessària sobre les espècies, amb l'objectiu de millorar-ne el coneixement, la conservació, la gestió, el seguiment, l'avaluació i la divulgació. Aquesta informació s'ha d'integrar amb altres sistemes estatals i internacionals d'informació en matèria de biodiversitat.

2. La integració en el Banc de dades de biodiversitat de la informació que generen la comunitat científica i els centres públics de recerca ha de ser objecte d'un conveni de col·laboració amb el departament competent en matèria de medi ambient.

Article 103. Sistema de seguiment del patrimoni natural

1. El Sistema de seguiment del patrimoni natural, gestionat pel departament competent en matèria de medi ambient, té la finalitat de seguir l'evolució de les tendències temporals i els factors de canvi dels diferents components de la biodiversitat i el patrimoni natural a Catalunya per tal de proporcionar informació rellevant per a les polítiques de conservació del patrimoni natural.

2. El Sistema de seguiment ha de contenir un conjunt d'indicadors que permetin expressar de forma sintètica el seus resultats i que es puguin transmetre a la societat i incorporar als processos de presa de decisions. Aquests indicadors han de proporcionar informació adient per elaborar els indicadors de la Unió Europea en aquesta matèria, i per contribuir a l'avaluació de les polítiques públiques de conservació del patrimoni natural, d'acord amb l'article 106.

3. A partir de les dades obtingudes, el departament competent en matèria de medi ambient ha d'elaborar i fer públic un informe sintètic cada any i un informe complet cada sis anys sobre l'estat del patrimoni natural a Catalunya, corresponent al seu àmbit competencial, i que ha d'incloure com a mínim els indicadors que fa esment l'apartat 2.

4. El departament competent en matèria de medi ambient pot establir convenis de col·laboració amb entitats públiques o privades que tingui expertesa o que coordinin xarxes de voluntariat per al seguiment de la biodiversitat i el patrimoni natural i que puguin proporcionar dades rellevants per al Sistema de seguiment.

5. El Sistema de seguiment ha de comprendre la vigilància de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies que han justificat la inclusió d'espais a la Xarxa Natura 2000, d'acord amb el que estableix la legislació comunitària.

Article 104. Coneixements tradicionals sobre la biodiversitat

1. Les administracions públiques de Catalunya han d'adoptar les mesures necessàries per garantir la protecció, conservació i ús dels coneixements i les pràctiques d'utilització consuetudinària que són d'interès per a la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat, amb atenció especial en l'àmbit de l'etnobotànica, i han de preveure mesures per garantir que els beneficis derivats de l'ús d'aquests coneixements i pràctiques es comparteixen equitativament.

2. El departament competent en matèria de medi ambient ha de gestionar l'Inventari de coneixements tradicionals relatius a la biodiversitat., amb la col·laboració dels departaments competents en matèria de cultura, d'agricultura i ramaderia, i de salut. Ha d'incloure també el coneixement tradicional vinculat al maneig, ús i aplicacions de l'agrobiodiversitat.

Article 105. Promoció de la recerca científica

1. Les administracions públiques de Catalunya han de fomentar i impulsar programes de recerca científica relacionats amb la biodiversitat i el patrimoni natural de Catalunya i la seva conservació. Amb aquest objecte, poden establir convenis de col·laboració amb les universitats i centres de recerca.
2. Els plans de recerca i innovació que aprova el Govern han d'integrar en els seus objectius el foment de la recerca i el coneixement de la biodiversitat i el patrimoni natural i la seva conservació.
3. El sistema català de recerca ha de sistematitzar la bioprospecció en la biodiversitat pròpia de Catalunya.

Article 106. Avaluació de les polítiques de conservació del patrimoni natural

El departament competent en matèria de medi ambient ha d'avaluar, com a mínim cada sis anys, els resultats de les polítiques de conservació del patrimoni natural. El resultat d'aquesta avaluació ha de ser d'accés públic.

Títol VI

Instruments i mesures de participació social

Article 107. Custòdia del territori

1. La custòdia del territori és el conjunt d'estratègies, accions i tècniques jurídiques la finalitat de les quals és la implicació de les propietàries i usuàries del territori en la conservació dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.
2. Les administracions públiques de Catalunya han de fomentar la custòdia del territori d'acord amb els objectius establerts per aquesta Llei.
3. La custòdia del territori comporta l'adopció d'un acord, mitjançant qualssevol dels instruments jurídics reconeguts en dret que puguin materialitzar la finalitat de la custòdia del territori, entre les persones titulars de les finques, arrendatàries o titulars de drets reals sobre una o diverses finques i una entitat de custòdia del territori o un ens local, per tal de garantir la conservació i la gestió sostenible del seu patrimoni natural, cultural i paisatgístic. Amb aquesta finalitat, els acords de custòdia del territori estableixen objectius de conservació del patrimoni natural de la finca o finques, o directrius per a la gestió sostenible dels seus recursos naturals, culturals i paisatgístics sens perjudici dels contractes d'arrendament amb finalitats de conservació del patrimoni natural

establerts a l'article 40 de la Llei 1/2008, de 20 de febrer, de contractes de conreu.

4. Quan la persona propietària, arrendatària o titular de drets reals sobre la finca és una administració pública de Catalunya, aquesta en pot cedir l'ús total o parcial a favor d'entitats de custòdia del territori.

5. Per gaudir dels incentius i beneficis que determini la legislació cal que els acords es formalitzin per escrit, tinguin una durada mínima de deu anys i s'inscriguin en el registre públic corresponent.

Article 108. Entitats de custòdia del territori

1. Les entitats de custòdia del territori són organitzacions privades sense afany de lucre, constituïdes legalment, que inclouen en el seu objecte estatutari la custòdia del territori.

2. El Registre d'entitats i acords de custòdia del territori, adscrit al departament competent en matèria de medi ambient, és un registre públic de caràcter administratiu on s'han d'inscriure les entitats de custòdia i els acords de custòdia del territori que aquestes entitats formalitzen per tal de tenir dret als beneficis establerts en la legislació.

Article 109. Entitats d'estudi i conservació de la natura

Les entitats que tenen per finalitat l'estudi i la conservació de la natura i que estan inscrites al Registre d'organitzacions no governamentals adscrit al departament competent en matèria de medi ambient tenen els drets següents:

- a) Ésser consultades abans de l'aprovació i el desplegament dels instruments previstos en aquesta Llei.
- b) Participar en l'elecció de representants al Consell Social de la Natura i en els altres òrgans consultius de caràcter anàleg que es constitueixin en el desplegament d'aquesta Llei.
- c) Poder accedir a les mesures de suport públic per al desenvolupament de les seves activitats.

Article 110. Participació de les persones titulars de finques rústiques i altres entitats

1. Les persones propietàries, arrendatàries o titulars de drets reals sobre finques rústiques que contribueixen a l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei, a més dels drets que preveu l'article 7, tenen els següents drets:

- a) Obtenir resposta expressa i raonada de les administracions públiques catalanes, en un termini raonable.
- b) Obtenir còpia dels documents que els afecten directament quan hagin estat objecte d'acord administratiu.
- c) Participar en els procediments per a l'adopció dels instruments previstos en aquesta Llei.
- d) Poder accedir als ajuts públics destinats a finançar actuacions que contribueixin a l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei.
- e) Signar amb l'Administració de la Generalitat els acords de conservació que preveu aquesta Llei.

2. També són titulars dels drets previstos a l'apartat 1 les associacions de persones titulars de finques rústiques o d'explotacions agràries i forestals, incloses les organitzacions professionals agràries i aquelles altres entitats que acreditin un interès legítim en aspectes que contribueixin a l'assoliment dels objectius d'aquesta llei.

Article 111. Plans d'acció per a la biodiversitat

1. Els ens locals, les entitats sense afany de lucre, les universitats i altres institucions educatives i les empreses poden formular plans d'acció per a la biodiversitat en el seu àmbit material, territorial i competencial, amb l'objectiu de contribuir a la conservació de la biodiversitat en el seu àmbit d'actuació.

2. Els plans d'acció han d'incloure, com a mínim, un diagnòstic de la relació entre l'entitat promotora i la biodiversitat, i la definició de mesures adequades per contribuir a la seva conservació.

3. El departament competent en matèria de medi ambient pot establir directrius per a l'elaboració d'aquests plans i adoptar mesures de foment per a la seva redacció i execució.

4. El departament competent en matèria de medi ambient ha de dur un registre dels plans d'acció per a la biodiversitat. Els organismes i entitats que formulen plans d'acció ho han de comunicar al departament esmentat per tal que els inscrigui al registre, i dóna dret d'accés als beneficis que la legislació estableix per als organismes i entitats que adopten un pla d'acció per a la biodiversitat.

Article 112. Acords de conservació

1. El departament competent en matèria de medi ambient pot signar acords de conservació amb les persones propietàries, arrendatàries o titulars de drets reals sobre finques rústiques que contribueixen a l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei.

2. Els acords de conservació gaudeixen dels mateixos beneficis que els acords de custòdia del territori, i s'han d'inscriure en el mateix Registre.

Títol VII

Competències i organització administrativa

Article 113. Participació dels ens locals en la conservació del patrimoni natural

1. Els ens locals han de participar en l'assoliment del objectius d'aquesta Llei, en el marc de les competències que estableix la legislació de règim local.

2. Els ens locals, d'acord amb el que preveu aquesta Llei, tenen les següents atribucions:

- a) Declarar arbres i arbredes monumentals d'interès local.
- b) Gestionar espais naturals protegits per delegació de l'Administració de la Generalitat i, en aquest cas, formular i tramitar els plans de gestió.
- c) Declarar espais naturals d'interès local.
- d) Subscriure acords de custòdia del territori.
- e) Aprovar plans d'acció per a la biodiversitat.
- f) Ser objecte de consulta en qualssevol dels procediments previstos en aquesta Llei.
- g) Participar en el Consell Social de la Natura mitjançant les associacions de municipis de Catalunya.

3. Els ajuntaments poden crear Comissions municipals de patrimoni natural, com a òrgans de participació ciutadana regulats per la legislació vigent en matèria de règim local, amb l'objectiu de col·laborar en allò que s'estableix a l'apartat 1, i desenvolupar accions i iniciatives que coadjuvin en l'assoliment dels objectius d'aquesta Llei.

4. El departament competent en matèria de medi ambient ha de prestar assessorament i suport a les Comissions municipals de patrimoni natural.

Article 114. Consell Social de la Natura

1. El Consell Social de la Natura és un òrgan de l'Administració de la Generalitat que exerceix funcions de deliberació, consulta i assessorament i

facilita la participació de la ciutadania i dels sectors interessats en matèria de conservació del patrimoni natural.

2. S'ha d'establir per decret la composició, l'organització, el règim de funcionament i l'adscripció orgànica del Consell Social dins l'estructura de l'Administració de la Generalitat. En qualsevol cas, s'ha de garantir la participació del món local, de les organitzacions professionals vinculades al medi natural, de les organitzacions professionals agràries més representatives, i de les entitats sense afany de lucre més representatives que tenen com a objecte la conservació del patrimoni natural.

Article 115. Comissió Científica Assessora de la Natura

1. La Comissió Científica Assessora de la Natura és l'òrgan consultiu de la Generalitat que té per funcions prestar assessorament tècnic i científic a l'Administració de la Generalitat i al Parlament, informar sobre les mesures adoptades en execució d'aquesta Llei i proposar mesures i actuacions.

2. Per decret del Govern se n'ha de regular la composició i el funcionament. En tot cas n'han de formar part persones de reconegut relleu i competència en les disciplines relatives a la protecció i gestió del patrimoni natural.

Títol VIII

Instruments econòmics, fiscals i financers

Article 116. Ajuts i subvencions

1. L'Administració de la Generalitat pot establir ajuts tècnics i financers per a les persones titulars de finques rústiques, finques ubicades en espais naturals protegits i finques que han subscrit acords de custòdia del territori o altres tipus de contractes o acords de finalitat equivalent amb l'Administració de la Generalitat, i per a les entitats sense afany de lucre, que contribueixin a la consecució dels objectius d'aquesta Llei.

2. No es poden concedir subvencions i ajuts amb càrrec a fons de les administracions públiques de Catalunya per a activitats que tinguin una incidència desfavorable sobre el patrimoni natural o que siguin contràries als objectius d'aquesta Llei.

Article 117. Fons de conservació del patrimoni natural

1. El Fons de conservació del patrimoni natural té per finalitat finançar les actuacions de prevenció, protecció, conservació i restauració del patrimoni natural i les mesures que les fomenten.

2. El Fons de conservació del patrimoni natural integra les partides que se li assignin en els pressupostos de la Generalitat corresponents al departament competent en matèria de patrimoni natural, les aportacions de fons d'altres administracions, de persones físiques i jurídiques, de la part que correspon a la Generalitat de l'assignació tributària de l'IRPF a les activitats relacionades amb la defensa del medi natural i la biodiversitat previstes a la normativa vigent, i dels fons comunitaris que s'adrecin exclusivament a la conservació del patrimoni natural. També es destinen al Fons les quanties recaptades en els tributs i taxes afectes al Fons i les provinents de les sancions derivades de les infraccions previstes en aquesta Llei, i d'altres fonts de finançament que es determinin. Aquest Fons és compatible amb altres fons o instruments de finançament establerts per altres departaments o altres administracions amb incidència en la conservació del patrimoni natural.

3. S'ha de regular per decret els programes i actuacions que s'han de finançar a càrrec del Fons, amb la participació dels departaments les competències dels quals puguin resultar afectades

Article 118. Compensació per a la conservació del patrimoni natural

Les administracions públiques de Catalunya han d'establir mesures que fomentin la consecució dels objectius d'aquesta Llei. En particular, la Generalitat ha d'establir beneficis fiscals per a la participació en acords de custòdia del territori i acords de conservació per part de persones propietàries o titulars de drets reals sobre finques i recursos naturals, i en acords entre l'Administració de la Generalitat i els titulars d'explotacions agràries que contribueixen a la consecució dels objectius d'aquesta Llei.

Article 119. Indemnitat de les privacions singulars

Qualsevol actuació de l'Administració que, com a conseqüència de l'aplicació d'aquesta Llei, comporta la privació singular de la propietat privada o de drets o interessos patrimonials legítims requereix necessàriament la indemnització corresponent.

Article 120. Pagament amb finques d'alt valor natural

Les persones titulars de finques situades en espais naturals protegits o d'alt valor natural, d'una superfície superior a les 100 ha, poden sol·licitar a l'Administració de la Generalitat l'admissió de la cessió en propietat de les esmentades finques en pagament dels seus deutes per tributs propis de la Generalitat.. L'acceptació de la cessió correspon respectivament al departament competent en matèria de finances, amb l'informe previ del departament competent en matèria de medi ambient.

Article 121. Pagament per serveis ambientals

1. S'autoritza la creació de sistemes de pagament per serveis ambientals, amb

la finalitat que les activitats que obtenen un rendiment econòmic indirecte del patrimoni natural puguin contribuir econòmicament al manteniment o la millora de les activitats que intervenen positivament en la conservació del patrimoni natural.

2. El Govern pot regular els sistemes de pagament per serveis ambientals per tal que no es produeixin distorsions en el mercat ni en la conservació del patrimoni natural.

Títol IX

Mesures de compliment de la Llei

Article 122. Infraccions

1. Constitueixen infraccions administratives les accions i omissions que contravenen la Llei, d'acord amb la tipificació continguda als articles següents.

2. Les infraccions tipificades en matèria de biodiversitat i patrimoni natural es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

2.1. Infraccions lleus:

- a) La pertorbació, mort, captura o retenció intencionada de les espècies d'ocells a les èpoques de reproducció, així com durant el seu trajecte de retorn cap als llocs de cria en el cas de les espècies migratòries.
- b) L'ús de procediments no autoritzats de captura o mort d'animals silvestres.
- c) La caça o la pesca en espais on és prohibit.
- d) L'alimentació suplementària de la fauna silvestre i altres actuacions que modifiquin el comportament característic de la fauna silvestre en els termes previstos a l'article 35 c), llevat de casos autoritzats.
- e) La tinença i l'ús de munició que contingui plom durant l'exercici de la caça o el tir esportiu, quan aquestes activitats s'exerceixin en les zones humides incloses a Pla de protecció de les zones humides.
- f) La introducció en el medi natural d'espècies, subespècies o races al·lòctones no incloses al Catàleg d'espècies exòtiques invasores quan puguin tenir els efectes previstos a l'article 35 a).
- g) La recol·lecció o l'extracció de roques i minerals de la Llista de roques i minerals protegits.

- h) L'alteració lleu de les condicions ecològiques d'un espai durant la tramitació d'un pla d'ordenació del recursos naturals o de la seva inclusió en el Pla d'espais d'interès natural.
- i) L'alteració lleu de les condicions ecològiques d'un espai natural protegit mitjançant ocupació, rompuda, tallada, arrencada o altres accions, fora de casos autoritzats.
- j) El trànsit pels llocs d'accés restringit o prohibit, o fora de l'horari establert, sense autorització o incomplint les condicions que regulin les normes de l'espai natural protegit.
- k) La instal·lació en un espai natural protegit senyals, cartells o altres elements anàlegs sense la deguda autorització o quan no s'ajustin a les directrius establertes en aquesta Llei.

2.2. Infraccions greus:

- a) La utilització de productes químics, radiacions, substàncies biològiques, la realització d'abocaments, la contaminació acústica, l'abocament o l'abandó d'objectes, de residus o altres deixalles, el moviment de terres o el vessament de residus en el medi natural que alterin les condicions dels ecosistemes amb dany per als valors que continguin, incloses l'increment de l'erosió i la pèrdua de qualitat dels sòls.
- b) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç o intercanvi, captura i oferta amb qualsevol finalitat o naturalització d'espècies de flora i fauna i els seus tàxons inferiors, incloses a la Llista d'espècies protegides però no catalogades, així com la dels seus nius, ous, propàguls o restes.
- c) L'ús o col·locació de verins o altres productes tòxics en el medi natural o en indrets on siguin accessibles a la fauna, fora dels supòsits reglamentats o casos autoritzats.
- d) La pertorbació o molèstia intencionada d'espècies catalogades com a "vulnerables" o en "perill d'extinció".
- e) L'aprofitament total o parcial, el dany, el tractament silvícola o fitosanitari d'un arbre o una arbreda monumental, sense autorització.
- f) La possessió, transport, tràfic i comerç, amb exemplars vius o morts, incloses les seves restes o propàguls, de les espècies incloses al Catàleg d'espècies exòtiques invasores, llevat de la seva autorització expressa.
- g) La destrucció de l'hàbitat o de les àrees sensibles d'espècies catalogades com a "vulnerables" o "en perill d'extinció", en particular del lloc de repòs, campeig o alimentació.
- h) La destrucció o el deteriorament significatiu de les zones humides.

- i) La destrucció o el deteriorament significatiu dels hàbitats inclosos a la categoria de “vulnerable” o “en perill de desaparició” del Catàleg d’hàbitats amenaçats.
- j) L’alteració greu de les condicions ecològiques d’un espai natural protegit mitjançant ocupació, rompuda, tallada, arrencada o altres accions, fora de casos autoritzats.
- k) La destrucció o el deteriorament dels hàbitats d’interès comunitari en els espais de la Xarxa Natura 2000, fora de casos autoritzats.
- l) Els usos i actuacions a l’interior dels espais naturals protegits, expressament previstos com a incompatibles en els seus instruments de declaració o en els seus instruments de planificació.
- m) L’alteració greu de les condicions ecològiques d’un espai durant la tramitació d’un pla d’ordenació del recursos naturals o de la seva inclusió en el Pla d’espais d’interès natural.
- n) La recol·lecció de material biològic o geològic en les reserves naturals, sense autorització expressa.
- o) L’oposició de resistència a la funció inspectora.
- p) La no execució de les mesures correctores o compensatòries determinades a la declaració d’impacte ambiental pel que fa als objectius d’aquesta Llei.
- q) L’incompliment de les ordres de suspensió d’una activitat o una obra en el medi natural, emeses pel departament competent en matèria de medi ambient o per qualsevol agent de l’autoritat.

2.3. Infraccions molt greus:

- a) La destrucció o alteració d’àrees crítiques d’espècies catalogades com a “vulnerables” o “en perill d’extinció”.
- b) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç o intercanvi, captura i oferta amb qualsevol finalitat, o naturalització d’espècies de flora i fauna i els seus tàxons inferiors catalogades com a “vulnerables” o “en perill d’extinció”, així com la dels seus nius, ous, propàguls o restes.
- c) La introducció en el medi natural d’espècies incloses al Catàleg d’espècies exòtiques invasores.

3. En el cas que la valoració de les infraccions greus previstes a les lletres a), b), i), g), k) i m) de l’apartat 2.2 superi els 100.000 euros es consideren com a molt greus, i en les valoracions de les infraccions previstes en la resta de lletres del mateix apartat quan superin els 200.000 euros.

Article 123. Infraccions lleus per legalització efectiva

1. Els actes tipificats com a infraccions greus o molt greus que siguin legalitzables constitueixen infracció lleu si, abans que recaigui la resolució sancionadora en el procediment corresponent, els presumptes infractors o infractores n'han instat en la forma deguda, davant l'administració competent, la legalització, i aquesta s'ha aprovat o autoritzat.

2. Als efectes del que determina l'apartat 1, la tramitació de l'expedient d'infracció se suspèn un cop s'acredita davant l'instructor o instructora que s'ha presentat la sol·licitud de legalització, fins que aquesta sol·licitud es resolgui, amb interrupció dels terminis de caducitat i de prescripció.

Article 124. Sancions

1. Les infraccions tipificades en aquesta Llei poden ser sancionades de la manera següent:

- a) Les infraccions lleus, amb multes de 500 a 5.000 euros.
- b) Les infraccions greus, amb multes de 5.001 a 200.000 euros.
- c) Les infraccions molt greus, amb multes de 200.001 a 2.000.000 d'euros.

2. Quan a conseqüència de la infracció s'obtingui un benefici quantificable, la multa no pot ser en cap cas inferior al doble del benefici obtingut.

Article 125. Graduació de les sancions

Les sancions es graduen d'acord amb els criteris següents:

- a) La repercussió i transcendència pel que fa a la seguretat de les persones o els béns protegits.
- b) El grau d'intencionalitat, participació i benefici directe o indirecte obtingut per la persona infractora.
- c) La reiteració i la reincidència en la comissió de la infracció durant el darrer any. S'entén que existeix reincidència quan la persona infractora ja hagi estat sancionada mitjançant resolució administrativa ferma per la comissió d'una altra infracció de la mateixa naturalesa en el termini d'un any a comptar des de la notificació d'aquella, i reiteració quan, en el supòsit anterior, es tracti d'infraccions de diferent naturalesa.
- d) La irreversibilitat dels danys o deteriorament produïts.
- e) La col·laboració efectiva de la persona infractora en la restitució del bé i reparació dels danys produïts.

- f) La comissió de la infracció dins un espai natural protegit o en una àrea crítica establerta per a una espècie.
- g) La proporcionalitat

Article 126. Mesures addicionals

1. La comissió d'infraccions greus pot comportar la impossibilitat de rebre subvencions amb fons de la Generalitat destinades a fomentar pràctiques ambientals sostenibles d'un a cinc anys.

2. La comissió d'infraccions molt greus o la reiteració en les infraccions greus també pot comportar acumulativament:

- a) El tancament de les instal·lacions, locals o els establiments respectius, o la suspensió temporal de l'activitat, amb la corresponent anotació als registres corresponents, per un període de dos mesos a cinc anys.
- b) En el cas de construccions, instal·lacions, obres i projectes, la pèrdua del dret a obtenir subvencions amb fons de la Generalitat per al seu desenvolupament per a un termini màxim de tres anys.
- c) La impossibilitat de contractar amb les administracions públiques en els casos i amb el procediment previst a la legislació de contractes del sector públic.
- d) La prohibició de ser beneficiari de cap mesura de foment de les esmentades en aquesta Llei, fins que no hagin executat les mesures correctores o restauradores que, si escau, els hagi estat imposat, o hagin satisfet la sanció.

3. L'incompliment d'alguna de les condicions d'una autorització excepcional per a la captura o la possessió d'una espècie protegida pot comportar la retirada provisional i immediata d'aquesta autorització pels agents de l'autoritat, i la inhabilitació per a l'activitat per un període màxim de tres anys.

Article 127. Comissos

1. La imposició de la multa pot comportar el comís de les espècies objecte de la infracció, sense perjudici de l'aplicació del comís preventiu que es pot determinar a criteri de l'autoritat actuant en el moment d'estendre l'acta d'inspecció o interposar la denúncia. La imposició de la multa també pot comportar el comís de les arts de caça o captura i dels instruments amb què s'ha dut a terme, els quals poden ser retornats a la persona propietària un cop abonada la sanció, llevat que es tracti d'arts de caça o captura prohibits.

2. Si el dipòsit prolongat d'espècies de fauna procedents de comís pot ser perillós per a la seva supervivència, els pot comportar patiments innecessaris o

en fes perillar la readaptació a la vida salvatge, el departament competent en matèria de medi ambient pot decidir de forma immediata la destinació final de l'animal, inclòs l'alliberament.

3. Les despeses ocasionades pel comís, les actuacions que hi estiguin relacionades i, en el cas d'espècies de fauna protegida, la rehabilitació de l'animal per alliberar-lo van a compte de la persona infractora.

Article 128. Subjectes responsables

Als efectes d'aquesta Llei, es consideren responsables de les infraccions les persones físiques i jurídiques que, amb les seves conductes, obres, actuacions i omissions, incorrin en les infraccions previstes i, en particular:

- a) Les que directament porten a terme l'activitat infractora o les que l'ordenen quan l'autor directe té l'obligació de complir aquesta ordre.
- b) Les que són titulars o promotores d'una activitat o del projecte que constitueix una infracció.

Article 129. Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions prescriuen les molt greus als cinc anys, les greus als tres anys, i les lleus a l'any.

2. El termini comença a comptar del dia en què es cometen o que en tingui coneixement l'Administració. En els casos en què es persisteixi de manera continuada en la conducta constitutiva d'infracció o en els casos en què el fet únic constitutiu es prolongui en el temps el termini es computa a partir de la data de finalització o el cessament de l'activitat il·lícita.

Article 130. Prescripció de les sancions

Les sancions imposades per la comissió d'infraccions molt greus prescriuen als cinc anys, per infraccions greus als tres anys, i per les infraccions lleus a l'any.

Article 131. Procediment sancionador

La tramitació dels expedients sancionadors s'ha d'ajustar als principis i procediment que estableix la normativa reguladora de la potestat sancionadora de l'Administració de la Generalitat.

Article 132. Òrgans competents per a la imposició de les sancions

La imposició de les sancions correspon:

- a) En el cas d'infraccions lleus, a la persona titular dels Serveis Territorials del departament competent en matèria de medi ambient.
- b) En el cas d'infraccions greus, a la persona titular de la direcció general competent en matèria de medi natural.
- c) En cas d'infraccions molt greus, a la persona titular del departament competent en matèria de medi ambient.
- d) Quan s'aprecii una pluralitat d'infraccions comeses per un mateix subjecte o en una mateixa situació, a l'òrgan competent respecte de la infracció més greu.

Article 133. Mesures provisionals

1. Iniciat el procediment sancionador i sempre que s'acrediti l'existència d'un factor greu de perturbació que pugui suposar una situació de risc per a la conservació d'una espècie, hàbitat o d'altres elements del patrimoni natural, la persona titular de la direcció general competent en matèria de medi natural, per mitjà d'una resolució motivada, pot requerir a l'òrgan competent la suspensió de l'execució d'obres o activitats, o qualsevol altra mesura provisional que eviti la continuïtat o l'extensió del dany ambiental. Si aquest no ho fa en el termini que s'indiqui a la resolució, pot subsidiàriament adoptar la mesura.

2. Iniciat el procediment sancionador, la persona titular de la direcció general competent en matèria de medi natural pot suspendre l'activitat cinegètica o de pesca continental de forma cautelar quan es detecti la presència de verí en forma d'esquers tòxics o en animals enverinats siguin domèstics o salvatges. Així mateix aquesta suspensió cautelar pot estendre's a un radi de 5 km com a mesura recuperadora del dany biològic o de prevenció de risc sanitari.

3. Les mesures provisionals poden ésser revocades o modificades, d'ofici o a instància de part, durant el procediment sancionador, i s'extingeixen en el moment que se n'adopta la resolució final, llevat que siguin imposades en qualitat de sanció. En aquest cas, la durada de la mesura provisional computa, si escau, als efectes del compliment de la sanció.

Article 134. Reparació del dany causat i restauració

1. Sens perjudici de les responsabilitats penal o administrativa, el o la responsable de la infracció ha d'adoptar les mesures necessàries per tal d'aconseguir la restauració del bé a l'estat previ del moment de produir-se el dany, en la forma i condició fixades per la normativa de responsabilitat

ambiental. Així mateix, té l'obligació d'indemnitzar els danys i perjudicis que no puguin ser reparats, en els termes de la resolució corresponent.

2. El departament competent en matèria de medi ambient pot subsidiàriament procedir a la reparació i restauració.

3. Per decret del Govern s'ha d'establir el valor dels exemplars de les espècies protegides.

Article 135. Multes coercitives

1. L'autoritat competent pot imposar multes coercitives per fer cessar aquelles conductes que puguin suposar una situació de risc per a la conservació d'una espècie, hàbitat o altres elements del patrimoni natural.

2. La imposició de multes coercitives exigeix la formulació prèvia d'un requeriment escrit, en el qual s'ha d'indicar el termini de què es disposa per al seu compliment i la quantia de la multa que pot ésser imposada. En tot cas, el termini ha d'ésser suficient per complir l'obligació i la multa no pot excedir de 3.000 euros.

3. En cas que, un cop imposada una multa coercitiva, es mantingui l'incompliment que l'hagi motivada, l'Administració pot reiterar-la tantes vegades com calgui, fins al compliment del deure, sense que en cap cas el termini pugui ésser inferior al fixat en el primer requeriment.

4. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les que es puguin imposar en concepte de sanció.

Article 136. Registre de persones infractores en relació amb el patrimoni natural

1. En el Registre de sancions en matèria de patrimoni natural s'han d'inscriure totes les infraccions i sancions imposades per resolució ferma. L'organització d'aquest Registre i les condicions d'inscripció s'han d'establir per reglament.

2. El Registre, depenent del departament competent en matèria de medi ambient, té caràcter administratiu i és públic, sense perjudici de la legislació de protecció de dades de caràcter personal.

Disposicions addicionals

Primera

Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits

En el termini d'un any des de l'aprovació d'aquesta Llei, s'ha d'aprovar el Pla d'acció del Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya.

Segona

Paratges naturals d'interès nacional

Els paratges naturals d'interès nacional, excepte el Paratge Natural d'Interès Nacional del Vessant Sud del Massís de l'Albera, passen a tenir la consideració de monuments naturals.

Tercera

Llistat dels espais naturals protegits amb les categories d'espais protegits definides per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN)

El departament competent en matèria de medi ambient ha de publicar cada tres anys un llistat dels espais naturals protegits declarats amb la seva equivalència amb les categories d'espais protegits definides per la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN).

Quarta

Inventari dels centres que utilitzen recursos genètics i bioquímics

El departament competent en matèria de medi ambient, amb la col·laboració si s'escau dels departaments implicats en la matèria, ha d'elaborar un inventari dels centres que utilitzen recursos genètics i bioquímics procedents d'espècies de la diversitat biològica pròpia de Catalunya.

Cinquena

En el termini màxim de d'un any des de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern ha de promoure l'establiment de les mesures previstes a l'article 118.

Sisena

S'exclouen de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei els recursos pesquers i marisquers regulats per la Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes.

Disposicions transitòries

Primera

Llista d'espècies protegides

Mentre no entri en vigor la Llista d'espècies protegides prevista en aquesta Llei, continua vigent l'Annex d'espècies protegides de la fauna salvatge autòctona del Text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril.

Segona

Consell de Protecció de la Natura

Les funcions, composició i funcionament del Consell de Protecció de la Natura continuen vigents fins que no s'aprovin les normes de desenvolupament del Consell Social de la Natura i la Comissió Científica Assessora de la Natura.

Tercera

Correspondències dels plans vigents dels espais naturals protegits

En el termini d'un any des de l'aprovació d'aquesta Llei, s'ha d'adoptar i publicar al Diari oficial de la Generalitat de Catalunya la taula de correspondències dels plans vigents dels espais naturals protegits amb relació als instruments de planificació que estableix aquesta Llei.

Quarta

Règim transitori d'aprovació d'instruments de planificació d'espais naturals protegits

Els instruments de planificació d'espais naturals protegits en tramitació abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei no els és d'aplicació i continuen tramitant-se d'acord amb la normativa anterior.

Cinquena

L'Inventari dels arbres i les arbredes monumentals

Els arbres i arbredes declarats com a monumentals fins l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'incorporen automàticament al Catàleg d'arbres i arbredes monumentals de Catalunya.

Sisena

Valoració de les espècies protegides de fauna

La valoració de les espècies protegides de l'article 48 del Text refós de la Llei de protecció dels animals continua vigent fins que no s'aprovi el decret previst en aquesta Llei.

Setena

Adquisició de terrenys a les reserves naturals integrals

El Govern, en un termini màxim de cinc anys després de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'adquirir els terrenys inclosos a les reserves naturals integrals.

Disposicions derogatòries

Primera

Es deroga la Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals, excepte la disposició final primera.

Segona

Es deroguen els articles 9, 12.4, 26, 30, 31.1a, 31.2, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 44.3 apartats q), r), rbis) i ybis), 44.4 apartats i) i j), 45.4, 45.5, 47.2, 48.1, 48.3, i 51.1 a) del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

Disposicions finals

Primera

Les reserves naturals de fauna salvatge i les reserves naturals parcials

Les reserves naturals de fauna salvatge i les reserves naturals parcials declarades fins a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei es classifiquen en reserves naturals.

Segona

Règim especial dels parcs naturals del Massís del Montseny i de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

La gestió dels parcs naturals del Massís del Montseny i de Sant Llorenç del Munt i l'Obac pot ser objecte de delegació de la Generalitat a la Diputació de Barcelona i a la Diputació de Girona en els seus respectius àmbits territorials.

Tercera

Règim especial del Conselh Generau d'Aran

El Conselh Generau d'Aran ha d'exercir les funcions en les matèries regulades en aquesta Llei d'acord amb la legislació especial de la vall l'Aran.

Quarta

Modificació del règim jurídic i la delimitació dels espais naturals protegits ja declarats

El règim jurídic i la delimitació dels espais naturals protegits declarats mitjançant una llei pot ser modificat mitjançant l'instrument jurídic que aquesta Llei preveu per a la categoria de protecció que correspongui.

Cinquena

Paratge Natural d'Interès Nacional del Massís del Pedraforca

El Paratge Natural d'Interès Nacional del Massís del Pedraforca s'inclou a l'àmbit del Parc Natural del Cadí-Moixeró, com a Monument Natural del Pedraforca.

Sisena

Gestió d'espais de protecció en els plans territorials parcials

Els instruments i mecanismes de gestió previstos a la secció 3 del capítol 5 del títol IV també es poden aplicar als espais que tenen la màxima categoria de protecció en els plans territorials parcials.

Setena

Denominacions d'espais naturals protegits

1. El Parc Natural de la Serra del Montsant passa de denominar-se Parc Natural de Montsant.
2. El Paratge Natural d'Interès Nacional de la Vall del Monestir de Poblet passa a denominar-se Monument Natural del Bosc de Poblet.

Vuitena

Rompudes forestals

Es modifica l'article 23 de la Llei forestal de Catalunya, que passa a tenir la següent redacció:

“23.1 En els terrenys forestals no catalogats es pot permetre la rompuda de terrenys forestals per a l'establiment d'activitats agro-pecuàries si es tracta de terrenys aptes tècnicament, inclosa la idoneïtat ambiental, i econòmicament per a un aprofitament d'aquesta naturalesa, tenint en compte la necessitat d'efectuar una avaluació ambiental en els termes que preveu la normativa vigent.”

Novena

Parc Natural de l'Albera

Es classifica com a parc natural el Paratge Natural d'Interès Nacional del Vessant Sud del Massís de l'Albera, que inclou les reserves naturals parcials adjacents.

Desena

Actualització dels imports de les sancions

Per decret del Govern es poden actualitzar els imports de les sancions pecuniàries establertes per aquesta Llei.

Onzena

Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor vint dies després de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.